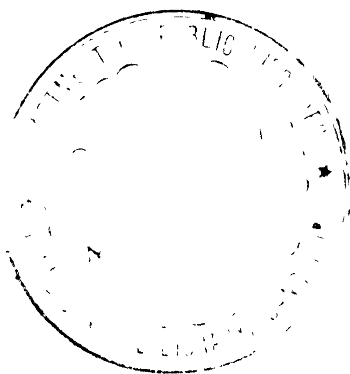
ಬೆಲೆ:

ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ

ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಬಿಡಿಮುತ್ತು

ಗೌರಿ

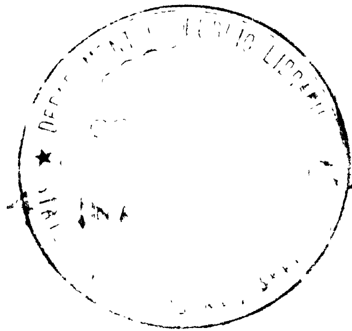
(ಮೂರಂಕಿನ ಅಪಿಪ್ಪಪ್ರಯೋಗ)

ಬರೆದವರು
ಆರ್. ಪಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ, ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಜಿ. ಬಿ. ಜೋಶಿ
ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ
ಧಾರವಾಡ

ಬೆಲೆ : ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ

ಮುದ್ರಕರು
ಹ. ರಾ. ಪುರೋಹಿತ
ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುದ್ರಣಾಲಯ
ಕೊಪ್ಪೀಕರ ರೋಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಜಿ. ಬಿ. ಜೋಶಿ
ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ
ಧಾರವಾಡ

ಬೆಲೆ : ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ

ಮುದ್ರಕರು :
ಹ. [illegible]
ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ[illegible]
ಕೊಪ್ಪೀಕರ ರೋಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಆರ್. ಪಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಗೌರಿ

(ಮೂರಂಕಿನ ಆವಿದ್ಧ-ರೂಪಕ)

ಪಾತ್ರಗಳು

ಗೌಡರು— ಊರ ಗೌಡ; ನಡುಹರೆಯದವ.

ಹವಳೆಪ್ಪ— ಅರವತ್ತು ವರ್ಷದ ಮುದುಕ; ಹಳಬ.

ಬಸವಯ್ಯ— ನಡುವಯಸ್ಸಿನವ; ವಿಲಾಸಿ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ— ಗೌಡರ ಹಸ್ತಕ.

ಗೌರಿ— ಗೌಡರನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಬಂದ ಪ್ರಾಯದ ಹೆಣ್ಣು.

ಶಂಕರ— ಸಾವಕಾರ ಮಲ್ಲೇಶಿಯ ಮಗ ;

ಮಲ್ಲೇಶಿ— ಶಂಕರನ ತಂದೆ, ಎಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದ ಮುದುಕ.

ಸ್ಥಳ :

ಕರ್ನಾಟಕ-ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿಪ್ರದೇಶದ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ.

ಕಾಲ :

ಆಧುನಿಕ.

ಅಂಕ ೧

[ಗೌಡರ ಮನೆಯ ಪಡಸಾಲಿ. ಎರಡಂಕಣದ ಸದರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಗುಡಾರವೊಂದನ್ನು ಹಾಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಹಳೆಯ ದಿಂಬುಗಳನ್ನಿಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಹೊಸಮಾದರಿಯ ಬರೆಯುವ ಡೆಸ್ಕು ಒಂದು ಬದಿಗಿದೆ. ಕಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಗೆ ಬರ-ಹೋಗುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಗೌಡರು ದಿಂಬಿಗಾತುಕೊಂಡು ವಿಚಾರಮಗ್ನರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ನಡುಹರೆಯದ ತರುಣ; ಹುರಿಮೀಸೆ; ಸ್ಥೂಲವಾದರೂ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ಶರೀರ. ಮೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಮಲಮಲಿಯ ಅಂಗಿಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುತ್ತಿಟ್ಟ ಜರದ ಕೆಂಪು ರುಮಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೈಯನ್ನೂರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯನ್ನು ತಲೆಯಮೇಲೆ ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಇದಾವುದರ ಲಕ್ಷ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದವನಂತೆ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷದ ಮುದುಕ ಹಳಬರ ಹವಳೆಪ್ಪ ಚಿಲುಮೆ ಹೊತ್ತಿಸುವ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಖಾದಿಯ ಹಳೆಯ ಹರುಕಾದ ಅಂಗಿ, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಚಿಂದಿಯಾದ ಒಂದು ರುಮಾಲು ಇವೆ. ತೆರೆಯೆದ್ದಾಗ ಗೌಡರು ಒಂದೆರಡು ಸಾರೆ ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಂಡು, ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಹವಳೆಪ್ಪ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದವರಂತೆ ಕುಳಿತದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು —]

ಗೌಡ : ಏ ಹವಳ್ಯಾ! ಹರ್‍ಯಾಕೆದ್ದಮ್ಯಾಗ ದಗದನs ಇಲ್ಲೇನಲೆ? ನೋಡ! ಆತ್ಯಾಗಡಿ ಓಣಿ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಮನ್ಯಾಗ ಹಾನೇನು ನೋಡಿ ಬಾ! ಇದ್ದರ ನಾ ಕರದೀನಂತ ಹೇಳು ಅವಗ. ಭಾಳ ಜರೂರಿ ಕೆಲಸ ಐತಿ ಅಂತ ಹೇಳು. ಇದ್ದಾಂಗ ಹೊಂಟು ಬಾ ಅನ್ನು. ಮುಂದ ಹಕ್ಕೊಂಡs ಬಾ, ನನಗೂ ಒಂದ ಕೈ ನೋಡೇ ಬಿಡೂದೈತಿ.

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಈಗ ಸದ್ದೆ ಹೋಗಬೇಕ್ಯಾನರಿ? ಯಾನ ತಂಬಾಕ ಸೇದಿ ಹ್ವಾದರ ನಡೀತೈತ್ರಿ? ಹಂತಾದ ಯಾವ ಭಾಳ ತರಾತುರಿ ದಗದರಿ?

ಗೌಡ : ಏ, ಹೇಳಿದ್ದsಟ ಕೇಳಾಕ ಏನ ಬೇಡತೀ ನೀ? ಸುಮ್ಮಗ ಹೊಂಡಬಾರದ?

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಅವಾಗೋಳ ನೀರಿಗೆ ಹೋಗಾವರದಾರ್‍ರಿ, ಅದಕ ... ...

ಗೌಡ : (ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕನಲಿ) ಆಕಿ ನೀರಿಗೆ ಹೋದರ ನಿಂದೇನ ದಗದ ಐತಿ?

ಹವಳೆಪ್ಪ : (ಮಾತನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತ) ಒಂದ ಜರಾ ಕುಂಡ್ರು ಅಂದಿದ್ದರರೀ!

ಗೌಡ : ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟರ ಈ ಮನ್ಯಾಗ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಸತ್ತಾರೇನ?

ಹವಳೆಪ್ಪ : (ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವವನಂತೆ) ಅವರ ಸಂಗಾಟ ಹೊಳೀಗೆ ಹೋಗಿ ಬರೂದಿತ್ತರಿ.... ಅದಕ್ಕಂದ್ನಿ.

ಗೌಡ: (ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೋಪಗೊಂಡು, ದೊಡ್ಡದನಿಯಲ್ಲಿ) ಈ ಮನೀಗೆ ನಾ ಮಾಲಕೋ ಏನ ಆಕಿ ಮಾಲಕತ್ಯೊ? ನನ್ನ ಮಾತ ಕೇಳತೀಯೋ, ಏನ್, ಆಕೀ ಮಾತ ಕೇಳತೀಯೋ? ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರ ಹೆಂಡಂದಿರು ಮುಂದ ಶಿಪಾಯಿ ರಿಲ್ಲದ ಹಾಗs ತಿರಗ್ಯಾಡತಾರ! ನೀರ ಹೊರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕ ಆಳು ಬೇಕಂತ ಆಳು! ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಬಂದೈತೇನು ಮಾನಾ ಮರ್ಯಾದಿ?

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಹಾಗಲ್ರಿ ! ಹೋಳೀ ಹಾದೀಲೆ ಆಗದವರು ಯಾರಾರೆ ಅಣಕಾ ಮಾಡ ತಿರತಾರು. ಗರತಿ ಹೆಣಮಗಳು, ಊರ ಗೌಡಶಾನಿ ಅಂದಮ್ಯಾಗ ಮಾನಕ್ಕ ಹೆದರಬೇಕಲ್ರಿ ?

ಗೌಡ : (ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ) ಅಣಕಾ ಆಡಿದರ ಆಕೀ ಮೈಗೇನು ತೂತು ಬೀಳತಾವೇನು ? ನಗಚಾಟಕೀಲೆ ಯಾರಾರೆ, ಏನಾರೆ ಅಂದಿದ್ದಾರು. ಅದರಾಗೇನ ? ಯಾತ ಕಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಹಳಬನ್ನ ಬೇಕಂತಂದರ ? ಗೌಡರ ಗೌಡಕೀನ್ನ ಹೋಗಾಕ ಕುಂತಾಗ ಈಕೀದೊಂದು. ಇರ್ಲಿ ಹೋಗು. ಇಲ್ಲದ್ದ ಪಂಚಿ ಉಚ್ಚಬ್ಯಾಡ. ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಮಾಡೂಹು ಬಿಟ್ಟು, ಅಗಲಾಗಿಂದ ತಗೀ ಅಂದರ ಬಗಲಾಗಿಂದ ತಗದರಂತ—ಹಾಗ ಮಾಡತೀಯಲ್ಲ ? ಹೋಗು ಮದಲ....... ಯಾವನ್ನ ಕೇಳಿದರೂ ಒಲ್ಲೇ ಅಂತಾನು.

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಯಾವರಿ ಅಂವಾ, ನೀವು ಕರದರ ಒಲ್ಲೆಂದಾವಾ ? ಜೀವ ಬ್ಯಾಡಾಗೇತೇನರಿ ಅವಗ ? ಹೌಂದ್ರಿ ಮತ್ತ, ನಮ್ಮಂತಾ ಹಳಬರು ಇರಬೇಕ್ಯಾಕ್ರಿ ಮತ್ತ ? ಯಾವ ಒಲ್ಲೆಂದಾನ ಅವನ ಹೆಸರರೆ ಹೇಳ್ರಿ. ಮುಂಚಾಕ ಅವನ್ನ ಕರಕೊಂಡ ಬಂದ್ನ ಆಮ್ಯಾಗ ತಮ್ಮಣ್ಣರೀ !

ಗೌಡ : (ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು) ಅವರ್ನ, ಇವರ್ನ ಅಂತ ಏನ ಹಚ್ಚೀದಿ, ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಮಾಡೂದು ಬಿಟಗೊಟ್ಟು ? ಮತ್ತ ಆ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಎಲ್ಲಿರೆ ಹೋಗಾವಾ. ಇಂದ ಸಂಜೀ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ನಿಕಾಲೆ ಆಗಾಕ್ನಬೇಕು !

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಅವಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದಾನು ತಗೀರಿ. ಅವಾ ಹೋಗೂ ಜಾಗಾ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತದಾವಲ್ರಿ ! (ಸ್ವಲ್ಪ ತಡದು, ಕುಳಿತಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮುಂದೆ ಮುಖ ಚಾಚಿ ಮೆಲ್ಲಗಿನ ದನಿಯಲ್ಲಿ) ಮತ್ತ ಯಾನರೆ ಮಾಡ್ಯಾನೇನರಿ ಆ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ? ನಿಮ್ಮದೂ ಬಾಳ ಇಶ್ವಾಸಾ ಅವನ ಮ್ಯಾಗ ! ಅಂತಾವಾ ನಿಮಗ ಇದರ ನಿಂದರತಾನ ಅಂದರ, ಏನ ಬಂತ್ರಿ ಕಾಲಾ ? ನಮ್ಮ ಗೌಡರಿಗೆ ಹೀಗ ಮಾಡಿದರ ಮುಂದ ಯಾನ ಆದೀತು ತೀಳೀಬಾರದೇನರಿ ?

ಗೌಡ : ಅವಾ ಏನ ಮಾಡ್ಯಾನೋ ? ಹೀಗ್ಯಾಕ ಮಳ್ಳನ್ಹಾಗ ಮಾಡತೀದಿ ?

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಮತ್ತ ನೀವನ ಅಂದ್ರಿ, ಚೆಂಜಿ ಒಳಗ ನಿಕಾಲೆ ಆಗಾಕಬೇಕಂತ ? ಅದಕ ಅವಾ ಏನರೆ ಮಾಡಿರಬೇಕು ಅಂತ ಕಾಯಾಸ ಕಟ್ಟಿದಿನೆರಿ. ಅಂವಾ ಅಲ್ಲ, ಮತ್ಯಾರರೆ ಮಾಡ್ಯಾರೇನರಿ ?

ಗೌಡ : ನನಗ ಏನ ಮಾಡತಾನ ಅವಾ ? ನಮ್ಮನ್ನ ಹಿಂದ ಹಾಕಬೇಕೂ ಅಂತ ಸರಕಾರ ಹಿಕಮತಿ ಮಾಡಿದರೂ ನಡೀಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಊರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ನಮ್ಮ ಕೈಯಾಗ ಅದಾವ.

ಹವಳೆಪ್ಪ : (ಕುಳಿತಲ್ಲಿಂದಲೇ) ಪಂಚಾತಿ ಅನ್ನಾಣಾ ನೆಪ್ಪಾತು ನೋಡ್ರಿ. ನಮ್ಮೂರಾಗೂ ಸರಪಂಚಕಿ ಎಲೆಕ್ಶನ್ ಐತಿ ಅಂತ ಮಂದಿ ಮಾತಾಡ್ತಿತ್ತಲ್ರಿ ?

ಯಾನಾತರಿ ಅದರದು ?

ಗೌಡ : ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಮಾಡು ಹೋಗೋ ! ಏನ ಇಲ್ಲದ್ದ ಪಂಚೇತಿ ಹಚ್ಚೀದಿ ? ಮೂರು ತಾಸಾತು ಒದರಿಕೊಣ್ಣಾಕ ಹತ್ತಿ, ಹಾಗ ಕುಂತ ಜಾಗಾ ಬಿಟ್ಟಿ ಸರದಿಲ್ಲ. ಏಳು, ಅವನ್ನ ಕರಕೊಂಡಬಂದು ಮಾತಾಡು. ಅವನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಕೇಳೂದು. ಅವನೂ ಇಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರ ... ...

ಹವಳೆಪ್ಪ : (ನಡುವೇ ತಡೆದು) ಇಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರ ಈ ಹವಳ್ಯಾ ಅದಾನಲ್ರಿ. ಅವನ್ನ ಒದ್ದ ತರತೀನರಿ. ನೀವೇನೂ ಕಾಳಜೀ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ್ರಿ.

[ಎನ್ನುತ್ತ ಅಸಾಧ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಎದ್ದುನಿಂತು ಬಡಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವನು. ಗೌಡರು ಅವನು ಹೋಗುವದನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ, "ಇವನಾಪನ, ಒಳ್ಳೇ ಪೇಚು ಬಂತಲೇ ಇದು !" "ಆತು ಆ ಮಲ್ಲೇ-ಶಿನ್ನ ಒಂದು ಕೈ ನೋಡದಿದ್ದರ", "ಚಾವಡೀ ಕಟ್ಟಿ ಇಳದು ಮನ್ಯಾಗ ಕುಂದ್ರಬೇಕಾದೀತು" ಎಂದು ಅಸಂಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತ, ಅವಡುಗಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಡೆಗೆ ಅದೂ ಬೇಸರಾಗಿ ತೊಡೆಯ ಬುಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ಚಂಚಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆಳೆದು, ಅಡಕೊತ್ತಿನಿಂದ ಅಡಿಕೆ-ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಒಂದೇ ಸವನೆ ಕತ್ತರಿಸತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಸುಮಾರಿಗೆ ಮಲಮಲಿಯ ನೆಹರು-ಶರ್ಟು, ಬಿಳಿಯ ಪೇಟಾ, ತೆಳುವಾದ ಧೋತರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾದ ಬಸವಯ್ಯ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಎತ್ತರವಾದರೂ ಬಡಕ ಆಸಾಮಿ; ಮುಖ ಕಪ್ಪಾದರೂ ಕ್ಷೌರದಿಂದ ಮಿಂಚುತ್ತಿದೆ. ನಡಿಗೆ, ನೋಟ, ಮಾತು ಎಲ್ಲ ವಕ್ರವಾಗಿವೆ. ಅವನ ಕೆರವಿನ ಸಪ್ಪಳವಾಗುತ್ತಲೇ ಗೌಡರು ಮುಖವೆತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ.]

ಗೌಡ : ಎಲೆ ಇವನ ! ನೆನಸೂದರಾಗ ತೊನಶ್ಯಾಳ ಗೌಡ ಅಂತಾರಲ್ಲ, ಹಾಗ, ಕರಸಿದವರ ಹಾಗ ಬಂದೆಲ್ಲಾ ! ಬಾ, ಬಾ ಮ್ಯಾಗ ಕುಂದ್ರು. ಹಿಡಿ ಎಲಡಕಿ.

ಬಸವಯ್ಯ : (ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವೀಯದೆ) ನಂದsa ಹಾದೀ ನೋಡತಿದ್ರಿ ಏನರಿ ? ಹಂತಾದೇನ ಒಳ್ಳೇ ಜರೂರಿ ದಗದ ಇತ್ತರಿ ? ನಿನ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಏನ ಹೇಳ್ಲಿಲ್ಲ !

ಗೌಡ : ಸುದ್ದೀ ಮ್ಯಾಗ ಅದೀಯೋ, ಏನ ಕುಡದಗಿಡದ ಬಂದೀಯೋ ? ನಾಳೆ ಸರಪಂಚನ ಇಲೆಕ್ಶನ್ ಐತಿ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೇನ ? ಏನ ನಂದsa ಗುಟ್ಟು ತಿಳಕೋ ಬೇಕಂತೀಯೊ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ಗೊಂತ ಐತಿ ಬಿಡ್ರಿ ! ಆದರ ಗೊಂತಾಗಿ ಮಾಡೂದ್ಯಾನರಿ ? ಅಲ್ಲ, ಕಂಡದ್ದsa ಮಾತು ಬಿಡ್ರಿ. ಆ ಮೂಲಿಮನಿ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಇರುದ್ದ ಅದ ಯಾವ ಗಂಡಸು ನಿಂದರತಾನರಿ ಈ ಊರಾಗ ? ಎಲ್ಲಿ ಹೋದಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಸರsa ಗಜಗುಡಲಾಕ ಹತ್ತೇತಿ.

ಗೌಡ : (ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಏ ಬಶ್ಯಾ, ಕೈಯಾಗ ಬಳಿ-ಗಿಳಿ ಇಟ್ಟೀರೇನಲೆ ? ನಾ ಗೌಡ ಇರೂತನಾ ಅಂವಾ ಸರಪಂಚ ಹ್ಯಾಂಗರೆ ಆಗತಾನ ನೋಡೇಬಿಡತೀನ.

ಬಸವಯ್ಯ : ಸುಮಾಕ ಯಾನರೆ ಮಾತಾಡಿದರ ಆತೇನರಿ ? ಭೂಮಿತೂಕದ ಮನಶ್ಯಾ, ಅವನ ವಜನ ಊರಾಗ ಯಾರಿಗೈತರಿ ? ಅವನ ಇರುದ್ದ ನಿಂದರ-ಬೇಕರೆ ಯಾರರಿ ?

ಗೌಡ : ಅದೂ ಬಾಳ ಬಿರಿ ಬಂದೈತಿ ನೋಡು. ಸಾಲಿಮನಿ ಸಿದ್ದಪ್ಪನ್ನ ಕೇಳಿದರ ಅವಾ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಕಡಿಂದ ಸಾಲಾ ತೊಗೊಂಡಾನಂತ ; ಹಾದೀಮನಿ ಹಣಮು ಅವನ ಹೊಲಾ ಮಾಡ್ಯಾನಂತ. ಇವರನ ಬಿಟ್ಟರ ಮ್ಯಾಲಗಡಿ ಓಣ್ಯಾಗಂತಿ ಕಾಲ ಹಾಕಾಂಗಿಲ್ಲ. ಅದಕಂತ ಕೆಳಗಡಿ ಓಣೀ ತಮ್ಯಾನ್ನ ಕರಸೀನ, ಒಂದ ಮಾತ ಕೇಳಬೇಕಂತ.

ಬಸವಯ್ಯ : (ಉಪಹಾಸದಿಂದ) ಏನರಿ, ಕೆಳಗಡಿ ಓಣಿ ತಮ್ಯಾರೇ ! ಅದೇನ ನಿಂತೀತ ಬಿಡ್ರಿ ! ಇಂದ ವಿಲೆಕ್ಶನ್ ಅಂದರ ಕೈಯಾಗ ರೋಖ ಪಾಚನೆ ರುಪಾಯಿ ಬೇಕರಿ. ಅವನ ತಲಿಮ್ಯಾಗಿನ ಕೂದಲಾ ಕಿತ್ತಿದರ ಆಟ ಹೊಂಡಾಕಿಲ್ಲ. ಅದ್ಯಾನ ನಿಂದರತತಿ, ನೀವೂ ಗನಾ ತಮಾಶಿ ಮಾಡಾವರು !

ಗೌಡ : ನಿಂದರದ ಏನ ಮಾಡತಾನ ಮಗಾ. ನಾ ಹೇಳಿದರ ನಿಂದರಾಕಿಲ್ಲ ? ಇಷ್ಟೂ ಮೂರಿ ಒಲ್ಲೆ ಅಂದರ, ಕಡೀಕ ನಮ್ಮ ಆಸಾಮಿ ಐತೆಲ್ಲಾ !

ಬಸವಯ್ಯ : ಮತ್ಯಾವ ಆಸಾಮಿ ತಗದೀರಿ ಅದನೀಟು ಹೇಳೇಬಿಡ್ರಿ ?

ಗೌಡ : ಅದೇನ ನಿನಗ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಆಸಾಮಿ ಅಲ್ಲ. ಆ ಮುದೋಡ್ಯಾನ್ನ ಹೆಂಗಸಿನ ಕಡಿಂದ ಒಗಸಲಿಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರ.

ಬಸವಯ್ಯ : ಹೆಂಗಸೂರು ಯಾಕ ನಿಂದರಾಕ ಹೋದಾರ್ರಿ ! ನೀರಾಗ ಉರಿ ಎಬ್ಬಸವರು ನೀವೂ. ಮನ್ಯಾಗ ರೊಟ್ಟಿ ಬಡೂದು ಬಿಟ್ಟು ವಿಲೆಕ್ಶನಕ ಯಾಕ ನಿಂದರತಾರ್ರಿ ?

ಗೌಡ : ನಿನಗೇನು ಗೊತ್ತೈತೊ ಬಸ್ಯಾ ? ಖರೇ ಹಳ್ಳಿ ಹುಂಬ ನೋಡಲೇ. ಕಾಲ ಏಟ ಮುಂದ ಹೋಗೇತಿ ಅನ್ನೂ ಖಬರು ಐತೇನಲೆ ನಿನಗ ? ಮಳ್ಳಗ ಏನಾಗಬೇಕ ನೀ ? ಕಾಯದೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇಲೆಕ್ಶನ್ನಕ ಎಷ್ಟ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸೂರ ಇರೂದುಲ್ಲ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ನಮಗೇನ್ ಮಣ್ಣ ಗೊತ್ತಾದೀತ ಬಿಡ್ರಿ ಇವೆಲ್ಲಾ. ಹುಟ್ಟಾ ಸತ್ತಿಲ್ಲ ಸುಡಗಾಡ ಕಂಡಿಲ್ಲಾ ! ಆದರ ಹಂತಾಕಿ ಯಾವಾಕಿ ಅದಾಳ್ರಿ, ಮ್ಯಾಲಗಡಿ ಓಣಿ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಇರುದ್ದ ನಿಂದರಾಕಿ ? ನಿಂತರ ಅರೆ ಕೇಳಾವರ ಯಾರ್ರಿ ಆಕಿನ್ನ ?

ಗೌಡ : ಮತ್ತ ಅದೂ ಮಾತೂ ಅಂತೀಯಲ್ಲೊ ? ಏನ ಬಿರದ ಹಚಿಗೊಂಡಾನೇನ ನಿಮ್ಮ ಆ ಮಲ್ಲೇಶಿ ? ಅದಿರಲಿ ಬಿಡು. ನಮ್ಮ ಹವಳ್ಯಾ ಕೆಳಗಡಿ ಓಣಿ ತಮ್ಯಾನ ಕಾಣಲಾಕ ಹೋಗ್ಯಾನ. ಅಂವಾ ಅಲ್ಲೆ ತಂಬಾಕ ಶೇದಿಕೊಂತ ಕುಂಡರಾವ. ನೀನೂ ಹೋಗಿ ಆ ತಮ್ಮಣ್ಣಿಗೆ ನಾ ಕರದೀನಂತ ಹೇಳ ಮತ್ತ.

ಇಗಾ... (ಮೆಲ್ಲಗಿನ ದನಿಯಲ್ಲಿ) ಆಕೀ ಕಡೆ ಹೋಗಿ, ನಾ ಕರದೀನು, ಭಾಳ ಜರೂರಿ ಕೆಲಸ ಐತ್ಯಂತ ಹೇಳು. ಹಾಗs ಬರೂಮುಂದ ಆ ಸಿದರಾಮಗ ನಾಕ ಚಾ, ನಾಕ ಕಾರಾ ಹೇಳಿ ಹೋಗ.

ಬಸವಯ್ಯ : (ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತ) ನಾ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳತೀನ ಖರೆ ... ಆದರ ಗೌರಾನ್ನ ಗೌಡತಿಯವಾಗೋಳ ಬರಗೊಟ್ಟಾರೇನರಿ ಮನ್ಯಾಗ ? ನಂದ್ಯಾನರಿ ಹೇಳಾಂಗ ಹೇಳತೀನ.

ಗೌಡ : ಆಕಿ ಈಗ ಒಗೀಲಾಕ ಹೋಗ್ಯಾಳ. ಇನಾ ಬರಬೇಕಾರ ತಾಸ್ಯಾಡತಾಸ ಬೇಕಾದೀತು. ಮತ್ತ ಇಷ್ಟೂ ಮಿರಿ ಗೊತ್ತಾದರ ಆಗಲೇಳ. ಒಮ್ಮಿಲ್ಲಾ ಒಮ್ಮೆ ಗೊತ್ತ ಆಗೂದs ಅಲಾ. ಹೋಗ ನೀ, ಲಗ್ಗ ಬಾ. ನೀ ಬರೊಟಿಗೇ ನಾನೂ ಒಳಗ ಹೋಗಿ ಒಂದು ರೊಟ್ಟೀ ತಿಂದ ಬರತೀನ.

[ಬಸವಯ್ಯ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಗೌಡರು ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಕಾಲ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ತಲೆಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಹವಳಿಪ್ಪ ತಮ್ಮಣ್ಣಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ.]

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : ಹವಳೆಪ್ಪಾ, ನೀ ಏನ ಹೇಳಿದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸುಚಾಸಲಿಲ್ಲ ತಗೀ...

ಹವಳೆಪ್ಪ : (ಅವನನ್ನು ತಡೆದು) ಎಲಾ ಇವನ ! ಎಲ್ಲಿ ಹ್ವಾದರ ಈಟರಾಗ ? ನಾ ಒಂದೆ ಹಾದೀಲೆ ಬಂದರ ತಾವೊಂದ ಹಾದೀಲೆ ಹೋದರೋ ಏನೋ ! ಕಾಲಮರಿ ಇಲ್ಲೇ ಕಾಣತಾವು ; ರುಂಬಾಲನೂ ಇಲ್ಲೇ ಐತಿ. ಅಂದಮ್ಯಾಗ ಇಲ್ಲೇ ಎಲ್ಯಾರ ಹೋಗಿದ್ದಾರ. ಕುಂಡ್ರಿ ತಮ್ಮಣ್ಣೆಪ್ಪಾ ಒಂದ ಜರಾ.

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : ಅಂದಹಾಗs ನೆಪ್ಪಾತು ನೋಡು ಹವಳೆಪ್ಪಾ. ಮತ್ತ ಯಾರಾರ ಅಮಲದಾರ ಬರಾವ ಅದಾನ್ಯಾನ ? ಮತ್ತ ಅವಂದೇನರ ಸರಬರಾಯಿ ಇದ್ದೀತ. ಈಗೇನ ಅಮ್ಮಲದಾರರ ಹಗೇನ ತಗದಾಂಗ ಆಗೇತಿ !

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಎಲ್ಲೀದರೀ ! ನಾ ಸಣ್ಣಾಗಿಂದ ಚಾವಡ್ಯಾಗ ಅದೀನಲ್ರಿ ! (ಮತ್ತೆ ತನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಚಿಲುಮೆಯನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ) ಯಾಡ್ಯಾಡ ವರ್ಸ ಆದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಮಲದಾರೇನು ಊರ ಕಡೆ ಬರತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಖಾಕೀ ಅಂಗ್ಯಾವರನ್ನ ನೋಡಿದರ ಊರ ಮಂದೆಲ್ಲಾ ಫರಾರೀನ ! ಆ ಮ್ಯಾಗಡೀ ಓಣ್ಯಾಗ ಅದೊಂದು ಹುಚ್ಚಮಕಾಶಿ, ಗೂಳ್ಯಾ ಅಂತಿತ್ತಲ್ಲರಿ – ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ಶಿಪಾಯಿ, ಅವನ್ನ ಏನೋ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕ ಊರ ಬಿಟ್ಟ ಓಡಿಹ್ವಾದಾವ, ಇಂದಿಗೂ ಪತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಲ ಬಂದರ ರಾಜಾ ಬಂದ್ಹಾಗ ಆಗೂದರಿ ನಮಗ. ಈಗೇನsತಿರಿ.

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : ಈಗ ಅವರು ಹಾಗ ಬಂದರೂ ಅವರ ಕೈಯಾಗೇನಿಲ್ಲೇಳ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಭಾರ ನಮ್ಮ ಕೈಯಾಗ ಬಂದೈತಿ. ಅಂತs ಸರಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗೆ

ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಮಾಡ್ಯಾರು.

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಮತ್ತ ಅದೂ ಒಂದು ಜಗಳಕ್ಕ ಮೂಲ ಆಗೇತೆಲ್ರಿ. ಇಲೆಕ್ಶನ್ನದಾಗ ಶಾರದೂರವರ ಓಟ ಕಡದಾಡತಾರ ಅಂತ ಅಂತಿದ್ದೆವಲ್ರಿ, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಅದು ಬಂತಲ್ರಿ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಹುಚ್ಚ ಅದೀ ನೀ. ಯಾಕ ಕಡದಾಡತಿದ್ದಾರು, ಅದರದ್ಯಾನರೆ ನಿನಗ ಗೊಂತ ಇದ್ದರ ಚಿಂತಿಲ್ಲ. ಆರಿಸಿ ಬಂದವರ ಕೈಯಾಗ ಸರಕಾರ ಬರತsತಿ ; ಅವರು ಅಂದದ್ದs ಕಾಯದೆ, ನಡಸಿದ್ದs ಕಾರಭಾರ ಆಗತೇತಿ. ಹ್ಯಾಂತ ಹ್ಯಾಂತ ಅಮಲದಾರರು ಅವರನ ನೋಡಿದರ ಗಡಗುಟ್ಟಿ ನಡಗತಾರು ! ಕಲ-ತವರs ಕಾಯದೇ ಮಾಡಬೇಕಂಬೂದು ಇಂಗ್ರಜರ ಯಾಳ್ಯಾಕ ಇತ್ತ. ಈಗ ಅದೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾಗೇತಿ.

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಇದ್ಯಾನ ಅಣಕಾ ಆಡತೀರೇನ್ರಿ ? ಕಲೀದ ಮಾಡದ ಕಾಯದೆ ಮಾಡತಾ-ರಂದ್ರ, ನಾವs ಹೋಗಿ ಕಾಯದೆ ಮಾಡಿದ್ಹಾಂಗ ಆತಲ್ರಿ. ಸೊರಾಜ್ಯ ಅಂದರ ಇದಕs ಅಂತಾರೇನ್ರಿ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಇರ್ಲಿ ಬಿಡ, ಅದನ್ನೇನ ಮಾಡತಿ ? ಏನ ಮಾಡತಾರ ನಿಮ್ಮ ಗೌಡರು ? ಈಗ ಬರತೀನ ನಡೆಯೋ ಅಂದರ ಮುಂದ ಹಕ್ಕೊಂಡs ಬಂದಿ. ಅವರs ಕಾಣೂದುಲ್ಲಲಾ !

[ಗೌಡರು ಧೋತರದ ಶೆರಗಿನಿಂದ ತುಟಿ ಬಾಯಿ ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಲಿಸುಗುಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಾರೆ].

ಗೌಡ : (ಸಲಿಗೆಯಿಂದ) ಯಾಕಪಾ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ? ಒಳೇ ಅಮಲದಾರ ಆದಿ ಬಿಡು. ಆಳ ಕಳಸಬೇಕೆನಪಾ ನಿನ್ನ ಕರ್ಯಾಕ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : (ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ) ಛೆ ಛೆ, ಎಲ್ಲೀದ ತಗೀರಿ. ನೀವ ಹೇಳಿದ್ದ ಕೇಳಕೊಂಡು ಬೀಳಾವ ನಾ. ಅಲ್ಲ ಅಂತಾದೇನರಿ ತರಾತುರಿ ದಗದ ?

ಗೌಡ : ಹೇಳತೀನಿ ಕುಂದ್ರ. ಮತ್ತ ಆಗಾಳೆಂದದ್ದ ಗಟ್ಟಿ ಹಿಡೀ. ಒಂದ ಮಾತ ನಿನಗ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತ. ನಡಸೂದು ಬಿಡೂದು ನಿನ್ನ ಕೂಡಿತು. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾ-ಯತಿ ಇಲೆಕ್ಶನ್ನದ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಯಾಕರಿ, ಇಲೆಕ್ಶನ್ನದ ಯವಸ್ತಾ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಾರೇನರಿ ಸರಕಾರ ದವರು ? ಹಾಗಾರ ಅದರ ಕಾಳಜಿ ಬಿಡ್ರಿ. ನಾನೂ ಬಸವಣ್ಣಿ ಕೂಡಿದರ ಒಂದ ರಾತ್ರ್ಯಾಗ ಹೊಡದ ಹಾಕತೀವಿ ತಗೀರಿ. ಯಾವ ಬೇಕಾದಾವ ಬಂದ ನೋಡಲಿ, ಹೌದಂದರ ಆತಲ್ರಿ ! ಏ ಹವಳೆಪ್ಪ ಆ ಬಿಟ್ಟಿ ಬಸವಯ್ಯ ಎಲ್ಲೆ ಅದಾನ ನೋಡ. ಗೌಡರು ಕರದಾರ, ಗಡಾ ಬಾ ಅಂತ ಹೇಳ. ಚಾ ಪಾಣಿ ಯವಸ್ತಾನೂ ಆಗಬೇಕೇನರಿ ಮತ್ತ.... ?

ಗೌಡ : ನನಗ ಮಾತಾಡಾಕ ಕೊಡತೀಯೋ, ನೀ ಒಬ್ಬಾವನ ಮಾತಾಡತೀಯೋ ? ಇಲೆಕ್ಶನ್ನದ ಯವಸ್ತಾ ಹಿಂದಾಗ ಮಾಡಾಕೆಂತ. ಈಗ ಇಲೆಕ್ಶನ್ನಕ ನಿಂದರೂ ಮಾತ್ತೈತಿ. ಮ್ಯಾಲಗಡಿ ಓಣಿ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಸರಪಂಚನ ಇಲೆಕ್ಶನ್ನಕ ನಿಂತಾನಂತ. ಈಗ ಹೇಳು ಏನ ಮಾಡೂದು ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : (ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡಂತಾಗಿ) ಅವಾ ನಿಂತಮ್ಯಾಗ ಮುಂದ ಮಾಡೂದೇ-ನೈತರಿ. ಇಲೆಕ್ಶನ್ ಅವನಂತಃ ಆದ್ಹಾಂಗಾತಲ್ರಿ. ಅಂವಾ ರೊಕ್ಕ ಇದ್ದಾವಾ, ಊರ ಮಂದೀನ ಅವನ ಬೆನ್ನಿಗೈತಿ. ಅವಾ ನಿಂದರೂದಃ ಪಾಡ. ಮತ್ತ ಅವಾ ನಿಂತರ ಇಲೆಕ್ಶನ್ನರ ಯಾಕರಿ ?

ಗೌಡ : (ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಏ ತಮ್ಯಾ ಖಬರ ಐತೇನ ಯಾರ ಮನ್ಯಾಗ ಮಾತಾಡತೀ ಅನ್ನೂದ ? ಏನ ಹೆಂಗಸಿನ್ಹಾಂಗ ಮಾತಾಡತೀರಲೆ ? ಅವಾ ಏನು ಮುಗಲ ಮ್ಯಾಗಿಂದ ಇಳದ ಬಂದಾನೇನ ? ಗೌಡನಿಗಿಂತಾ ಅವಂದಃ ದಿಮಾಕ ಹೆಚ್ಚಾತಲಾ! ಇಲ್ನೋಡ, ನಿನ್ನ ಕರಿಸಿದ್ದೂ ಅದಕ್ಕ. (ಎಚ್ಚತ್ತು) ಏ ಹವಳ್ಯಾ ಹೋಗಿ ಹೊರಗ ಧೆಳೀಜದಾಗ ಕೂಡ. ಯಾರಾರೆ ಬಂದರ ಕೇಳಿ ಒಳಗ ಬಿಡು. (ಹವಳಪ್ಪ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ) ಇಲ್ನೋಡ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ, ಮಲ್ಲೇಶಿ ವಿರುದ್ಧ ನಿಂತರ ನೀನಃ ಒಬ್ಬಾವಾ ಅಂತ ಕರಸಿದ್ದು ನಿನ್ನ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : (ದೇಶಾವರಿ ನಗುತ್ತ) ಬಲೇ ಅಣಕಾ ಮಾಡಾವರು ನೋಡ್ರಿ ನೀವೂ. ಅಲ್ಲರಿ ಅವಾ ಎಲ್ಲಿ ನಾ ಎಲ್ಲೆ ? ಸರಿಜೋಡಿ ಇಸಮು ಬ್ಯಾಡಾ ಕುಸ್ತಿ ಆಡಾಕ ? ಯಾನರೆ ಹೇಳಬ್ಯಾಡ್ರಿ. ನಾಕ ಮಂದೀ ಕಡಿಂದ ನಗಿಸಿಕೊಳ್ಳೊ ಪರಸಂಗ ಬಂದೀತ.

ಗೌಡ : (ಸಂಕಟದಿಂದ) ಏ, ನೀ ಹೂಂ ಅನ್ನೋ ಸಾಕು. ಮುಂದಿಂದ ನಾಯೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂತೀನಿ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : (ಅದೇ ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ) ಯಾನ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಾವರಾ ? ಅದಃ ಸಾಲ ಹೌಂದಲ್ಲ ? ಈಗ ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕ್ರಿ ಈ ದಿನದಾಗ ? ಟೆನನ್ಸಿ ಕಾಯದೇ ಬಂದು, ಹೊಲದ ಮ್ಯಾಗ ಸಾಲಾ ಕೊಡೂದುಲ್ಲ. ಇನ್ನ ಕಾಗದಾ ಬರ ಕೊಡತೀವಂದರ ತುದಿಗಟ್ಟಿ ಏರಗೊಡೂದುಲ್ಲ ಯಾರೂ !

ಗೌಡ : ಅದರ ಕಾಳಜೀ ನೀ ಬಿಡ. ಬಸವಯ್ಯನ ಕಳಸೀನಿ ಆಕೀ ಕಡೆ. ಆಕೀ ದೊಂದು ಗುಂಡಿನ ಟಿಕ್ಕಿ ಐತಿ. ನಂದೊಂದು ಉಂಗರ ಐತಿ, ಪರಸಂಗ ಬಿದ್ದರ. ಮತ್ತ ಆ ತೆಗ್ಗಿನಮನಿ ತಿಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ, ಹತ್ತಿದಾಟ ಕುಡತೀನ ಅಂದಾನ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : (ಇನ್ನೂ ಅಪನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೆ) ಅವಂದ್ಯಾನ ನನಗ ಭರೋಸ ಇಲ್ಲ ತಗೀರಿ. ಅಂದಾಕಾರ ಜೀನ. ರೊಟ್ಟೀ ನೆಳ್ಳ ನೋಡಿ ಹೊಟ್ಟಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳವಾ. ಮತ್ತ ಅದಲ್ಲದ, ನನಗ ಯಾತರ ಮ್ಯಾಗ ಕುಡಬೇಕ್ರಿ ಸಾಲಾ ?

ಗೌಡ : (ಬೇಸರದಿಂದ) ರೊಕ್ಕದ ಕಾಳಜಿ ನಿನಗ ಬ್ಯಾಡಂತ ಹೇಳೀನಲಾ. ಏನ

ಬಂದದ್ದಕ್ಕ ನಾ ಅದೀನು. ಕೈಯಾಗಿಂದ ಬಾಯಾಗಿಂದ ತೂರಿ ಇದೊಂದ ಕೆಲಸಾ ಪಾರಮಾಡಬೇಕ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಈಟೆಲ್ಲಾ ಮನೀ ತೊಳದು ನಾ ಸರಪಂಚ ಆದರ ಕೈಲಾಸ ಕಂಡಾಂಗಾ ತೇನರಿ ? ಮತ್ತ ಮ್ಯಾಗ ಗೌರಾನ ಮಾತಁ ಹೇಳತೀರಿ. ಆಯತ ಯಾಳ್ಯಾಕ ಭರೋಸದ ಎಮ್ಮಿ... ಆದೀತ ನೋಡಿರಿ. ಆಕಿ ನಿಮ್ಮ ಜೋಡಿ ಘಳಸಲಾಕ ಬಂದಾಳ, ಅಳಸಲಾಕ ಅಲ್ಲ. ಗಂಡಗಂಡಸರ ಕಾದಾಟದಾಗ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಣಾ ಒಡ್ಡಬ್ಯಾಡ್ರಿ.

ಗೌಡ : ಈರ್ಷ್ಯೆದ ಮಾತು ತಿಳೂದಿಲ್ಲ ನಿನಗ. ಎದ್ಯಾಗ ಉರೀತೇತಿ ಗೊತ್ತೈತೇನ ನಿನಗ ? ಮಲ್ಲೇಶಿ ಸರಪಂಚ ಆಗಿ ಕುಂತರ ಗೌಡನ್ನ ಕೇಳವರ್ಯಾರಾ ? ಆ ಮ್ಯಾಗ ನೀನಁ ಅವನ ಸದರಿನ್ಯಾಗ ಹೋಗಿ ಬೀಳತೀ. ಇರಲಿ ನಡಿ, ಆಕಿ ಬರೂತನ ಕುಂತ ಮಾಡೂದೇನೈತಿ ? ಆ ಶೆಟ್ಟೀ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಬರೂನು. ಹವಳ್ಯಾ...... (ಹವಳ್ಯಾ ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಮತ್ಯಾರನರೆ ಕರೂದೈತೇನರಿ ?

ಗೌಡ : ಇಲ್ಲ. ನಾವಁ ಹೊರಗ ಹೋಗಿ ಬರೂದೈತಿ. ಬಸವಯ್ಯ, ಮತ್ತ ಅವನ ಸಂಗಾಟ ಯಾರಾರೆ ಬಂದರ ಈಗ ಬರತಾರ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕುಂದರಸು.

[ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ರುಮಾಲು ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿ, ಗೌಡರು, ತಮ್ಮಣ್ಣ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.]

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಮೊನ್ನಿನ ತೊಟ್ಟು ನೋಡತೀನ, ನಮ್ಮ ಗೌಡರ ತೆಲಿ ಥಾರೇದ ಮ್ಯಾಗ ಕಾಣಸಾಣೆಲ್ಲ. ಯಾವ ಹಿಕಮತ್ತಿನ್ಯಾಗ ಅದಾರೋ ತಿಳಿಯಾಣೆಲ್ಲ. ಹಿರ್‍ಯಾರು ಗಳಿಸಿದ ವತನಾ-ವಾಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಐತಿ. ಸುಮಾಕ ತಿಂದುಕೊಂಡು ಖುಂಡ್ರೂದು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ! ಗಂಗೀ ಹಂತಾ ಗೌಡತಿ ಖುಂಡ್ರೂ ಜಾಗಾದಾಗ ಆಕಿ ಬರಾಕಿ ಇನ್ನ ! ಹೆಂಗಸರರೆ ಹೆಂತೆಂತಾವರ ಇರತಾರ ಅಂತೀನ ! ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೇ ಗಂಡಸರ್ನ ಹಾಂಹಾಂ ಅನೂದರಾಗ ಮಬ್ಬ ಮಾಡ ತಾರ ! ದಾರ್‍ಯಾಗಿನ ಹುಲಿ ಎದ್ದು ಹಾದೀ ಬಿಡಬೇಕ, ಹಂತಾ ದರ್ಪ ನಮ್ಮ ಗೌಡರದು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊಳದುಬಿಟ್ಟಾಳು ನಮ್ಮವ್ವ .... ಕಾಲಮರಿ ಸಪ್ಪಳಂತೂ ಆತು, ಬಂದರಁ ಯಾನೋ........

[ಬಸವಯ್ಯ ಮತ್ತು ಗೌರಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಗೌರಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಂಥ ರೂಪವತಿಯಲ್ಲ ದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾಯದ ಹೆಣ್ಣು. ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಒಯ್ಯಾರ ಯಾವ ಅಂಗವನ್ನೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡಿಸುವದಿಲ್ಲ. ತೆನೆ ತಿರುವಿದ ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣದ ಇಳಕಲ್ಲ ಸೀರೆಯನ್ನು, ನೆಲ ಉಡುಗು ವಂತೆ ಸೆರಗು ಬಿಟ್ಟು ಉಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಕಾಲಲ್ಲಿ ಆರಾರು ಸೇರಿನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸರಪಳಿಗಳು. ಮುಡಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಗಾಳಿಗೆ ಕುರುಳು ಕೆದರಿಕೊಂಡಿವೆ.]

ಬಸವಯ್ಯ : ಪಡಸಾಲಿ ಖಾಲೀನ ಕಾಣತೈತಿ! ಎಲ್ಲ್ಯಾರ ಹೋಗ್ಯಾರೋ ಯಾನೋ?

ಗೌರಿ : ಪಡಸಾಲಿ ಏನ ನೋಡತಿ. (ಕೊರಳು ಕೊಂಕಿಸಿ) ಒಳಗ ಅದಾಳ ಏನ ನೋಡ.

ಬಸವಯ್ಯ : ಇಲ್ಲೇಳ್ರಿ. ಗೌಡತಿಅವ್ವಾ ಅವರು ಒಗೀಲಾಕ ಹೋಗ್ಯಾರಂತ ಆಗs ಹೇಳಲಿಲ್ಲೇನ ? ಇಷ್ಟಾಗಿ ಗೌಡರs ಕರಿಸ್ಯಾರಂದ ಮ್ಯಾಗ ನಮಗ್ಯಾಕ ಹೆದರಿಕಿ ?

ಗೌರಿ : (ಸಾಭಿನಯವಾಗಿ) ಏನ ಹೇಳತೀ ತಗೀ ನಿಮ್ಮ ಗೌಡರದು ? ಮುದುಕರ ಮೀಸೀ ಹಂಗ ಹೊರಗsಟ ಜರ್ಬು ನೋಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂತನ ನನಗ ಈ ಮನೀ ತೋರಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದs ಮೊದಲ ಸರತಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಈ ಮನ್ಯಾಗ. ಆಕೀನ್ನ ನೋಡಿದರ ಆತs ಇವರದು.

ಹವಳೆಪ್ಪ : (ತಡೆಯದೆ) ಏ ಗೌರವ್ವಾ, ಜರಾ ನಾಲಿಗಿ ಬಿಗಿ ಹಿಡಕೊಂಡು ಮಾತಾ-ಡಬೇ. ಗೌಡತಿಅವ್ವಾವರ ಸರಿಗಟ್ಟಲಾಕ ಅವರೇನ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ತಗದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಲ್ಲ ಮಾತಾಡಬಾರದು ತಂಗೀ.

ಗೌರಿ : (ತಿರಸ್ಕಾರದ ನೋಟ ಬೀರಿ) ಅಯ್ಯ ! ಇದ್ಯಾವದ ಇದೂ, ಆಕಿನ್ನ ಮೇಲಗಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಮಾತಾಡೂದು ! ಇಡೀ ಊರಾಗ ಅದ್ಯಾವ ಗಣಸ ನನ್ನ ಹೆಸರ ತಗ್ಯಾವ ? ಅಂದ ಬಳಿಕ ಆಕೀದ್ಯಾನ ಬಿಡ !

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಇಲ್ನೋಡ ಯವ್ವಾ, ಇಲ್ಲೆ ಯಾನ ಗೌಡರು ಕರಿಸ್ಯಾರಂತ ಬಂದೀಯೋ ಯಾನ ಝುಗಳಾ ತಗೀಲಾಕ ಬಂದಿಯೋ ? ಹೆಂತಾ ಖೊಟ್ಟಿ ಅದಾನ ಅಂತ ಅಂದ್ರೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಮುಕಾಟಲೆ ಹಲ್ಲಾಗ ನಾಲಿಗಿ ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಖುಂಡ್ರೂದು ಇತ್ತೂ, ನೀ ಖುಂಡ್ರ. ಈಗ ಗೌಡ್ರ ಬರತಾರು ; ನಿಂದ್ಯಾನ ಮಾತಾಡೂದ ಮಾತಾಡ. ನಿನ್ನ ಜೋಡೀ ಮಾತಾಡಾಕ ನನಗೆ ಯಾಳೇ ಇಲ್ಲ.

ಗೌರಿ : ಯಾನೋ ಬಶ್ಯಾ ? ನಿಮ್ಮ ಗೌಡ್ರ ಇದಕs ಕರಿಸಿದಾರೇನ, ಚಾವಡಿ ಕಟ್ಟೀ ತೆಳಗ ಬಿದ್ದಿರೋ ನಾಯೀ ಕಡಿಂದ ಬಗಳಸಲಾಕ.

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಅಂದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೇದ ಬಿಡs ಯವ್ವಾ. ನಾಯಿಗಿ ತನ್ನ ಮಾಲಕನ ಮ್ಯಾಗ ಪ್ರೀತಿ ಇರತೈತಿ. ಯಾರ ಅನ್ನಾ ಉಣತೈತಿ ಅವರ ಚಾಕರಿ ಮಾಡತೈತಿ. ಆದರ ಬೆಕ್ಕಿನಾಂಗ ಅದ್ಯಾನ ಮನಿ ಮನಿ ತಿರಗುದುಲ್ಲ ತಿಳೀತ್ಯಾನ ?

ಗೌರಿ : (ಬಸವಯ್ಯನಿಗೆ) ಏ ನಡೀ ಮೊದಲ ಇಲ್ಲೆ ನಾ ನಿಂದ್ರೂದಿಲ್ಲ. ಜರೂರಿ ಕೆಲಸ ಇದ್ರ ತಾವs ಬರತಾರ ಮನೀಗಿ. ಈ ಮನೀ ಕಟ್ಟೀ ಕಲ್ಲ ಏರಾಕಿಲ್ಲ ಅಂತ ನಾ ಯಾಕ ಅಂತಿದ್ನಿ ? ನಾ ಅನಕಾ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊಂಟೆ ನೋಡ. (ಹೊರಡುವಳು)

ಬಸವಯ್ಯ : ನಿಂದ್ರ ಗೌರಾ ! ನೀ ಯಾನ ಅವನ ಮನಿಗಿ ಬಂದೀ ಯಾನ ? ಗೌಡ್ರ ಏನಾರೆ ಅಂದಾರೇನ ? ಅವರ ಬಂದಿಂದ ಇದರ ನಿಕಾಲೇ ಆಗಲಿ. ಹಾಗೆಲ್ಲ

ಮುರಕೊಂಡ ಹ್ವಾದರ ಯಾನ ಬಂತ ?

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಇಗಾ, ಅವರೂ ಬಂದರ ಕಾಣತ್ತೈತಿ. ನಿಮದ್ಯಾನ ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂತೀರೋ ಮಾಡಿಕೋರಿ. ನಾ ಹೋಗತೀನ. (ಹವಳೆಪ್ಪ ಹೋಗುವನು)

[ಗೌಡ ತಮ್ಮಣ್ಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ]

ಗೌಡ : (ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತ ಬಸವಯ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿ) ಏನೋ ಬಸಯ್ಯಾ ! ಹೋದಾವ ಅತ್ತೂ ಹೋಗಬೇಕೇನ ? ಏಟೊತ್ತ ನಿನ್ನ ಹಾದೀ ನೋಡೂದಪಾ !

ಬಸವಯ್ಯ : ನೀರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರರೀ, ಅದಕ ಒಂದ ಜರಾ ತಡಾ ಆತ. ಅಂತೂ ಬಂದಾರಲಾ.

ಗೌರಿ : (ಗೌಡನ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸದೆ, ಬಸವಯ್ಯನಿಗೆ) ಯಾತಕ ಕರದ ತಂದಿ ? ಅದಕ್ಕೂ ಹೌಂದಲ್ಲ ? ನಾ ಒಲ್ಲಿ ಅಂದರ.... (ಸೆರಗನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಾಗಿಲ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವಳು)

ಗೌಡ : (ಹೆದರಿ) ಏನಾತೋ ಬಸಯ್ಯ ? ಆಕಿನರೆ ಮನ್ಯಾಗ ಇಲ್ಲ. ಯಾರ ಏನರೆ ಅಂದ್ರೇನ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ಯಾನಿಲ್ಲ ತಗೀರಿ.....

ಗೌರಿ : ಇಲ್ಲೇನ ಅಂತೀಯೋ ಕಸಮಾಲ ? (ಬಿಕ್ಕುತ್ತ) ಆ ಹೇಸಿ ಮಾರಿ ಹಳಬ ಏನಂದಾ ಹೇಳಲಾ. ತಂದೂ ಗೌಡಿಕಿ ಅನಾವರ್ಧಂಗ ಮೈಮ್ಯಾಗೂ ಬಂದಾ. ಹುಟ್ಟಿದ ಮ್ಯಾಗ ಒಬ್ಬರ ಕಡಿಂದ ಅನಿಸಿಗೊಂಡಾಕಿ ಅಲ್ಲ ನಾ (ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು) ಏನ ಬಂತೂ ಯವ್ವಾ ... ... (ಮುಖಕ್ಕೆ ಸೆರಗು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ದುಃಖಿಸುವಳು)

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : ನೀವು ಛಲೂ ಇದ್ದದ್ದ ನೋಡಲಾಕ ಆಗದವರ ಯಾನರೆ ಅಂತಿರತಾರ ಬಿಡ್ರಿ. ನಮ್ಮ ಗೌಡರದ ನಿಮ್ಮ ಮ್ಯಾಗ ಜೀವ ಅೖತಲಾ. ಉಳಿದವರನ ತಗೊಂಡ ಏನ ಮಾಡೂದೈತಿ ? ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ರಿ. ಈಗ ಗೌಡರ ಮ್ಯಾಗ ಒಂದ ಪರಸಂಗ ಬಂದೈತಿ ಅಂತ ಕರಿಸ್ಯಾರ ನಿಮ್ಮನ್ನ.

ಗೌರಿ : (ಮೂಗು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ನನಗೂ ಜೀವ ಬ್ಯಾಡಾಗೇತಿ. ಅವರ ಮ್ಯಾಗ ಪರಸಂಗ ಬಂದರ ನಾ ಏನ ಮಾಡುವಾಕಿ ಅದೀನ ? ಹ್ಯಾಂತಿಂತಾ ಯಾಳೇದಾಗ ಅಂಜಿಲ್ಲ ಅವರು. ಅದ್ಯಾವ ಗಣಸ ನನ ಮುಂದ ನಿಂದ್ರಾವಾ ಅಂತ ಮೀಸೀ ತಿರವತಿದ್ದರಲ್ಲ ! ಮತ್ತ ಇಂದ್ಯಾವ ಹಂತಾ ಪರಸಂಗ ಬಂದೈತಿ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : (ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತ) ಅವರ ಅಬರು ಹೋಗೂ ಆಟ ಬಂದೈತಿ. ಉಳಿಸಿದರ ನೀವೂ ಉಳಿಸಬೇಕ.

ಗೌರಿ : ಹಾಗ ಒಡಪಾ ಹಾಕಿಧಾಂಗ ಮಾತಾಡಿದರ ನನಗೇನ ತಿಳೀಬೇಕ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ಯಾರದೇನು ತಿಂದದ್ದೊ, ಉಂಡದ್ದೋ... ಅಬರು ಯಾಕ ಹೋಗ ಬೇಕ ?

ಗೌಡ : ಅಬರು ಅಂದರ ಏನ ಬ್ಯಾರೆ ಇರತೈತೇನ ? ಚಾವಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಳಗ ಇಳಿಯೊ ಪರಸಂಗ ಬಂದೈತಿ ?

ಗೌರಿ : ನೀವs ಚಾವಡಿ ಬಿಟ್ಟ ಇಳಿದ ಮ್ಯಾಗ ನಂದೇನ ಈ ಊರಾಗ ? ಅವ ಯಾವ ನಿಮ್ಮನ ಇಳಸಾಂವ ? ಜೀವ ಬ್ಯಾಡಾಗೇತೇನ ಅವಗ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಅದಕ್ಕs ನಿಮ್ಮನ್ನ ಕರಿಸ್ಯಾರ.

ಗೌರಿ : ಅಂದರ ನನ್ನ ಕೂಡಸಬೇಕಂತಾರ್ಯಾನ ತಮ್ಮ ಜಾಗಾದಾಗ ?

ಗೌಡ : ಪರಸಂಗ ಹಾಗ ಬಂದಿದ್ದರ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡತಿದ್ದೆ ಅನ್ನು. ನಮ್ಮ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ತಯಾರ ಆದಾ ಅಂತ ನೆಟ್ಟಗಾತು.

ಗೌರಿ : ಯೋನ ಮಾತಾಡತೀರ್ಯೊ ಏನು ನನಗಂತೂ ತಿಳೀವಲ್ತು. ಮೂರೂ ಮಂದಿ ಕೂಡಿ ಯಾನ ಮಸಲತ್ತ ಮಾಡೀರೇನೊ ? ಏನನ್ನೂದ ಗಡಾನs ಹೇಳಿಬಿಡ್ರಿ.

ಗೌಡ : ಹೇಳಲೇ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ನೀವs ಹೇಳರಿ. ನಾ ಹೇಳಿದರ ಹ್ಯಾಂಗ ಪಟಾಸಬೇಕ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ನಾ ಹೇಳೂ, ನೀ ಹೇಳೂ ಅನ್ನಾಕ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಮಾತಾ ? ಸರ-ಪಂಚಕಿ ಇಲೆಕ್ಶನ್ ಬಂದೈತಿ. ಅದಕ್ಕ ಕರಸ್ಯಾರ ನಿನ್ನ.

ಗೌರಿ : (ಬಾಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು) ಊರ ಪಂಚಕಿ ಒಳಗ ನಂದೇನ ದಗದ ಇದ್ದೀತ ಯವ್ವಾ ! ಮತ್ತ ಯಾವ ದ್ಯಾಮವ್ವಗ ಆರತಿ ಹಿಡಿಯೂದೈತೋ, ಮತ್ತ ಯಾವ ಅಮಲದಾರರ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡೂದೈತೋ ಅಂತ ತಿಳಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಹೆಂಗಸ ಬಾಲಿ ನಾ... ...

ಬಸವಯ್ಯ : ಹೆಂಗಸರಾ, ಗಂಡಸರಾ ಅನ್ನೂದ ಹಿಂದಕ ಇತ್ತ. ಈಗೆಲ್ಲಿ ಅsತಿ ಅದೆಲ್ಲಾ. ಮನ್ನಿ ನಮ್ಮ ಸಾಲಿ ಸಾಹೇಬರ ಯಾರ ಬಂದಿದ್ರ ನೋಡೀರಿ ಇಲ್ಲೋ ? ಹೆಂಗಸರೇನ ಮನಶ್ಯಾರ ಅಲ್ಲೇನ ?

ಗೌರಿ : (ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ನನ್ನs ಸರಪಂಚ ಮಾಡಬೇಕಂತ ಮಾಡ್ಯಾರೇನ ನಿಮ್ಮ ಗೌಡರು ? ನನಗೇನ ಕಾಯಿದೆ ಗೊತ್ತs ಕಾನೂನು ಗೊತ್ತs ? ಸರಪಂಚ ಆಗಿ ಏನ ಮಾಡಾಕಿ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ನೀವು ನಿಂದರದಿದ್ದರ ಬಿಡ್ರಿ. ನಿಂದರಾವರಿಗರೆ ನೀವು ಮದ್ದತ ಮಾಡ ಬೇಕಲಾ. ಅದಕ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರಿಸ್ಯಾರ ಗೌಡರು.

ಗೌಡ : ಇಲ್ನೋಡು ಗೌರಾ. ಎಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಂದರ ಹೀಗೈತಿ. ಇರುದ್ದ ಯಾರು ನಿಂತಾರು ಗೊತ್ತೈತೇನು ? ಆ ಮ್ಯಾಲಗಡಿ ಓಣಿ ಮಲ್ಯಾ ನಿಂತಾನು.

ಗೌರಿ : (ಕುತೂಹಲ ತಡೆಯದೆ) ಯಾರ ? ಆ ಶಂಕರನ ಅಪ್ಪ ? ಅಲ್ಲಿಂದ್ಯಾನ ಮುಗೀ ತಲಾ ! ಅವಾ ಮನ್ಯಾಗ ಲೊಕ್ಕದ ಹಗೇ ಹಾಕ್ಯಾನ. ಎದಿಯುಪ್ಪರ ಬೆಳದ

ಹುಡುಗ ಮನೀ ಹೊಲಾ ನೋಡಿಕೋತೈತಿ. ಅಪ್ಪ ಸರಪಂಚ ಆಗಿ ಖುಂಡ ತಾನು. ಅವನ್ನ ಒಗೂ ಗಣಸ ಯಾವ ಅದಾನ ಊರಾಗ ?

ಗೌಡ : (ತಮ್ಮಣ್ಣಿಯ ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸಿ) ಇಲ್ಲಿ ನೋಡ, ಆ ಮುದಕನ್ನ ಒಗೂದಕ್ಕ ನಿಂತಾನ ಈ ಹರೇದ ಗಂಡಸ !

ಗೌರಿ : (ತಮ್ಮಣ್ಣಿಯನ್ನು ಆಪಾದಮಸ್ತಕ ನೋಡಿ) ಇದsು ಏನು ಅವನ ಒಗೂ ಮಾರಿ! ಅವಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡೂ ರುಪಾಯಿಷ್ಟು ಕೂದಲರೆ ಅದಾವೇನ ನಿನ್ನ ತಲೀ-ಮ್ಯಾಗ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ಗೌರಾ ಹೇಳೂದು ಖರೇ ಐತಿರಿ. ರೊಕ್ಕ ಕುಡದ ಯಾರೂ ಹೋಟು ಹಾಕಾಣಿಲ್ಲ.

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : (ಅಂಗಲಾಚಿ) ಅದಕsು ನಾ ಹೇಳೂದು, ನಿಮ್ಮ ಮದ್ದತ ಬೇಕಾಗೇತಿ ಅಂತ. ನೀವು ಮನಸ ಮಾಡಿದರ ಹಾಂ ಹಾಂ ಅನೂದರಾಗ ಆದೀತ.

ಗೌಡ : ಅದಕsು ನಿನ್ನ ಕರಸಿದ್ದ. ತಿಳೀತಿಲ್ಲ ಈಗರೆ?

ಗೌರಿ : (ಯೋಚಿಸಿ) ಆದರ ನನ್ನ ಹತೀಲೆ ರೊಕ್ಕ ಎಲ್ಲಿ ಅದಾವ ನಿಮುಗ ತಂದ ಕುಡಲಾಕ ?

ಗೌಡ : ರುಪಾಯಿನ ಖರೇ ಏನ ? ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ದಾಗೀನೆ ನಡೀತಾವು. ಆ ಶೆಟ್ಟೀ ಕಡೆ ಇಟ್ಟ ರೂಪಾಯಿ ತರತೀವು. ನಿನ್ನ ಫೇಜ್ಜ ಟಿಕ್ಕಿ, ಸಿಂಗಾರಸರ ಕುಡ. ಇಲೆಕ್ಶನ್ ಆದ ತಿಂಗಳದಾಗ ಬಿಡಿಸಿ ಕುಡತೀನ. ಇಷ್ಟsು ಅಲ್ಲ ನಿನಗ ಬೇಕಾದ ದಾಗೀನೇನೂ ಮಾಡಿಸಿ ಕುಡತೀನ.

ಗೌರಿ : ಅಂದರ ಅವನ್ನ ಅಡವ ಇಟ್ಟ ರೂಪಾಯಿ ತರವರ್ಯಾನಾ ? ಇಲೆಕ್ಶನ್ ಆಧುರಪ್ಲೆ ಬಿಡಿಸಿ ಕುಡಲಾಕ ಸರಕಾರ ಅಂದ್ರ ನಿಮ್ಮದ ಆತ್ಯಾನ ? ರೊಕ್ಕ ಯಾನ ಮ್ಯಾಲಿಂದ ಬೀಳತಾವು ?

ಗೌಡ : ಅದನ್ನ ತೊಗೊಂಡ ನೀ ಏನ ಮಾಡತಿ ? ನಿನ್ನ ದಾಗೀನಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರ ಆತಲಾ. ನಡೀ ಕುಡ ನಡೀ.

ಗೌರಿ : ಈಗsು ಕುಡಲಾಕ ಅವೇನ ಓಡಿ ಹೋಗತಾವೇನ ? ಸಂಜೀಸಾರೀಕ ಬರ-ತೀರಿ ಆಗ ಕುಡತೀನಲಾ! ಯಾನ ನಡಿಸೀರ್ಯೊ ... ನನ್ನ ದಾಗೀನೆ ಹೋದದ್ದು ಲಟsು ಖರೆ ಆಗಬಾರದು.ಅದಕ್ಕ ಮದಲ ಮಲ್ಲೇಶಿನ್ನ ಕರಿಸಿ ಒಂದ ಮಾತ ಕೇಳಿದರ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ಕೇಳಬೇಕ. ಅಗಸುದ್ದಿ ಇಲ್ಲದ ಖೆಮ್ಮು ಹೋಗತಿದ್ದರ ಯಾಕ ಕೇಳ ಬಾರದು ? ಏ ಹವಳೆಪ್ಪಾ (ಹವಳೆಪ್ಪಾ ಬರುತ್ತಾನೆ) ಹೋಗ ಲಗ್ಗ. ಆ ಮಲ್ಲೇ-ಶಪ್ಪನ್ನ ಕರಕೊಂಡು ಬಾ. ಗೌಡರು ಹಾದಿ ನೋಡತಾರ ಬಾ ಅಂತ ಅನ್ನು.

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : ಮತ್ಯಾರರೆ ಅದಾರ ಯಾನಂದ್ರ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಂತ ಹೇಳು (ಹವಳೆಪ್ಪ ಗೋಣು ಹಾಕಿ ಹೋಗುವನು)

ಗೌಡ : ಬಸಯ್ಯ, ಅವಾ ಬರುತನಾ ಏನ ಮಾಡೂದು? ಆ ಸಿದರಾಮು ಚಾ ತರಲಿಲ್ಲ ನೋಡ. ನೀ ಹೋಗಿಬಾ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ (ಬಸಯ್ಯ ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು) ಇಲ್ನೋಡ ಗೌರೀ, ಆ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಕಾಲ ಹಿಡೀಲಾಕ ಹಚ್ಚಬ್ಯಾಡ ನನಗ. ಅವರದು ನಮ್ಮದು ಮುತ್ತ್ಯಾ ಮೂರು ತಲಿ ಅಜ್ಜ ಆರು ತಲಿ ಆದಾವತಿ.

ಗೌರಿ : ಅದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತ ಐತಿ, ಆದರ ಯಾನ ಮಾಡೂದು ? ರೊಕ್ಕದ ಖರ್ಚ ಇಲ್ಲದ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಸರಪಂಚ ಆಗತಿದ್ರ........

ಗೌಡ : ಖರ್ಚ, ಖರ್ಚ ಅನ್ನಾಕ ಏಟರೆ ಖರ್ಚ ಆದಾವು ? ಇಲ್ನೋಡ ಗೌರಿ, ನಮ್ಮ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಸರಪಂಚ ಒಂದsi ಆಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಭಂಗಾರಲೇ ಮುಚ್ಚತೇನಿ ಆತಿಲ್ಲೋ. ನಿನ್ನ ಬೆಲಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೇನ ನಮಗ? ಅದೇನರ ಇರಲಿ. ಆ ಮಲ್ಲೇಶಿನ್ನ ಕರಸಂತ ನೀ ಹೇಳಿದಿ, ಆ ಬಸ್ಯಾ ಕರಸೇಬಿಟ್ಟ. ನನಗೇನ ಅವನ ಜೋಡಿ ಮಾತಾಡೂದು ಸರಿಬೀಳಾಣಿಲ್ಲ. ನಾ ಒಳಗ ಹೋಗಿರತೇನ. ನೀವsi ಅವರsi ಏನ ಮಾತಾಡೂದು ಮಾತಾಡ್ರಿ.

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : ನೀವಿಲ್ಲದ ನಾವು ಯಾನರಿ ಮಾತಾಡೂದು ? ನಿಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದಿಗೆ ಕಡಿಮಿ ಆಗೂ ಹಂತಾ ಪರಸಂಗ ಬರೂದುಲ್ಲ ತಗೀರಿ. ಅದಿರಲಿ, ಆ ಶೆಟ್ಟೀ ಕಡೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೀರಿ. ಅದರದ ಅಷ್ಟ ಮುಗಸಬೇಕಲಾ !

ಗೌಡ : ಮತ್ತ್ಯಾವದೋ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : ಆ ಜೀನಸದ್ದರಿ.

ಗೌರಿ : ಯಾಕೋ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ? ಹ್ಯಾಣತಿ ಕೊಳ್ಳಾಗಿನ ಗುಳದಾಳಿ ಹೊರತ ಮನ್ಯಾಗ ಗುಂಜಿ ಬಂಗಾರ ಇಲ್ಲ ಅಂತಿದ್ದಿ. ಆ ಶೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಲ್ಲ ಕಿತ್ತಿ ಕೊಟ್ಯಾನ ? ಸುಳ್ಳ ಏಸದಿನಾ ನಡೂದ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : ಆ ಭಂಗಾರ ಎಲ್ಲೀದ, ಯಾನ ತುಗೊಂಡ ಯಾನ ಮಾಡೂದು? ಅದ-ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೌಡರ ಹೇಳ್ಯಾರಂತ ಹಿಂದಿಂದ. ಗೌಡರ ಕೈಯಾಗನಕಾ ಸಿಕ್ಕೇವು, ಕೆಡಗಾಲ ಬರೂದೈತೋ, ಉಳಿಗಾಲ ಬರೂದೈತೋ ಶಿವಗsi ಗೊತ್ತ.

ಗೌಡ : ಕೆಡಗಾಲ ಯಾಕ ಬಂದೀತಲೆ, ದುಮ್ಮಜಲಿ ಮನಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದರ ಹೌದನ್ನ. ಆ ಮಲ್ಯಾನ ಸರಿಜೋಡಿ ಆಗಿ ಉರೀಲಾಕ ಬ್ಯಾಡಾ !

ಗೌರಿ : ಹಂತಾ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಬಡವರನ್ನ ಮರಿಬ್ಯಾಡಪಾ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ. (ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಬೆರೆತ ನೋಟದಿಂದ ಅವನೆಡೆಗೆ ನೋಡುವಳು) ನಮ್ಮ ನಶೀಬ ನಮ ಗಿದ್ದದ್ದsi ನಿಮ್ಮಂತವರ ನೆಳ್ಳು ... ಅದನ್ನ ನೋಡೇ ಬದಕಬೇಕಲ್ಲ !

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : (ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದೆ) ಹೇ ಅದೆಲ್ಲ ಯಾನ ಮಾತ ಬಿಡಿರಿ. ಗೌಡರು ಅಣಕಾ ಮಾಡೇ ಮಾಡತಾರು. ನೀವೂ ಮಾಡಬೇಕ ಯಾನರಿ ? ನಡೀರಿ ಗೌಡರ ಹೊಂಡೂಣು. ಅsiಟರಾಗ ಅವರೂ ಬರತಾರು.

[ಇಬ್ಬರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಗೌರಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾಳೆ, ಅವಳ ಮುಖ ಹಲವಾರು ಭಾವಗಳಿಗೆ ರಂಗಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಏನನ್ನೋ ನೆನೆಸುತ್ತಾಳೆ, ಧೇನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ದಾರಿಕಾಯುವವರಂತೆ ಬಾಗಿಲಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಾಳೆ,ಸೆರಗನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಗರೆಯುತ್ತಾಳೆ.]

ಗೌರಿ : ಏನ ಮಸಲತ್ತ ನಡೆಸ್ಯಾರೋ ಒಂದೂ ತಿಳೀವಲ್ತು. ನನಗೇನ ಸಂಬಂಧ ಇವರ ಕಾರಭಾರದಾಗ ? ಹುಚ್ಚನ್ಹಾಂಗ ಮೈಮ್ಯಾಲಿನ ಭಂಗಾರ್ ಕೊಡಾಕ ಹೂಂ ಅಂದುಬಿಟ್ಟೆ .... ಮ್ಯಾಲಗಡಿ ಒಣಿ ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪ ನಿಂತಾನ ಅನ್ನಾಣಾ ಅವನ ಮಗನ್ನ ಕಣ್ಣಮುಂದ ನಿಂತಾ .... ಏನರ ಆಗಲಿ ಅಪ್ಪನ ಜೋಡಿ ಮಗನೂ ಬರತಾನೇನ ನೋಡಬೇಕ .... ಹರ್‍ಯಾಗ ಹೊಳೀದಂಡಿಲೆ ಆ ಬಾಳೀಸುಳಿಹಂತಾ ಹುಡುಗನ್ನ ನೋಡಿದಾಗಿಂದ ಮತ್ತ ಮತ್ತ ನೋಡಬೇಕಂತ ಅನಸತೈತಿ .... ರೂಪಿಗೆ ತಕ್ಕಂತಾ ಶಿರಿಮಂತ .... ಅಪ್ಪಗ ಒಬ್ಬನ್ನ ಮಗಾ ಬ್ಯಾರೆ. ... ಬೊಗಸಿಗ್ಗೈಲೆ ಬೇಡಿ ಬಂದಿರಬೇಕು ಹಂತಾ ಚಲವಿಕಿ .... (ನಿಟ್ಟುಸಿರುಗರೆದು) ಹೂಂ ಏನ್ ಮಾಡೂದೈತಿ ?

[ಹವಳೆಪ್ಪ ಬರುವನು. ಗೌರಿ ಇನ್ನೂ ವಿಚಾರಮಗ್ನಳಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾಳೆ]

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಗೌರವ್ವಾ, ಏನ ನೀ ಒಬ್ಬಾಕೀನ ಕಾಣತಿ ? ಗೌಡ್ರ ಎಲ್ಲಿ ಒಳಗ ಹೋಗ್ಯಾರೇನ ?

ಗೌರಿ : (ಬೆಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದು) ಯಾಕ ? ಬಂದರೇನ ಅವರ ?

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಅವರಂದರ ಯಾರ ಮತ್ತ ? ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪಣ್ಣ ತ್ವಾಟಕ ಹೋಗಿದರ. ಜರೂರ ದಗದ ಐತಿ ಅಂತ ಅನ್ನಾಣಾ,ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಹೋಗಬೇಕಂತ ಅವರ ಮಗಾ ಬಂದಾರ.

ಗೌರಿ : ಮುದಕ ಮನಶ್ಯಾರಾ, ಯಾತಕ್ಕ ಎಡತಾಕಸೂದು ಬಿಡ. ಏನ ಮಾತಾಡೂದು ಇವರ ಮುಂದ್ಯ ಮಾತಾಡಿದರಾತ (ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿ) ಎಲ್ಲಿಅದಾರ?

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಹೊರಗ ನಿಂತಾರ. ಗೌಡರು ಒಳಗ ಅದಾರ್‍ಯಾನ ನೋಡಿ ಬಾ ಅಂದರು ನನಗ.

ಗೌರಿ : ಗೌಡ್ರ ಈಗ ಬರತಾರು. ಅವರಿಗೆ ಒಳಗ ಬಾ ಅಂತ ಹೇಳ. ಒಂದ ಜರಾ ಖುಂಡ್ರ ಅನ್ನ.

[ಹವಳೆಪ್ಪ ಹಾಗೇ ಆಗಲೆಂದು ಗೋಣಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಹೋಗುವನು. ಗೌರಿ ನಡುಮನೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳಗೆ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಳು. ಶಂಕರ ಒಬ್ಬನೇ ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.]

ಶಂಕರ : ಯಾರೂ ಕಾಣಸವಲ್ರಲಾ! ಎಲ್ಲಿ ಕುಂದರಬೇಕ, ಯಾರಗೂಡಾ ಮಾತಾಡಬೇಕ ?

ಗೌರಿ : (ಒಳಗಿಂದಲೇ) ಜರಾ ಅಲ್ಲೇ ಗುಡಾರದ ಮ್ಯಾಗ ಕುಂದರ್ರಿ. ಗೌಡರು ಈಗ ಬರತಾರ.

ಶಂಕರ : (ಬೆಚ್ಚಿ) ಎಲಾ ಒಳಗ ಯಾರೋ ಹೆಣಮಕ್ಕಳ ಕಾಣತಾರಲಾ! ಅವಗೋಳ ಧನಿ ಅಂತೂ ಅಲ್ಲ. ಮತ್ತ್ಯಾರರೆ ಬಂದಿರಬೇಕ ಅವರ ಮನೀಗೆ! (ಬಾಗಿಲ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಗುಡಾರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.)

ಗೌರಿ : (ಒಳಗಿನಿಂದ ಒನಪು ಒಯ್ಯಾರದಿಂದ ಬಂದು) ಯಾರಿಲ್ಲ. ನಾನs ಇದ್ದೀನು.

ಶಂಕರ : (ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡು) ಯಾಕರಿ, ನೀವ್ಯಾರರಿ.. ... ಅಲ್ಲ... ... ಅವಗೋಳ ಕಡೆ ವಗದ ಇತ್ತೇನರಿ... ... ಅವರ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗ್ಯಾರ ಕಾಣೂದುಲ್ಲ... ...

ಗೌರಿ : (ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುರಿದುಹೋದವರಂತೆ) ಇಪ್ಯಾನರಿ? ನಾವು ನೀವು ಬರಾಬರಿ ಯಾನರಿ? ಯಾನಂದರೂ ನೀವು ಊರ ಸಾವಕಾರ. ನನಗ್ಯಾಕರಿ ನೀವು ಹೋಗರಿ ಬರ್ರಿ ಅನೂದು?

ಶಂಕರ : (ಕೆಳಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ) ಮುಂದೀ ಹೆಣಮಕ್ಕಳನ್ನ ಒಂಟಿಹೆಸರ್ಲೆ ಹ್ಯಾಂಗ ಕರೀಬೇಕ್ರಿ?

ಗೌರಿ : ಮುಂದೀ ಹೆಣಮಕ್ಕಳನ್ನ ಕರೀಬಾರದು. ನಾ ಯಾನ ನಿಮಗ ಮುಂದಿ ಯಾನರಿ? (ಕುಳಿತಂತೆಯೇ ಅವನ ಸಮೀಪ ಬಂದು) ನಿಮ್ಮಂಥವರ ಕಾಲ ಕೆಳಗ ಬಿದ್ದ ಇರಾಕಿ ನಾ.

ಶಂಕರ : ಅದ್ಯಾಕ ನಿಮಗ ಯಾರಿಲ್ಲೇನ?

ಗೌರಿ : ನಂದ ಯಾನ ಐತಿ? ನಿಮ್ಮಂಥವರ ಮುಂದ ಕರದರs ಅಲ್ಲ್ಯಾನ... ಮನ್ನಿ ಹರ್‍ಯಾಗ ಪೊಳಿದಂಡೀ ವ್ಯಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನ ನೋಡಿದಾಗಿಂದ ಮಾತಾಡಸ-ಬೇಕಂತ ಜೀವಾ ಹಾತೊರೀತಿತ್ತ . . . ಆದರ ಯಾನ ಮಾಡೂದು ನಾಚಿಕಿ ಒಂದ ಅsತಲಾ... ಈಗ ಬಂದರಿ ಭಾಳ ಛಲೂ ಆತ. ಅಂಥಾಂಗ ಛೆಂಜಿ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೀಕಡೆ ಬರ್ರಲಾ. ನಿಮ್ಮಂಥವರ ಬಂದ್ರ ನಮಗ ಅಬ್ರು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರ ಯಾನ ಅsತಿ.

ಶಂಕರ : (ಎದ್ದು) ಬರತೇನರಿ ನಾ. ಗೌಡರಿಗೆ ಹೇಳ್ರಿ ಮಲ್ಲೇಶೀ. ಮಗಾ ಬಂದಿದಾ ಅಂತ. ಅವರ ಬಂದ್ರ ಅಂದರ ಕರಸಂತ ಹೇಳ್ರಿ.

ಗೌರಿ : ಈಗ ಬರತಾರ ಖುಂದ್ರಿ. ನಾ ಅದೀನ ಅಲ್ಯಾನ? ನನ್ನಗೂಡಾ ಮಾತಾಡ ಲಾಕ ನಾಚತೀರ್‍ಯಾನ? ಖರೇ ಐತಿ, ಹರೇದವರಾಗೀರಿ. ಅಲ್ರಿ ಅಂಥಾಂಗ, ನಿಮ್ಮಪ್ಪಾವರ ನಿಮ್ಮ ಮದಿವಿ ಮಾಡ್ಯಾರಿಲ್ಲ?

ಶಂಕರ : ಹಂಗ್ಯಾನ ಇಲ್ಲ. ನಾಳಿಲ್ಲ ನಾಡದ ಇಲೆಕ್ಶನ ಐತಿ. ಆಕಡೆ ಈಕಡೆ ಹೋಗೂದಿತ್ತ ಅಂತ ಅಂದ್ನಿ. ಮದಿವೀದ ಅಂದ್ರ್ಯಾ, ಇನಾ ಇಲ್ಲರಿ.

ಗೌರಿ : ನೀವs ನಿತ್ತೀರಿ ಏನ ಇಲೆಕ್ಶನಕ? ಕಸಮೂಲ ಮುಂದೀ ಮಾಡೂ ಕೆಲಸಾ ನೀವ್ಯಾಕ ಮಾಡಲಾಕ ಹೊಂಟೀರಿ? ಹಿಂದ ಮುಂದ ಇಲ್ಲದವರ ಅದನ

ಮಾಡತಾರ.

ಶಂಕರ: ನಾ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮಪ್ಪ ನಿಂತಾನ. ಹೊಲಮನಿ ಕೆಲಸಾ ನಾ ಮಾಡತೀನು, ಸುಮ್ಮನ ಖಾಲಿ ಕುಂಡ್ರೂದು ಏನ? ಮುಂದಿಗಿ ಅಷ್ಟು ಉಪೇಗ ಆಗಬೇಕಂತ ನಿಂತಾನು. ಮಂದೀನೂ ಭಾಳ ಜುಲುಮಿ ಮಾಡಿದರು.(ಹವಳೆಪ್ಪ ಬರುವನು)

ಹವಳೆಪ್ಪ: ಇಬ್ಬರೂ ಬಂದರ್ರಿ.

ಶಂಕರ: ಏ ಹವಳೆಪ್ಪಾ! ಗೌಡರು ಒಬ್ಬರs ಅದಾರ ಅಂದಿ. ಇಲ್ಲೆ ನೋಡಿದರ ಏನೋ ಬ್ಯಾರೇನ ಕಾಣತೈತೆಲ್ಲಾ ?

ಹವಳೆಪ್ಪ: ಕಾಣಲಾಕ ಬ್ಯಾರೆರಿ, ಆದರ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದsರಿ. ಇವರು ಗೌರವ್ವನಾವರ. ಮನ್ನಿ ಮನ್ನಿ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದಾರ. ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಅಂತಿ ನಿಮಗ ಗೊತ್ತs ಐತಿ.

ಶಂಕರ: ಇವರs ಯಾಾನ ಅವರ? ಯಾಡ್ತ ತಿಂಗಳಾತ, ಇಡೀ ಊರ ಬಾಯಾಗ ಅದಾರ. ಅದಕ್ಕs ಹೀಂಗ ಮಾತಾಡತಿದ್ದರ ಹಾಂಗಾರ.

[ಗೌಡ, ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಬರುವರು]

ಗೌಡ: (ಒಂದು ಗುಡಾರದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು) ಯಾಕೋ ಶಂಕರ್ಯಾ! ಶಿರಿಮಂತಿಕಿ ಭಾಳ ಬಂದೈತಿ ಕಾಣತೈತಿ ನಿಮ್ಮಪ್ಪಗ? ಕರಿಸಿದರ ಸುದ್ಧಾ ಬರೂದುಲ್ಲ ಏನ?

ಗೌರಿ: ಹೀಂಗ್ಯಾಕರಿ? ಈಗ ಬಂದಾರ. ಅವರ ಗೂಡ ಈ ಹೀಗ ಮಾತಾಡೂದ್ಯಾನ? ಇಲೆಕ್ಶನದ ದಗದ, ಬರಲಾಕ ಆಗಿರಾಕಿಲ್ಲ. ಇವರ ಬಂದಿದ್ದ ಅಲ್ಲ್ಯಾನ?

ಶಂಕರ: ನನಗ ಯಾಾನ ಗೊತ್ತರಿ? ನಿಮ್ಮ ಹಳಬ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮಪ್ಪ ತ್ವಾಟಕ ಹೋಗಿದ್ದ. ಕರೀತಾರ ಅಂತ ಅನ್ನಾಣಾ ನಾ ಬಂದೆ. ತಪ್ಪಾತೇನರಿ? ನಿಮ್ಮ ಹಳಬ ಗೌಡರ ಹೊರತು ಮತ್ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಅಂದಿದ್ದ. ಇಲ್ಲೆ ನೋಡಿದರ ಏನೋ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೇ ಕಾಣತೈತಿ!

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ: ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಯಾಾನ ಕಾಣೂದು? ನಾನs ಹೇಳಿದ್ದೆ ಹಾಗ ಹೇಳಂತ. ಅವರಾ ಇವರಾ ಇದ್ದಾರಂದ್ರ ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪಣ್ಣ ಮತ್ಯಾನರೆ ತಿಳಕೊಳ್ಳಾವರು. ಇದರಾಗ ಗೌಡರದ್ಯಾನ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ಗೌಡ: ಯಾಕ ಅಷ್ಟು ಹೇಳೂದು? ಇಲ್ನೋಡ ಶಂಕರ್ಯಾ. ನಿಮ್ಮಪ್ಪಗ ಹೇಳ. ಛಲೂ ಮಾತಲೆ ಸುಮ್ನ ಬಿಡತಾನೋ ಏನಂತಾನೋ ಕೇಳ?

ಶಂಕರ: ಯಾಾನ ಬಿಡೂದರಿ ಅದು? ತುಡುಗ-ದನಾ ಕೊಂಡವಾಡೇದಾಗ ಬಿದ್ದಂಗ ಕೇಳತೀರಿ? ಸುಮ್ಮ ಕುತ್ತಾಂಗ ಕುದರಿ ಮ್ಯಾಲ ಏರಲಾಕ ಹತ್ತಿತಲಾ! ಸಮ್ಮಂಧ ಇದ್ದವರು ಇರದವರು ಹಾಗs ಮೈಮ್ಯಾಗ ಬರೂದ್ಯಾನ?

ಗೌರಿ: ಯಾಾನ ಕೇಳೂದು ಸಮಜೂತಿಲೇ ಕೇಳಿದರ ಅವರೂ ಹೇಳ್ಯಾರು. ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿಬಾರದ?

ಶಂಕರ : ಯಾಕರೆವಾ ? ನಿಮ್ಮದೂ ಇದರಾಗ ಮಸಲತ್ತ ಇದ್ಧಾಂಗ ಕಾಣತೈತಿ ?

ಗೌಡ : ಏ ಶಂಕರ್ಯಾ, ಆಕಿ ಹೇಳಿದಾಳ ಅಂತ ನಿನ್ನ ಇಲ್ಲೀತನಾ ಬರಗೊಟ್ಟೆ. ಇಲದಿರಕ ನನ್ನ ಮನೀ ತುದಿಗಟ್ಟೆ ಏರಗೊಡತಿದ್ದಿಲ್ಲ ತಿಳೀತ್ಸ ?

ಶಂಕರ : ತಿಳೀತು ಬಿಡ್ರಿ. ನಮ್ಮಂತಾ ಅಬ್ರೂದಾರರು ಬರೂ ಮನಿ ಇದಲ್ಲಾ ಅಂತ ತಿಳೀತು.

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : ಏ ತಮ್ಮಾ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹಿರ್‍ಯಾರಿಗೆ ಅನಬಾರದು. ಅವರ್‍ಯಾನ ಅಂತಾರು ಕೇಳಿಕೋ.

ಶಂಕರ : ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಾಕ ಅಲ್ಲ್ಯಾನ ಬಂದಿದ್ದು ? ಏನ ಹೇಳೂದು ಹೇಳಲಿ.

ಗೌಡ : ಇಲ್ನೋಡ. ನಮ್ಮ ಈ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಸರಪಂಚಕಿ ಇಲೆಕ್ಶನಕ ನಿಂದರಾವ ಅದಾನ. ಅದಕ ನಿಮ್ಮಪ್ಪಗ ಹೇಳ, ಮುಕಾಟಲೆ ಹೆಸರ ತಕ್ಕೋ ಅಂತ. ಇಲ್ಲಾತು ಅಂದ್ರ.... (ಮೀಸೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕುತ್ತ) ನೋಡತೀನೆಂತ ಹೇಳ.

ಶಂಕರ : (ಸಿಟ್ಟನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ಆಗಲ್ರಿ. ಹೇಳತೀನು. ಆದರ ನಮ್ಮಪ್ಪನೂ ಕೇಳ್ಯಾನೂ ಅಂತ ತಿಳೀಬ್ಯಾಡ್ರಿ. ಛಲೂನ್ಸ ಆತಲ್ರಿ. ಏನನ್ನೂದು ಒಮ್ಮೆ ನಿಕಾಲೆ ಆಗತೈತಿ. ನಾ ಯಾಕ ಮಾತಾಡೂದಾ, ನಮ್ಮಪ್ಪನ್ಸ ಹೇಳತಾನು.

ಗೌರಿ : ಇಲ್ನೋಡ್ರಿ. ಸಿಟ್ಟಿನ ಕೈಯಾಗ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಬ್ಯಾಡ್ರಿ. ಗೌಡ್ರ ಅಂದರ ಹ್ಯಾಗಪಾರ ನಿಮಗ ಗೊತ್ತ್ಸ ಅೈತಿ. ಜೀವದಕಿಂತಾ ಸರಪಂಚಕಿ ಯಾನ ಹೇಳಂದಲ್ಲಾ.

ಶಂಕರ : (ತಡೆಯದೆ) ಹಂತಾ ಹಿಂತಾ ಹೆಂಗಸೂರ ಮಾತ ಕೇಳಿ ಬಾಳೇವು ನಡೆಸಿಲ್ಲ ತಿಳೀತ್ಯಾನರಿ ? ಜೀವದ ಅಂಜಿಕಿ ಹಾಕಿ ಹಿಂದಕ ಸರಸಬೇಕಂತಾರ ಯಾನ ಗೌಡರು ? ನಮ್ಮ ರಟ್ಯಾಗ ಕಸುವಿದ್ದರ ನೋಡೇವಂತ ! ನಿಮ್ಮದ್ಯಾನ ನಡ ಬರಕ ? ನೀವಿದರಾಗ ಬರಬಾರದು.

ಗೌಡ : ಲೇ ಶಂಕರ್ಯಾ ! ಯಾರಿಗೆ ಏನಂತೀ ಖಬರ ಐತೇನ ನಿನಗ ? ಆಕಿ ಹೆಸರ ತಗದಿ ಅಂದ್ರ ನೀರ ಬೇಡಾಕಿಲ್ಲ ತಿಳೀತ್ಸ ? ಈಟೊತ್ತನಾ ಸುಮ್ಮನಿದ್ನೀ ಅಂತ ಭಾಳ್ಸ ಆತಲಾ ? ಲೇ ಯಾರದೀರಲೇ ? (ಎದ್ದು ಶಂಕರನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲೆಂಬಂತೆ ಹತ್ತಿರ ಬರುವರು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಹವಳೆಪ್ಪ, ಅವನ ಹಿಂದಿಂದ ಬಸವಯ್ಯ ಬರುವರು.)

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಯಾನ ಮತ್ತ ಯಾರನರೆ ಕರೂದೈತಿ ಯಾನರಿ ?

ಶಂಕರ : ಯಾರನೂ ಕರೂದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ್ಸ ಹೊರಗ ಹಾಕಾಕ ಕರದಿದ್ರು. ಇಗಾ ನಾನ್ಸ ಹೊಂಟೆ. ಗೌಡ್ರ, ಯಾರ ಕೈ ಮೇಲಾದೀತೂ ನೋಡಕೊಂತ ಇರ್ರಿ. (ಹೋಗುವನು.)

ಬಸವಯ್ಯ : (ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತ) ಇಲೆಕ್ಶನದ ಗದ್ದಲದಾಗ ಹಾಲ್ಸ ತೀರ್‍ಯಾವಂತರಿ. ಅದಕ ಚಾ ಇಲ್ಲಂತ ಹೇಳಂದನರಿ ಸಿದರಾಮ !

— ತೆರೆ —

ಅಂಕ ೨

[ಗೌರಿಯ ಮನೆಯ ಪಡಸಾಲೆ. ಎಡಬದಿಗೆ ಇರುವ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕಂಬಳಿಯೊಂದನ್ನು ಹಾಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾಸಿದ ಲೋಡು ದಿಂಬುಗಳಿವೆ. ಒಂದೆಡೆಗೆ ಎಲೆ-ಅಡಿಕೆಯ ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ತಟ್ಟೆಯಿದೆ. ಗೋಡೆಯ ತುಂಬ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಫೋಟೋಗಳು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳ ಆಕಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಯಾವ ಕ್ರಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಮೊಳೆ ಹೊಡೆದು ಕಾಜಿನ ದೀಪವೊಂದನ್ನು ತೂಗುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ನಡುಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ಹಳೆಯ ಕಾಲದ್ದಾದರೂ ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾದ ಮಣಿ-ತೋರಣವೊಂದು ಮರೆಮಾಡಿದೆ. ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ದೊಡ್ಡ ಪಂಜರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಗಿಳಿಯೊಂದು ಆಗಾಗ ನುಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯಾಗಿದೆ. ತೆರೆಯೆದ್ದಾಗ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಗೌರಿ ನಡುಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮೊದಲಿನ ಸಿಂಗಾರ ಈಗ ಇಲ್ಲ; ಮುಖ ಬಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ನಡಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿದೆ]

ಗೌರಿ : (ಬಾಗಿಲೆಡೆಗೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ, ನಿರಾಶಳಾಗಿ ಒಂದೆಡೆಗೆ ಕೂತು, ನಿಟ್ಟುಸಿರುಗರೆಯುತ್ತ) ಇವರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಇವರನ್ನ ಕರಿಯಾಕ ಹ್ವಾದ ಬಸಯ್ಯನೂ ಬರಲಿಲ್ಲಲ್ಲ! ಯಾಕೋ ಬ್ಯಾಸರ ಒಟ್ಟಿಸಿ ಬಂದೈತಿ. ಧಿನಾ ಈಟೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಂದಿ ಕೂಡೂದು; ಇಂದ ಯಾರೂ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ ... ... ಹುಲಿ ಗವ್ಯಾಗ ಸಿಕ್ಕ ಆಡಿನಾಂಗ ಆಗೇತಿ ನನ್ನ ಜಲಮ ... ... ಮನಸಿನ್ಯಾಗಿನ ಮಾತಾ ಯಾರಿಗಿ ಹೇಳೂದೈತಿ? ಗೌಡರ ಮನ್ಯಾಗ ಅವನ್ನ ನೋಡಿದಾಗಿನತುಟ್ಟೊ ಮನಸ್ಸು ಹಾತೊರೀಲಾಕ ಹತ್ತೇತಿ. ಅವನ್ನ ಈ ಮನೀಗಿ ಬರೂಹಾಂಗ ಮಾಡಿದರನs ನನ್ನ ಹೆಸರು ಗೌರಿ ... ಏನಿಲ್ಲದ ರಂಗು ಬಂದೈತೆಲ್ಲ ಇವೊತ್ತಿನ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ... (ಸೆರಗಿನಿಂದ ಗಾಳಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ಖುಂತ ಕಡೆ ಖುಂದರಗೊಡೂದುಲ್ಲ, ನಿಂತಕಡೆ ನಿಂದರಗೊಡೂದುಲ್ಲ. (ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಯ ಸಪ್ಪಳವಾಗುವದು) ಪಿಶ್, ಇದs ಇವರ ಇಲೆಕ್ಶನ್ನದ ಗೊಂದಲಿರಬೇಕು ... ... ಅದೊಂದು ಮೂಳ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಯಾರ ಬಲದಿಂದೋ ಗೆದ್ದುಬಂದೈತಿ ... ... ಇವರೊಬ್ಬರು ತಮಗs ಸರಪಂಚಕಿ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂತ ಕುಣದಾಡತಾರು ... ... ನಾ ಯಾಕ ಇದರಾಗ ಹೊಕ್ಕಿದ್ದೇನೋ ಅಂತ ಆಗೇತಿ ... ... ಯಾರರೆ ಬಂದರ ಈ ಬ್ಯಾಸರಾದರೂ ಹೋದೀತು

[ಗೌಡರು ಬಸವಯ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಲೇ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ]

ಗೌಡ : ಏ ಬಸಯ್ಯಾ, ಏನ ಒಳೇ ತರಾತುರಿಲೇ ಕರಿಲಾಕ ಬಂದಿದ್ದೆಲ್ಲಾ! ಅಲ್ಲಿ ಇನಾ ಕೈತುಂಬ ಕೆಲಸ ಇತ್ತ. ಬರೇ ಒಂದು ಹೋಟು ಆದರ ಆಪ್ಯಾಂಗ ಆತೇನ? ಅದರಾಗ ಫೌಜದಾರ ಬ್ಯಾರೆ ಬಂದಾನ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಗೆ. ಅವಂದ

ಸರಬರಾಯಿ ಆಗಾಕಬೇಕ. ನಮ್ಮನೀಗೆ ಬಾರೋ ಅಂದರ ಮೊದಲಿಂದನ಼ ವಹಿವಾಟೀ ಅಂತ ಆ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಮನಿಗೇ ಹ್ವಾದ. ಹ್ವಾದರೇನಾತೂ ಮ್ಯಾಲಿ ನಾವಾ ಅಂದಮ್ಯಾಗ, ಅವಗ ಅಲ್ಲೇ ಸೀದಾ ಕಳಸಾಕ ಬ್ಯಾಡಾ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡೂದು ಬಿಟಗೊಟ್ಟು, ಬರೇ ತನ್ನ ಮುಂದ ಕೂಡಂತಾಳೇನ ?

[ಇಬ್ಬರೂ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಕಂಬಳಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಗೌರಿ ಇವರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದವರಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ತನ್ನನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸದೆ ಮಾತಾಡಬಾರದೆಂಬ ಹಟದಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ.]

ಬಸವಯ್ಯ : (ಗೌಡರಿಗೆ) ಹಂಗ ಯಾನಿಲ್ಲರಿ ! ಒಬ್ಬಾಕೀನ಼ ಮನ್ಯಾಗ ಎಷ್ಟಂತ಼ ಖುಂಡ್ರೂದು ಅಂತ ಬ್ಯಾಸತ್ತು ಹಾಗ ಅಂದಿದ್ದಳರಿ ! ಆಕಿ ಇದ್ದಳಂತ ವಿಲೆಕ್ಶನ್‌ದಾಗ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ನೋಡರಿ. ಆತಲ್ರಿ, ಆ ಮಲ್ಲೇಶೀದು ತಿಳಿಧಾಂಗಾತು. ಹಣಾನೂ ಹೋತು, ಗುಣಾನೂ ಹೋತು !

ಗೌಡ : ಇನಾ ಇದ ಚುಂಗಾಣಿ ಅಂತ ತಿಳಿ ನೀ. ಏನ ಇರೂದು ಇನ್ನಮುಂದ. ಪಂಚ-ಗಟ್ಟಿ ಕೈಯಾಗ ಬರೂ ಹಾದೀನ಼ ನೋಡತಿದ್ದೆ. ಇನ್ನೇನ, ಹನ್ನೆರಡ ಖೂನ ಮಾಫ ಆದವು ನೋಡ ! (ಧೋತರದಿಂದ ಗಾಳಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ಚೇ... ಚೇ.. ಏನ ಬಿಸಲೂ ಶಕಿ ಇದು ! ಮೈಮ್ಯಾಗಿನ ಅರಿಬೆಲ್ಲಾ ತೋದು ಹೋದವು ನೋಡ ! ಗೌರಾ ಎಲ್ಯದಾಳ ? ನೀರರ ತಂದಿದ್ರ ಆಗತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಕರೀಲಾಕ ಹೇಳಿ ತಾ ಎಲ್ಲಿ ಹ್ವಾದಳೋ !

ಗೌರಿ: ಸಿಡುಕಿನಿಂದ ಎಲ್ಲ್ಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೇ ಅದೀನಲ್ಲ. ಗಂಡಸರ ಹಾಂಗ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿರತಾವ ಹೋಗಲಾಕ ಜಾಗ ! ಕರೀಬ್ಯಾಡ, ಅವರಿಗೆ ದಗದ ಬಾಳ ಇರತೈತಿ, ನಮ್ಮಂಥವರ ಮನೀಗೆ ಬರಲಾಕ ಸವಡ ಸಿಗಾಣಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರ ಇದೆಲ್ಲಿ ಕೇಳತೈತಿ ಮೂಳ ! (ಅಳುತ್ತ) ಯಾರ ಹೊಟ್ಟಿ ಕಡದರ ಯಾರ ಅಜಿವ್ಯಾನ ತಿಂತಾರ ಹೇಳ ಬಸಣ್ಣ !

ಬಸವಯ್ಯ : ಮತ್ತ್ಯಾಕ ಅಳತೀ ಬಿಡ. ಇನ್ಯಾಕ಼ ಬಂದರಲಾ ಗೌಡ್ರ....

ಗೌಡ : ರಮಿಸುತ್ತ) ಇಲೆಕ್ಶನದ ಕೆಲಸಾ ಮುಗಸಿ ಬರೂದರಾಗ ತಡಾ ಆತ. ಇಂದ ಈ ಗೌಡನ ಕೈ ಮ್ಯಾಲಾಗೇತಿ, ಅಳತೀ ಏನು ? ಯಾಕೋ ಬಸಯ್ಯ, ಫೇಡೆ ಕುಡಲಿಲ್ಲೇನ ಆಕಿಗಿ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ಎಲ್ಲೀ ಫೇಡೇರಿ, ಬಂದಾಗಿಂದ ನೋಡತೀನು ಹೀಂಗ಼ ನಡದ಼ತ್ರಿ. ನೀವು ಬಂದ ಮ್ಯಾಗರೆ ಬದಲಾದೀತೂ ಅಂದ್ರ... ... ಗೌರಾ, ಯಾಕ ಹೀಗ ಮಾಡತೀ ? ಗೌಡ್ರ ಮಾಡೂದೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಕಾಲಾಗ಼ ಅಲ್ಲೇನ ? (ಗೌಡರಿಗೆ) ನೀವ಼ ಮನೀಕಡೆ ಬಂದಿಲ್ಲಾ ಅಂತ ಗೌರಾ ಸಿಟ್ಟಾಧಾಂಗ ಕಾಣತೇತ್ರಿ.

ಗೌಡ : ನಿನಗ ಗೊತ್ತ಼ ಅ಼ತೆಲಾ ಬಸಯ್ಯಾ ! ಅಮಲದಾರ ಬಂದರಂದ್ರ ನಮಗೆಷ್ಟು

ಕೆಲಸ ಇರತೇತಿ ! ಅವರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗೂ ತನಾ ನಮುಗ ಪುರಸತ್
ಎಲ್ಲಿರತ್ಯೆತಿ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮಜೂತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಾಕ ಬ್ಯಾಡಾ ?

ಗೌರಿ : ಬಸಯ್ಯಾ, ಥಿನಾ ಅಮಲದಾರು ಬಂದಾರ ಅಂತ ಹೇಳತಾರು. ಕಚೇರ್ಯಾಗ ಕೆಲಸಾ ಮಾಡೂದು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಅಮಲದಾರ್ರು ಬರೇ ಹಳ್ಳೀನs ತಿರಗ್ಯಾಡ-ತಾರ್ಯಾನ ?

ಗೌಡ : ಏ ಬಸಯ್ಯ, ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾತ್ಥಾಂಗಾತು. ನೀ ಚಾವಡೀಗೆ ಹೋಗ. ಆ ಕಾಗದಾ ಎಲ್ಲಾ ತಗದ ಕಪಾಟಿನಾಗ ಇಡಂತ ಹೇಳ ತಲಾರೀಗೆ. ಇನ್ನೇನು ನಾ ಚಾವಡೀಗೆ ಬರೂದಿಲ್ಲಂತನೂ ಹೇಳ. (ಬಸವಯ್ಯನು ಹೋಗುವನು) ಇಲ್ನೋಡ ಮತ್ತ ಹಂಗs ಆ ಹವಳ್ಯಾಗ ನಾ ಕರದೀನಂತ ಹೇಳಿ ಹೋಗ.

[ಬಸವಯ್ಯನು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಹೊತ್ತು ಇಬ್ಬರೂ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ.]

ಗೌರಿ : (ಮತ್ತೆ ಅಳುವೊಗದಿಂದ) ನನ್ನ ಯಾತಕ್ಕ ಈ ಊರಿಗೆ ಕರಕೊಂಡ ಬಂದಿರಿ? ಅಲ್ಲೇ ಇರತಿದ್ದೆ ಯೋನ ಆಗೂದು ಆಗತಿತ್ತು. ಕರಿಗಾಲ ಮುಂದ ಮಾಡ ಕೊಂಡs ಹುಟ್ಟಿಧಾಂಗ ಆಗೇತಿ ನನ್ನ ಜಲಮು ! ಸುಕಾ ಅಂತ ಹಿಡಿದದ್ದೆಲ್ಲ ಹಾಳs !

ಗೌಡ : (ಸಲಿಗೆಯಿಂದ) ಯಾಕ ? ನಾ ಬಂದಾಗಿಂದ ನೋಡತೀನು ನಿನ್ನ ಮಾರೀನ ಸಪ್ಪಗ ಹಿಡದ್ಯೆತಿ. ಇಲೆಕ್ಯನ್ನದಾಗ ನನ್ನ ಮನಶ್ಯಾ ಗೆದ್ದ ಬಂದ ; ಅದೂ ನಿನ್ನಿಂದ ಅಂದಮ್ಯಾಗ ಖುಶಿಯೊಳಗ ಇರಬೇಕೋ... ಏನ ಹೀಗ ಸಣ್ಣ ಮಾರೀ ಮಾಡಬೇಕೋ? ಏನ ತೆಲಿ-ಗಿಲಿ ನೂಸತsತಿ ಏನs? ಮುದಲs ಹೇಳಿದ್ದರ ಅsಟು ಮೆಂಥೇಲರ ತರತಿದ್ದೆನಲಾ !

ಗೌರಿ : (ತನ್ನೊಳಗೇ ಎಂಬಂತೆ) ಹಿಂದಕ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೆರ ಸುಕಾ ಸಿಕ್ಕೀತ ಅಂದ ಬಂದರ ಯಾನsತಿ ? ಎಲ್ಲಿ ಹ್ವಾದಲ್ಲಿ ಒಲೀಗೆ ಮೂರ ಗುಂಡs.

ಗೌಡ : ಏ ಗೌರಿ, ಯಾಕೋ ನನ್ನದಶಿಂದ ನಿನ್ನ ಮನಸಿನ್ಯಾಗ ಸಂಶೇ ಬಂಧಾಂಗ ಕಾಣತsತಿ ? ಹೆಂಗಸರ ಮನಸಂದ್ರ ಪ್ಯಾಂಗ ಹ್ಯಾಂಗ ಇರತsತಿ ನೆಲೀನs ತಿಳಿಯಾಣಿಲ್ಲ. ಏನ ಆ ಭಂಗಾರದ್ದ ಅಂತೀ ಏನ ? ಅದೇನ ಹಾಂಹಾಂ ಅನೂದರಾಗs ಬಿಡಿಸಿ ಕುಡತೇನ.

ಗೌರಿ : ಯಾನ ಬಿಡಿಸಿ ಕುಡಾವರಾ ? ಆ ಸರಪಂಚ ಒಂದ ಬೇಕಲಾ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಾಗ ?

ಗೌಡ : ಆ ತೆಳಗಡೀ ಓಣಿ ತಮ್ಯಾಂದು ಏನ ಹೇಳತೀ ? ಸರಪಂಚಕಿ ನಂದs ಅಂತ ತಿಳೀ ನೀ. ಅದರದೇನ ಅನಮಾನ ಬ್ಯಾಡ.

ಗೌರಿ : ಆಗಲಿ ಹಗಾರ, ಅದು ಕರೇವ ಆಗಿದ್ದರ ಆ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಮಗನ್ನ ತಂದ ನನ್ನೆದಿರಿಗಿ ನಿಂದರಸರಿ ನೋಡೂನು ? ಬರೇ ಬಾಯಿಲೆ ಹೇಳಿದರ ಆಧಾಂಗಾತ್ಯಾನ ಕೈಲೆ ಮಾಡಿದರ ಕರೆ.

ಗೌಡ : ಆ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಮಗಾ ಯಾಕ ಬೇಕ ನಿನಗ ? ಏನ ಅವನ ಮಾರೀವ್ಯಾಗ ಕೈ ಎಳದು ರಮುಸಂತೀಯೋ, ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ತೆಪ್ಪ ಆತಂತ ಕಾಲ ಹಿಡೀ-ಬೇಕಂತಿಯೋ ? ಏನ ತಿಳೀವಲ್ದಲಾ ! ಮದಲಽ ಹೇಳ್ಳಿಲ್ಲೇನ, ನಮ್ಮದೂ ಅವರದೂ ಅದಾವತಿ ಐತಿ ಅಂತ. ನನ್ನ ಕೆಣಕಿ ಹಿಡಿ ಶಗಣಾ ತಿಂದ, ಇನ್ನೇನ ಕರಸೂದ ಅವನ್ನ ?

ಗೌರಿ : ಆತು, ಬರೇ ಮುಂದಿನ್ನ ಬೈಕೊಂತ ಖುಂಡರಾವರ ಕಾಣತೀರಿ ನೀವು. ನಿಮ-ದೊಂದು ಬ್ಯಾಳಿ ಬೆಂದರಾಥಾಂಗಾತ್ಯಾನ ? ಇತ್ತಲಾಗಿನವರದು ನೀವು ಯಾನ ನೋಡಿಧಾಂಗಾತು ? ಆಗಳೇನತುಟ್ಟು ಹಾಡಲಾಕ ಹತ್ತೇನು, ಇನಾ ತಿಳೀ-ವಲ್ಲಂದ್ರ ! ... ... ನಿಮ್ಮನ್ನ ಕೂಡಿದೇ ಅಂತ ನಮಗ ಅಬರೂನಽ ಇಲ್ಯಾನಽ ? ಬಿಕ್ಕಿಸುತ್ತ) ತನ್ನಾವರು ಅಂತ ಕೇಳಾವರಿಲ್ಲದಿದ್ದರ, ಆಗೂದಽ ಹೀಂಗ ! ಹಾದಿಲೇ ಹೋಗಾವರು ಮಾತಾಡತಾರು, ಬೀದಿಲೆ ಹೋಗಾವರೂ ಮಾತಾಡತಾರು.

ಗೌಡ : (ಏನೂ ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿ) ಏನ ಹಾಗಂದರ ? ನಾ ನಿನ್ನ ಜತೀಗೆ ಇದ್ದಾಗ ನಿನಗ ಅನ್ನಾವರ್‍ಯಾರಾ ?

ಗೌರಿ : ಯಾರು ಬೇಕಾದವರು ಅಂತಾರು. ಅದಽ ನಿಮ್ಮಾಕಿಗೆ ಅಂತಾರ್‍ಯಾನ ? ಅದಕ್ಕಽ ಹಿರ್‍ಯಾರು ಅಂತಾರು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಹೊನ್ನಿದ್ದಾಕೀದು ತೊನ್ನು ಮುಚ್ಚಿತಂತ, ಬಳಗ ಇದ್ದಾಕೀದು ಹಾದರ ಮುಚ್ಚಿತಂತ. ನಮ್ಮದ್ಯಾನಾ ? ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಅಂತಾರು, ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಅಂತಾರು.

ಗೌಡ : ಏನ ಮಾತಾಡಕ ಹತ್ತೀ, ನಿನ್ನದು ನಿನಗರ ಖಬರು ಐತೇನ ? ನಾ ಅಂದನ್ಯೋ ಏನ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಅಂದನೋ ?

ಗೌರಿ : ಅನ್ನದ ಇದ್ದಾವರಿಗೆ ಯಾಕ ಅನ್ನಾಕ ಹೋಗಲಿ ? ಕಿವಿಗೆ ತುತ್ತು ಒಯ್ಯುತ್ಯಾನ್ಯಾನ ? ಎಂದಿಲ್ಲದ ನಿಮ್ಮ ಮನೀ ಬಾಕಲಿಗೆ ಬಂದರ ನಿಮ್ಮ ಹೇಸಿ ಮಾರಿ ಹಳಬಾ ಹತ್ತ ಮಾತಾಡಿದಾ. ಅವುಂದ್ಯಾನ, ಮುಚ್ಚೀ ತೆಳಗ ಬಿದ್ದಿರೂ ನಾಯಿ. ಆಕೀ ಫುಸಲತಿ ಐತೀ ಅಂತ ಅಂದಿದ್ದಾನು. ಅಂವಾ ಅಂದದ್ದು ಹಚಗೊಂಡ್ಡೇ ಇಲ್ಲ ನಾ. ಆದರ ಊರಾಗಿನ ಮುಂದೀನೂ ಅನಬೇಕ ?.

ಗೌಡ : (ಕನಲಿ) ಯಾರ ಅಂದಾವರಾ ಲಗ್ಗ ಲಗ್ಗ ಹೇಳ ? ನೋಡೇ ಬಿಡೂದಽತಿ ನನಗೂ ಒಂದ ಕೈ. ನೀ ಅಂದರ, ಏನಂತ ತಿಳಕೊಂಡಾರೋ ! ಹೇಳ ಯಾರ ಅಂದಾರು ?

ಗೌರಿ : ಯಾರು ಅನೂದ ಒಡದ ಹೇಳಬೇಕ್ಯಾನ ? ಆ ಚೋಟುದ್ದ ಹುಡುಗ ಯಾವ ಟಬರಿಲೆ ಮಾತಾಡಿದಾ ಗೊಂತ್ಯೆತಿಲ್ಲೋ ? ನೀವು ಇದ್ದಿರಿ ಅಂತ ಸುಮಾಕ ಇದ್ದೆ. ಹಾದೀಲೆ ಹೋಗೂ ಹುಡುಗನ ಕಡಿಂದ ಅನಿಸಿಗೊಳುದಾತು ನನ್ನ ಜನಮು. ಇಂದ ಹೀಗಂದಾವಾ ನಾಳಿ ಯಾನ ಅಂದಾನು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತ ?

ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಾಗ ಯಾನ ಇಲ್ಲಾ ಅನೂದು ಅವಗೂ ಗೊತ್ತಾಧಾಂಗ ಕಾಣತೈತಿ.

ಗೌಡ: ಸಾಕಮಾಡ ನಿನ ಅಣಕಿನ ಮಾತಾ. ಈ ಗೌಡನ ವಜನ ಏಟ ಅsತಿ ಅನೂದ ತೋರಸತೀನ. ಅಲ್ಲಿಂದರೆ ಅಂದೀ ಅಂತ. ಶಿರಮಂತ ಮಗಾ ಅಂತ ಈಟ ಸೊಕ್ಕ ಬಂದೈತೇನ ಅವಗ?

[ಹವಳೆಪ್ಪ ಬರುತ್ತಾನೆ]

ಹವಳೆಪ್ಪ: (ನೆಲಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ) ರಾಮರಾಮರಿ. ಕರಸಿದ್ದೆರಲ್ಲರಿ, ದಗದ ಇತ್ತ್ಯಾನರಿ?

ಗೌಡ: (ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಏ ಹೇಸಿ ಸೋಳೇಮಗನ! ನೊಕ್ಕಿಗೆ ಬಂದೀ ಏನ? ಏನ ಮುಪ್ಪಿನತನಕ್ಕ ಅರವ ಹಾರಾಕ ಹತ್ತೇತೊ?

ಹವಳೆಪ್ಪ (ಇನ್ನೂ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ) ಬಸಯ್ಯಾ ಹೇಳಿದನರಿ, ನೀವs ಕರಿದೀರಿ ಅಂತ. ಮತ್ತ್ಯಾವದರದರೆ ನಿಕಾಲೆ ಆಗೂದ ಇರಬೇಕಂತ ತಿಳದಿದ್ದನಿ. ಆದರ ನಂದs ಪಾಳಿ ಕಾಣತsತಿ.

ಗೌಡ: ಇಲ್ಲದ್ದ ಪಂಟಿ ಹಚ್ಚಬ್ಯಾಡ. ಇಗಾ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆಕಿ ಮಾತ ಕೇಳಿ ಇಕಿ ಹೆಸರ ತಗದೆಂದರ ನೋಡ. ನಿನ್ನ ಆಕೀನ್ನ ಕೂಡೆ ಕಾಣಸತೀನ..

ಹವಳೆಪ್ಪ: ನನಗ ಯಾನರ ಅನ್ನರಿ. ಆದರ ಅವಾಗೋಳ ಸುತ್ತ ಯಾಕರಿ? ತಂಪೊತ್ತಿನ್ಯಾಗ ನೆನಸಬೇಕರಿ ನಮ್ಮವ್ವನ್ನ. ಅವರು ಇಕೀ ಹೆಸರ ಸುದ್ದೆ ತಗದಿಲ್ಲ.

ಗೌಡ: ಇರಲಿ ಹೋಗ ಮೊದಲ. ಆ ಮುದೋಡ್ಯಾನ್ನ ಮತ್ತ ಅವನ ಮಗನ್ನ ಮುಂದ ಹಾಕ್ಕೊಂಡ ಬಾ. ಬರೂದುಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರ ಚಂಡಮ್ಯಾಗ ಕೈಕೊಟ್ಟಿ ತೊಗೊಂಡ ಬಾ ಈಗ ಸದ್ಯ ನಿಕಾಲೆ ಆಗಾಕಬೇಕ. ಈಕಿ ಅಂದರ ಏನಂತ ತಿಳದಾರ ಅವರ? ಹೋಗ, ಆಕಿ ಮಾರಿ ಏನ ನೋಡಕೊಂತ ನಿಂದರತಿ? (ಹವಳೆಪ್ಪನು ಹೋಗುವನು) ಗೌರಿ, ಆತಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಹಾಂಗ. ಈಗ ಕರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಇದರಿಗೆ ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡಿದರ ಆತಲಾ?

ಗೌರಿ: ನೀವ ಬಂದಿರಿ, ಜೀವ ತೆಳಗ ಬತ್ತು. ನೀವs ಇಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರ ನಂದ ಯೋನತಿ ಈ ಊರಾಗ? ನೀವು ಬಿಟ್ಟರ ನನ್ನ ಕೇಳಾವರ್ಯಾರಾ?

[ಬಸವಯ್ಯನು ಬರುವನು.]

ಬಸವಯ್ಯ: ಹೇಳಿ ಬಂದೀನರಿ ಚಾವಡ್ಯಾಗ.

ಗೌಡ: ಆತು ಇನ್ನವ್ಯಾಗ ಹೋಗಿ ಆ ಸರಪಂಚನ್ನ ಕರಕೊಂಡು ಬಾ. ಬಿಟ್ಟಿ ಕೆಲಸಾ ಬಿಟ್ಟ ಬಾ ಅನ್ನ. ಆಗಿ ಹೋಗಲಿ ಇಲ್ಲೇ ಪಂಚಗಟ್ಟಿ. ನಾ ಎಲ್ಲಿ ಕುಂಡರತೀನ ಅಲ್ಲೆ ಪಂಚಗಟ್ಟಿ ಆಗಾಕಬೇಕ ಇನ್ನ. ನನ್ನ ಯಾರಂತ ತಿಳದಾರ

ಎಲ್ಲಾರೂ ? ಇಂದ ರಾತರ್ಯಾಗ ಎಲ್ಲಾ ನಿಕಾಲೆ ಆಗಿ ಹೋಗಲಿ. ಇಲ್ಲಾಂದರ ನನ್ನ ಕಿಮ್ಮತ್ತೇನು ಉಳದ್ಹಾಂಗಾತು ?

ಬಸವಯ್ಯ : ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಹಂತಾವ ಅಲ್ಲರಿ, ನೀವು ಹೇಳಿದ್ಹಾಂಗ ಕೇಳಾವಾ. ಮದಲಿನಿಂದನೂ ನಿಮ್ಮ ಮ್ಯಾಗ ಇಶ್ವಾಸ ಭಾಳರಿ ಅವಂದು. ಇನ್ನೇನು, ಸರಪಂಚ ಆಧುರಪ್ಲೆ, ಕಣ್ಣು ಯಾನ ನೆತ್ತಿಮ್ಯಾಗ ಹೋದವ್ರೋ ಯಾನರಿ ? ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರಾ ಇಷ್ಟ ಲಗ್ಗ ಮರೀಬಾರದರಿ.

ಗೌಡ : ಅವಾ ಏನ ಅಂತಾದ ಮಾಡ್ಯಾನೋ ? ಇಕೀನ್ನ ಸದಾಕಾಲ ನೆನಸತಾನ; ಇಕಿ ಪುಣ್ಯೇದಿಂದ ತನಗ ಸರಪಂಚಕಿ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂತ ಹಾಡಿ ಹರಸತಾನ.

ಬಸವಯ್ಯ : ಮತ್ತ ನಿಕಾಲೆ ಅಂದಿರೆಲ್ಲರಿ, ಅದಕ ಅನ್ನಿ.

ಗೌರಿ : ನಿಕಾಲೆ ಆಗೂದು ಅವಂದಲ್ಲ ಬಸಣ್ಣಾ, ನಮ್ಮೆಲಾರ ಅಬರೂದ್ದು. ಆ ಚೋಟುದ್ದ ಪೋರಂದು. ಮಂದೀ ಹೆಂಗಸೂರ ಅಂದರ ಕಾಲಕಸಾ ಅಂತ ಮಾತಾಡತಾನು.

ಬಸವಯ್ಯ : ಯಾನ ಮಾತಾಡತೀರ್ರ್ಯೊ ಒಂದೂ ತಿಳೀವಲ್ತು. ಆಗಾಳಿಂದ ನೋಡತೀನು ... ಹೊಗೀಯುಂತೂ ಆಡತsತಿ ಅಂದವ್ಯಾಗ, ಬೆಂಕಿ ಇರಾಕಬೇಕು ಅಂತ ಕಾಯೂಸ ಕಟ್ಟಿದೆನ್ರಿ. ಯಾನ ಯಾನ ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡೂದ್ಯೆತೋ ಮಾಡ್ರಿ. ಆದರ ಮಂದೀ ಹೆಂಗಸೂರ ಅಬರೂದ ಮಕ್ತಾ ತಗೊಂಡೀ ಏನ ನೀ ? ಅವರ ಗಣಸೂರ ಇರತಾರಲಾ !

ಗೌರಿ : (ಅಳುವ ದನಿಯಲ್ಲಿ) ಬಸಣ್ಣಾ, ಇದು ಗಣಸೂರ ಇದ್ದವರ ಮಾತು ಆತಪಾ ! ನಮ್ಮಹಂತಾವರನ ಯಾರು ಕೇಳಬೇಕಪಾ ? ಇದ್ದ ಆಸರಾನs ತಪ್ಪಿದ ಮ್ಯಾಗ ಯಾರನ ಅಂದು ಯಾನ ಮಾಡೂದsತಿ ? ಸುಕಾನ ಇರಲಿ, ಗೋಳs ಇರಲಿ, ಇದ್ದೂರಾಗ ಇದ್ದರ ಆ ಮಾತs ಬ್ಯಾರೆ ಆಗತಿತ್ತು. ಆನಿಮ್ಯಾಗ ಕೂಡಸತೀನ, ಕುದರಿಮ್ಯಾಗ ಮೆರಸತೀನ ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ಗೌಡರು ಇಲ್ಲಿಗಿ ಕರಕೊಂಡ ಬಂದರು. ಇಲ್ಲೆ ಬಂದರ ಯಾನ್ಯೆತಿ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ಅಂಥಾಗs ಇದ್ದೂರು ಯಾಕ ಬಿಟ್ಟಿ ಗೌರವ್ವಾ ?

ಗೌರಿ : ಯಾನ ಹೇಳೂದsತಿ ? ಕೆಟ್ಟ ನಶೀಬಾ ... ಒಂದsಕಡೆ ಇರಗೊಟ್ಟೀತ್ಯಾನ ? ಇದ್ದ ಗಂಡ ಕೈಬಿಟ್ಟ ಹ್ವಾದ. ನೆಲೀಯಿಲ್ಲದ ತಿರಗಾಡೂ ಮುಂದ ನಿಮ್ಮ ಗೌಡರ ಕಣ್ಣು ನನ್ನ ಮ್ಯಾಗ ಬಿತ್ತು. ಇವರನ್ನ ನಂಬಿದರ ಗತಿ ಕಾಣತೀನು ಅನೂ ಆಶಾದಿಂದ ಬಂದ್ನಿ ...

ಗೌಡ : ಸಾಕು ಬಿಡ. ಗ್ವಾಡೀ ತೊಳಧಾಂಗ ರಾಡಿ ಹೊಂಡೂದ ! ಅವಾ ಬಂದಾರ ಬರಲಿ, ಅವನ ಕಣ್ಣು ಕಿತ್ತಿ ನಿನ್ನ ಕೈಯಾಗ ಕೊಡತೀನ. ಬಸಯ್ಯಾ, ಹೋಗ ಮದಲ. ಆ ತಮ್ಮಣ್ಣಿನ್ನ ಕರಕೊಂಡು ಬಾ. ಇವರು ಬರೂದರಾಗ ಅವನೂ ಬಂದಿರಬೇಕ ನೋಡ. ಹಂಗs ಬರೂ ಮುಂದ ಆ ಬಶೆಟ್ಟಿ, ಅಂಗಡ್ಯಾಗಿದ್ದ

ಚಾ-ಪುಡಿ ಸಕ್ರಿ ತಾ.

ಗೌರಿ : ಚಾ-ಪುಡಿ ಸಕ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ತರಸೀರಿ. ಆದರ ಹಾಲ ಎಲ್ಲ್ಯದಾವ ಮನ್ಯಾಗ ? ಹರ್‍ಯಾಗ ಬೆಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕುಡದ ಬಿಟ್ಟೈತಿ.

ಗೌಡ : ಹಾಗಾರ ಹಂಗs ಮನೀತನಕ ಹೋಗಿ ಆಕಿ ಕಡಿಂದ ಒಂದ ಬಟ್ಲಾಗ ಹಾಲ ಇಸಗೊಂಡ ಬಾ.

ಗೌರಿ : (ಕೈ ತಿರುವುತ್ತ) ಇಲ್ಲದ್ದ ಹೇಳಬ್ಯಾಡ್ರಿ. ಉಗರಕಣ್ಣಾಗಿನ ಮಣ್ಣ ಕುಡೂ-ದುಲ್ಲಾ ಇನ್ನ ಹಾಲ ಕುಡತಾಳs ? ನಾನs ಹೋಗಿ ಗಂಗೀ ಮನ್ಯಾಗಿನ ಹಾಲ ತರತೇನಿ.

[ಗೌರಿ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ತಮ್ಮಣ್ಣ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಜರದ ರುಮಾಲ ಅವನ ಹೊಸ ಗೆಲುವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಉಳಿದ ವೇಷವೆಲ್ಲ ಮೊದಲಿನಷ್ಟೇ ಹೊಲಸಾಗಿದೆ. ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಹುಚ್ಚು ಕಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತದೆ.]

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಏನ ಗೌರವ್ವಾ, ನಾವು ನಿಮ್ಮನೀಗೆ ಬರೂವಾಗ ನೀವು ಹೊರಗ ಹೊಂಡಬೇಕು ? ಇದ್ಯಾನ ಬರಾಬರಿ ಯಾನ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ಅಂತೂ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗದ್ಹಾಂಗಾತಲ್ರಿ (ಎದ್ದವನು ಮತ್ತೆ ಕುಳಿತು-ಕೊಳ್ಳುವನು)

ಗೌರಿ : ಅಯ್ ! ಬೆಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಲ ಕುಡದೈತಿ. ನೆರಿಮನಿ ಗಂಗಿ ಕಡಿಂದ ಚಾಕs ಹಾಲ ತರಲಾಕ ಹೊಂಟೇನ. (ಗೌರಿ ಹೋಗುವಳು)

ಗೌಡ : ಖುಂಡ್ರಿ, ತಮ್ಮಣ್ಣ ಖುಂಡ್ರಿ. ಈಗ ಆ ಮುದೋಡ್ಯಾನ್ನ ಮತ್ತ ಅವನ ಮಗನ್ನ ಕರೀಲಾಕ ಕಳಿಸೀನ. ಈಗ ಬರತಾರ ಅವರ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಎಲ್ಲಾ ಮುಗದೈತಿ ಅಲಾ ! ಮತ್ತ ಯಾಕ ಅವರ ಹೆಸರ ?

ಗೌಡ : ಮುಗದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನ ಸುರುವಾತ ಅನ್ನ. ಇನ್ನ ಅವರ ಹೆಸರ ತಗದs ನಮ ದಗದಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೂದ. ಇಲ್ಲದಿರಕ ನಮ್ಮ ಇಲೆಕ್ಶನದ ಸಾಲಾ ಹ್ಯಾಗ ತೀರನಾವ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಅಂದರ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲಾ ತೀರಸಲಾಕ ಮಲ್ಲೇಶೀ ಮುಂದ ನೀವೇ ಕೈಯೊಡ್ಡಾವರ್‍ಯಾನರಿ ?

ಗೌಡ : (ಮೀಸೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹಾಕಿ) ಏ ತಮ್ಮಾ ... ...ರಿಗಿ ಏನ ಕೇಳತಿ ಖಬರ ಐತೇನ ? ಇನ್ನ ಕಾಳಗ ಸುರುವಾತೂ ಅಂದ್ನಿ. ಕಾಲ ಕೆದರದ ಎದರಿನ ಗೂಳಿ ಬಂದೀತೇನ ? ಅವಾ ಏನೋ ಗೌರೀ ಹೆಸರ ತಗದಾನಂತ ಹೊಳೀ ದಂಡಿಮ್ಯಾಗ. ಸುರುಮಾಡಾಕ ಒಂದ ಪ್ರಕರಣ ಆತಿಲ್ಲೊ ? ನೋಡ ಇನ್ನ ಮ್ಯಾಗ, ಆ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಗಮುಜು ಇಳಿಸಿದರ ಹೌದನ್ನ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಅಂದರ ನಿಮ್ಮ ಕಾಯಕಾ ತಗ್ಯಾವರದೀರಿ ಏನರಿ ? ಆದರ ಮಲ್ಲೇಶಿ

ಪಜನ ಸರಕಾರದಾಗ ಭಾಳ ಐತ್ಯಂತಿರಿ. ಮಲಗಿದ ನಾಯಿ ತುಳದ ಬರಾವರ ಕಾಣತೀರಿ ನೀವೂ.

ಗೌಡ : ಹುಚಗೊಟ್ಟಿ ಅದೀದಿ ನೀ. ನಾಳೆ ಬೆಳಗಾದರ ಗೌರೀ ಭಂಗಾರ ಬಿಡಿಸಿ ಕುಡಬೇಕ. ರೊಕ್ಕಾ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುವಾ ? ನಾ ಹೇಳಿದ್ದಷ್ಟು ಕೇಳ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನೋಡ ಮಜಾ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಅದೆಲ್ಲಾ ಕರೇ ಆತರಿ. ಆದರ ಗೌರಾನ ಹೆಸರು ಅದ್ಯಾನ ತಗೀತಽ ತಿರಿ ? ಬರದಾಗಿನ ಹೆಣಾ ! ಕೈಯಾಗ ಕಾಸಿಲ್ಲಾ, ಮೈಯಾಗ ಮಾಸಿಲ್ಲಾ. (ಗೌರಿಯು ಬರುತ್ತಾಳೆ) ಇಷ್ಟ್ಯಾಗೀ ಮುದುಕ ಮನಸ್ಯಾ.

ಗೌರಿ : ಮೈಯಾಗ ಮಾಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೇನಾತ, ಕೈಯಾಗ ಕಾಸಿಲ್ಲೇನ ? ಅವಾ ಮುದ-ಕಾದ್ರ ಅವನ ಮಗಾ ಹರೇದಾವ ಅಲ್ಯಾನ ? ರೊಕ್ಕದ ಧುಂದೀ, ಮ್ಯಾಗ ಮುನಗೊಡ್ಡೋ ಹರೆ. ಅಂದಮ್ಯಾಗ ನಮ್ಮಹಂತಾವರ ಅಬರೂ ಯಾವ ಗಿಡ್ಡ ತಪ್ಪಲಾ ? ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣಂದರ ನಿನ್ನಂತಾವಾ ಹೊಳ್ಳಿ ಹೊಳ್ಳಿ ನೋಡತೀ ಅಂದಮ್ಯಾಗ ಆ ಹುಡುಗಂದೇನೂ ? ಇರ್ಲಿ ಬಿಡ, ಯಾರ ಹೊಟ್ಟಿ ಕಡದರ ಯಾರ ಅಜಿವ್ಯಾನ ತಿಂದಾರು? ಇಲ್ನೋಡು ಬಸಯ್ಯಾ, ಇಲ್ಲೇ ಇರ. ಅವನು ಊಟರಾಗ ಬರು[illegible] ಯಾಳೇ ಆತು. ಗೌಡರ ಅಂದಾಕಾರ ಸಿಟ್ಟಿನ್ಯಾವರ. ನಿನ್ನ ಹಂತ್ರಾವಾ ನಮೂನ ಇದ್ದರ ಛಲೂ. ನಾ ಒಳಗ ಹೋಕ್ಕೇನು ಛಾಕ್ಕ ಇಡ-ಲಾಕ. ಊಟರಾಗ ಬರಬೇಕ. (ಒಳಗೆ ಹೋಗುವಳು)

ಗೌಡ : ಏ ಬಸಯ್ಯಾ, ಈಗ ಅವರ ಬಂದರ ಅವರ ಮುಂದ ಏನ ಹೇಳೂದಪಾ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ಯಾನ ಹೇಳೂದರಿ ? ಅವರಂತೂ ಗೌರಾನ ಹೆಸರ ತಗದಾರ. ಆಕೀ ಅಬರೂ ಉಳದಿರಬೇಕು. ಮ್ಯಾಗ ನಮಗ ಫಾಯದೇನೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗ ಒಂದ ಹಂಚಿಕಿ ತಗೀರಿ ತೀರ್ಪು. ಯಾಕರಿ ತಮ್ಮಣ್ಣೆಪ್ಪಾ ರಾಸ್ತ ಐತಿಲ್ಲೋ ಮಾತು ?

ಗೌಡ : ಅಂದರ ಅವರ ಮ್ಯಾಗ ಖಟ್ಲೆ ಹಾಕಂತೀ ಏನು ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಖಟ್ಲೆ-ಗಿಟ್ಲೆ ಯಾನ ಮಾಡತೀರಿ ? ಮತ್ತ ಅದಕ್ಕ ಪುರಾವೆ ಹುಟ್ಟಿಸ ಬೇಕ. ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ ಹೊಂಡಸಬೇಕ. ಮತ್ತ ಕೈತುಂಬ ರೊಕ್ಕ ಸೂರಿ ಮಾಡಲಾಕ ಬೇಕ. ಅಷ್ಟ ಮಾಡಿದರೂ ಗೆದ್ದೇವಂತ ಖಾತ್ರಿ ಯಾನರಿ ? ಅದಲ್ಲದ ಇಕೀದ ಯಾನ ನೇಮರಿ, ಇಂದ ಹೀಗ, ನಾಳೆ ಹಾಗ.

ಗೌಡ : ಏ ತಮ್ಮಣ್ಣೆ, ಗೌರಾನ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗ ಮಾತಾಡಬ್ಯಾಡ. ಆಕೀದು ಒಂದ ನಾಲಿಗಿ. ಸಾಕ್ಷಿ ಪುರಾವೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರ ಪಂಚಗಟ್ಟಿ ಯಾಕ ಮಾಡತಿದ್ದರು ಸರಕಾರದವರಾ ? ಇದ್ದುವಲಾ ಮತ್ತ ಶಾರದಾಗ ಕಚೇರಿಗೋಳ ? ಬಡವರ ರೊಕ್ಕ ಉಳೀಬೇಕಂತ ಸರಕಾರದವರು ಪಂಚಾಯತಿ ಮಾಡಿದಾರು. ನೀ ಸರಪಂಚ ಆಗೀದಿ. ಗೌರಿ ನಿನ್ನಂತಾಳ ಅದನ್ನ ಕೇಳಿಕೋ. ಪ್ರಕರಣ ಕೈಯಾಗ

ತಕ್ಕೊಂಡು, ಆ ಮುದೋಡ್ಯಾ ಬಂದ ಮ್ಯಾಗ ಹೇಳ. ಶಿಕ್ಷಾ, ದಂಡ ಅಂದರ ಅಂಜಿ ಸಾಯುತಾನು ಆ ಮುದಕಾ. ಏನನ್ನೂದು ಇವೊತ್ತಿಂವ ಇವೊತ್ತs ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡಿಬಿಡ. (ಹೊರಗೆ ನೋಡಿ)ಇಗಾ ಬಂದರ ಕಾಣತsತಿ. ಬಸಯ್ಯಾ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಳ್ಯಾಕ ಹೋಗಿ ಚಾ ಕುಡದು ಬರತೀವ. ನೀ ಇಲ್ಲೇ ಇರು.

[ಗೌಡ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮಣ್ಣ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವರು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಶಂಕರನನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹವಳೆಪ್ಪ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಶಂಕರನ ಮುಖ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯಿಂದ ತುಂಬಿದೆ]

ಶಂಕರ : (ಬಸವಯ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿ) ಶರಣ್ರಿ ಬಸಯ್ಯನಾರ! ಯಾರೂ ಕಾಣೂದುಲ್ಲಲಾ? ಯಾವಾಗ ಬಂದಾಗೆಲ್ಲಾ ನೋಡತೀನು, ತುರಾತುರಿ ದಗದಂತ ಹೇಳಿದವರs ಇರೂದುಲ್ಲಲಾ.

ಬಸವಯ್ಯ : ಈಗ ಬರತಾರ ಖುಂಡ್ರ. ನಿಂದs ಹಾದೀ ನೋಡತಿದ್ದರು ಈಟೋತನ. ಈಗ ಒಳ್ಯಾಕ ಹೋಗ್ಯಾರು. ತಡಾ ಯಾಕ ಆತೂ ಅಂತ ಗೌಡರು ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರ.

ಶಂಕರ : (ಬೇಕೆಂದೇ ಎಡವಟ್ಟತನದಿಂದ) ನಿಮ್ಮ ಗೌಡರ ಸಿಟ್ಟ ಅಂದರ ಯಾನ ಅರ ಸರ ಸಿಟ್ಯಾನ ? ಹವಳೆಪ್ಪ ಕರೀಲಾಕ ಬಂದ ಅಂತ ಬಂದೆ. ಬಂದೇನಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿಂದ ಅಂತ ತಿಳಿ.

ಗೌಡ : (ಒಳಗಿನಿಂದ ಬರುತ್ತ) ಬಂದರೇನ ಬಸಯ್ಯಾ ಹಾಗಾರ ನೀ ಒಳಗ ನಡಿ, ಚಾ ಕುಡೀಕೆಂತ.

[ಬಸವಯ್ಯ ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಗೌಡರು ಅವನ ಜೊತೆಗೇ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಗೌರಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ]

ಗೌರಿ : ಏ ಹಳಬಾ, ಸಾವಕಾಶಂಗಿ ಖುಂಡ್ರ ಅಂತ ಹೇಳಬಾರದ್ಯಾನ ?

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಹೇಳಬೇಕಂತ ಮಾಡಿದ್ನಿ, ಆದರ ... ... (ಶಂಕರನ ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಾನೆ)

ಗೌರಿ: ಆದರ ಯಾನಾ ? ನಾಲಿಗಿಗಿ ಮುಳ್ಳ ಮುರದಿತ್ತಾನ ? ಇದ್ಯಾನ ಆಕಿ ಮನಿ ಅಂತ ತಿಳಕೊಂಡ್ಯಾನ ? ನಿನ್ನ ದಗದ ಆತಲಾ, ನಡೀ ಇನ್ನ, ಹೊರಗ ಖುಂಡ್ರ ಹೋಗ. (ಹವಳೆಪ್ಪ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ)

ಶಂಕರ: (ಹವಳೆಪ್ಪನಿಗೆ) ಅವರ್‍ಯಾನ ಹೊರಗ ಬರೂಹಂಗ ಕಾಣೂದುಲ್ಲ. ನಾನೂ ಹೊರಡತೀನಿ ನಡಿ.

ಗೌರಿ: (ದೈನ್ಯ ನಾಚಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ) ಅವರು ಈಗ ಬರತಾರ್ರಿ. ಈಟಾಗಿ ನಾ ಅದೀ- ನಲ್ಲ. ಖುಂಡರ್ರಿ ಈ ಜಮುಖಾನೇದ ಮ್ಯಾಗ. ಅಂತೂ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕ ಮನೀಗೆ ಬಂದ್ರಿ.... ಯಾನ ಹೇಳಲಿ ? .... ಯಾನೂ ತಿಳಿವಲ್ತ, ... ಖುಂಡರ್ರಿ.

ಶಂಕರ: ಇಲ್ಲೇ ನಿಂತಿರತೀನರಿ. ಅವರನ ಲಗ್ಗ ಕರೀರಿ.

ಗೌರಿ: ನೀವು ನಿಂತ ಮಾತಾಡಿದರ ನಮಗ ಸಮಾಧಾನ ಆಗಾಣಿಲ್ಲರಿ. ನಿಮ್ಮಹಂತಾವರು ನಮ್ಮ ಮನೀಗಿ ಬರೂದs ಅಪರೂಪ. ಹೋಗಂದ್ರೂ ಬಾಯಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ಖಂಡ್ರೋ ಮೂಳಗೋಳ್ಸ ಬರತಾವ್ರಿ. ಇಂದ ನೀವು ಬಂದಿರಿ, ಭಾಗ್ಯೇವು ಬಂಧಾಂಗಾತ .... ಅಂದ ಹೊಳ್ಯಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಮಾತಾಡಸ ಬೇಕಂದ್ರ ...

ಶಂಕರ: ನಿಮ್ಮಂತಾವರ ಜೋಡಿ ನಾವು ಹ್ಯಾಂಗ ಮಾತಾಡೂದ? ಮಾತಾಡಾಕೂ ಒಂದು ದಗದ ಬ್ಯಾಡಾ? ಅದು ಹೋಗಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಗೌಡರು ಮತ್ಯಾಕ ಕರಸಿದರ? ಇಲೆಕ್ಶನದಾಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಾಕಾಗಿಲ್ಲ್ಯಾನ?

ಗೌರಿ: ಇಲೆಕ್ಶನ್ನದಶಿಂದ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದೀರ್ಯಾನ? ಅದ್ಯಾನ ಬಿಡರಿ, ಇಂದ ಅವರಾ ನಾಳಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಾ. ಇನ್ಯಾನನಿಮ್ಮಪ್ಪಾ ಅವರು ಅದಕ್ಕ ನೀರಿನ್ಹಾಂಗ ರೊಕ್ಕಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರು ಅದೂ ಖರೆ. ಅದರ ಫಾಯದೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಸ ಸಿಕ್ಕೀತಲಾ?

ಶಂಕರ: ರೊಕ್ಕದಿಂದ ಏನ ಮಾಡೂದೈತಿ ಈಗ? ಈಗಿನ ಪಂಚಾಯತಿ ಇಲೆಕ್ಶನ್ನಕ ರೊಕ್ಕಾ, ಗುಣಾ ಇವೆಲ್ಲ ನಡೂದುಲ್ಲ. ಕುಡಗೋಲ, ಖುರಿಪಿ, ಗಂಗಿ, ಗೌರಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಕಾಗತಾರ.

ಗೌರಿ: (ಅವನ ಹತ್ತರ ನಡೆದು ಹೋಗಿ) ಸಾವಕಾರ! ನೀವ ಎಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟಾಗಿ ಬಂದರೂ ನನಗೇನು ಸಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಗೌಡರ ಮನ್ಯಾಗ, ನಾ ಏಟು ಮಾತಾಡಿಸಿದರೂ ನೀವು ಖುಶೀಲೆ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ ಖರೆ. ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ನೆದರ ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನ ನೆದರಾಗs ಇತ್ತು ಅನೂದ ನನಗs ಗೊತ್ತಿತ್ತ. ನಮ್ಮ ಮನೀಗೆ ನೀವು ಬರತೀರಿ ಅಂತ ಅಂದs ತಿಳಿದಿತ್ತ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಬೀಳತೇನು ಬೇಕಾರ,ಒಂದ ಜರಾ ಖುಂಡರ್ರಿ.

[ಶಂಕರ ಒಲ್ಲೆನ್ನಲಾರದೆ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ]

ಗೌರಿ: ಅಂದ ಗೌಡರ ಮನ್ಯಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನ ನೋಡಿದಾಗಿಂದ ಮನಸಿಗೆ ತುಸಾ ಸುದ್ದೆ ಸಮಾಧಾನ ಇಲ್ಲ. ಉಣ್ಣಾಕ, ತಿನ್ನಾಕ, ಉಡಾಕ, ಒಂದರಾಗೂ ಮನಸಿಲ್ಲ. ಹೌಂದ ಮತ್ತ, ನಿಮ್ಮಹಂತಾವರು ಕಣ್ಣು ತಗದ ನೋಡಿದರ ನಮ್ಮದು ಬಾಳೇವು. ಇರಬೇಕಂದರ ಮರ್ಯಾದಿ ಬೇಕs ಅಲಾ! ಹೋಗಲಿ, ಅವರು ಬರೂತನಾ ಕುತ್ತ ಯಾನ ಮಾಡತೀರಿ? ಎಲೀನರ ಹಾಕ್ಕೋರಿ. ಪಾನಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಕುಡಲೇನು? (ಎಲೆಯಡಿಕೆಯ ತಾಟನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರಿಸುವಳು)

ಶಂಕರ: ಎಲಿ ಅಡಿಕಿ ಹಂತಾದೇನೂ ಚಟಾ ಇಲ್ಲರಿ ನನಗ. ನೀವು ಅದಕ್ಕ ತರಾಸ ಮಾಡಿಕೋಬ್ಯಾಡ್ರಿ. ಅವರನ ಲಗ್ಗ ಕರೀರಿ. ಒಂದ ಮಾತ ಕೇಳೇ ಹೋಗತೀನ, ಹಳಬನ್ನ ಕೊಟ್ಟು ಯಾಕ ಕರಸಿದರೂ ಅಂತ. (ಅಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ಮೇಲೆ

ಕೆಳಗೆ ನೋಡುತ್ತ ಕೂಡುತ್ತಾನೆ)

ಗೌರಿ : ನಿಮ್ಮನ್ನ ನೋಡಿದರ ನಾ ಮದಲ ಕೂಡಿದವಂದs ನೆಪ್ಪಾಗತೇತಿ. ಅದs ಎತ್ತರಾ, ಅದs ನಡಿಗೀ, ಅದ ಚೆಹರೇ, ಅದs ಥೊಡ್ಡ ಮನಸಾ ! ಕಳ ಕೊಂಡ ಕುತ್ತ ಮ್ಯಾಲ ಯಾನ ಮಾಡೂದ ? ಹೊಟ್ಟಿ ಹೊರಕೊಣ್ಣಾಕ ಯಾರನರ ನೆಂಬೂದs ಅಲ್ಲ ?

ಶಂಕರ : ಅಂದರ ಗೌಡರದು ನಿಮ್ಮ ದ ಮನಸಿಗೊಲ್ಲದ ಒಗತನಾ ಯಾನ ?

ಗೌರಿ : (ಕಾಲುಂಗುರಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ಯಾನ ಹೇಳೂದ ಸಾವಕಾರ ? ಯೋನ ಕೆಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದಿತ್ತೋ, ಗುಳದಾಳಿ ಹರಕೊಂಡ ಅವ ನನ್ನ ನಡ ನೀರಾಗ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಹೆಣ್ಣ ಯಾನಾರ ಆಸರ-ಇಲ್ಲದ ಬದಕೂದು ಹ್ಯಾಂಗಾ ? (ಸ್ವಲ್ಪ ತಡದು) ಗೌಡರು ಯಾನೋ ಭುಲತಾಪಿ ತುಂಬಿ ಈ ಊರಿಗೆ ತಂದು ಬಿಟ್ಟರ. ಅವನ ಕಡಿಂದ ಹಿನೆ ಕುಡಸತೀನಂತ ಸ್ಟೇವರದಾಗ ನೋಟೀಸ ಕುಡಸಿದರು. ಹೊಳೀದಂಡಿಮ್ಯಾಗ ತಂದು ಬಿಟ್ಟರೂ ನನ್ನ ನೀರಡಿಕಿಹರೀಲಿಲ್ಲ ತೀರ್ರು. ಯಾರ್‍ಯಾರೋ ತುಂಬಿಕೊಂಡರು, ಕಳಕೊಂಡರು, ಬದಮಾಡಿದರು. ನಾ ಹ್ಯಾಗಿದ್ದೆ ಹಾಗs ಉಳದೆ. (ಬಿಕ್ಕುವಳು)

ಶಂಕರ : ಮರಗಿದರ ಯಾನ ಬಂದಹಾಗಾತ್ರಿ ? ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತೆಲೀ ಕೊಟ್ಟ ಇರಾಕ ಬ್ಯಾಡಾ ? ಅದು ಹೋಗಲಿ. ಇವರ್‍ಯಾನ ಬರಾವರೋ ಯಾಸಿಲ್ಲೋ? ಹೊತ್ತ ಮುಣಗಾಕ ಬಂತು. ದನಾ ಬಂದರ ನೀರ ತೋರಿಸಬೇಕ. ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದಾಗ ಬಂದರ, ಬಂದವರದ್ಯಾನ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿಲ್ಲ ಯಾನ ? ಆಗಾಳೇನs ಹೊಂಟಿದ್ದರ ಪಾಡಾಗತಿತ್ತ. ಮನ್ಯಾಗ ಅಪ್ಪ ಹಾದೀ ನೋಡತಿರತಾನು. ಊಟೋತ್ತು ಕುಂತಿದ್ದs ಅಲ್ಲ.

ಗೌರಿ : ನೋಡತಿದ್ದಾರಾದೀತರಿ, ಮುದಕ ಮನಸ್ಯಾರಾ. ಈಗ ಬಂದಾಸು ತಡೀರಿ. ನೀರ ತೋರಸಾವರ ಯಾರಿಲ್ಲಂದ್ರಿ, ಮದಿವಿ ಯಾಕ ಮಾಡಿಕೋಬಾರದು ? ನಿಮ್ಮ ಹಿರ್‍ಯಾರು ಇನಾ ಆ ವಿಚಾರದಾಗ ಇಲ್ಲ್ಯಾನ? ... ಅವರು ಬರೂದ-ರಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಇನಾ ಮಾತ ಕೇಳೂದಿತ್ತ. ಕೇಳಲೇನ ?

ಶಂಕರ : (ಹುಬ್ಬುಗಂಟು ಹಾಕಿ ನೋಡುತ್ತ) ಕೇಳರೆಲಾ. ಯಾನ ಕೇಳೂದ್ಯಾತಿ ಎಲ್ಲಾ ಲಗ್ನ ಮುಗಸರಿ.

ಗೌರಿ : ಹೌದ, ಲಗ್ನ ಮುಗಸಾಕಬೇಕ. ಮತ್ತ ಯಾನಿಲ್ಲಾ, ಇನ್ನ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎಂದ ಬರತೀರಿ, ಈ ಮನೀಗೆ? ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದ್ದs ನಾಕ, ಜಲಮ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರಿ.ಕಾಯಿಯೂ ಹಂಗ ಮಾಡಿದಿರಿ. (ಇನ್ನೂ ಹತ್ತರ ಸರಿದು) ಸಾವಕಾರ, ಮತ್ತ ಎಂದ ಬರತೀರಿ ?

ಶಂಕರ : (ಮೈಯಿಂತ ಮೈಯಿಲ್ಲ ನಡುಗಿ) ದೂರ ಸರೀರಿ. ಹೊತ್ತು, ಯಾಳೆ ಯಾನ ಖಬರ ಇಲ್ಲ್ಯಾನ ? ಇನ್ಯಾಕ ಬರಾಕ ಹೋಗೂನು ಈ ಮನೀಗಿ? ಸಾಕಲಾ,

ಒಮ್ಮೆ ಬಂದದ್ದs ರಗಡಾತ.

ಗೌಡ : (ಒಳಗಿನಿಂದ ಬರುತ್ತ) ಏನೋ ಅದು ಶಂಕರ್ಯಾ ರಗಡಾದದ್ದ? ಏನೋ ಒಳೇ ರಂಗಿಗೆದ್ದು ಮಾತಾಡತಿದ್ದೆಲಾ? ಮುಂದ ಏನ ಕಾದೈತಿ ಅನ್ನೋ ಖಬರ ಇಲ್ಲೇನ? (ಗೌರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ) ಏನ ಗೌರಾ? ಏನಾತ? ಏನರೆ ಅಂದನೇನ ಮತ್ತ? ಹೀಂಗ್ಯಾಕ ಕುತ್ತುಸುರು ಬಿಡತೀ?

ಗೌರಿ : (ಸೆರಗಿನಿಂದ ಮುಖವನ್ನೊರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ಯಾನಿಲ್ಲ, ಚಿಕಣಿ ಅಡಿಕಿ-ಎದೀಗೆ ಹತ್ತೀತ್ತೇಳರಿ. ಬಸಯ್ಯಾ, ಲಗ್ಗ ಕುಡ್ಯಾಕ ನೀರ ತಾ. (ಬಸಯ್ಯ ತಂದ ನೀರನ್ನು ಗಟಗಟ ಕುಡಿಯುತ್ತಾಳೆ)

ಗೌಡ : (ಸಂಶಯದ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತ) ಏ ಶಂಕರ್ಯಾ, ನಿನಗ ಹರೇದ ಮುಸ್ತಿ ಭಾಳ ಬಂದೈತೇನ ಮಗನ? ಸಿರಿಮಂತರ ಮಗಾ ಅನೂ ನೊಕ್ಕ ಇನ್ನ ಮುಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಡ್ಯಾಣೆಲ್ಲ ತಿಳೀತs? ಹಳಬನ್ನ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ ಉಳಿದೀ ಅಂತ ತಿಳಿ. ಇಲ್ಲಾತು ಅಂದ್ರ ಬೇಡಿನ್ಯೆತ ಸಿಪಾಯನ್ನ ಕಳಸತಿದ್ದೆ.

ಶಂಕರ: (ತೀರ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಯಾರದೇನ ತಿಂದದ್ದ ಅಲ್ಲಾ, ಉಂಡದ್ದಲ್ಲಾ. ಅವs ಬೇಡಿ ತಿರಗಿ ಬಂದಾವಲಾ!

ಗೌಡ: ತಿಂದದ್ದು ಉಂಡದ್ದು ಯಾರರೆ ಖವಸಗೊಂಡಾರ. ಆದರ ಮಂದೀ ಹೆಣ-ಮಕ್ಕಳನ ಕೆಟ್ಟಕಣ್ಣೀಲೆ ನೋಡಿದರ ಕಣ್ಣ ಕಿತ್ತಿ ಕುಡಬೇಕಾದೀತು ತಿಳೀತೇನ?

ಗೌರಿ: ಕರಿಸೀರಿ ಅಂತ ಬಂದಾರು. ಜರಾ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಮಾತಾಡಬಾರದು? ಯಾವಾಗ ಹೋದರೂ ಬರೇ ಟಿಬರs ಆತಲ್ಲ!

ಗೌಡ: ಯಾಕೋ ಒಳೇ ಮೇಲಗಟಕೊಂಡ ಮಾತಾಡತೀ? ಮತ್ತೇನರ ಮಸಲತ್ತ-ಗಿಸಲತ್ತ ಮಾಡೀರೇನ? ನಾ ಅದನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಾವಲ್ಲ. ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡಬೇಕಂತ ಕುಂತಾಗ ಯಾರಪ್ಪಗೂ ಹಿಂದ ಸರಿಯೂದುಲ್ಲ.

ಶಂಕರ: ಯಾರ ಹೆಸರಿಲ್ಲದ, ದಶಿಯಿಲ್ಲದ ಬಾಳೇವ ಮಾಡೋ ನಮಗೇನ ಇದನ್ನ ತಂಪ ಹಚ್ಚಿದಿರಿ? ಹೆಣಮಕ್ಕಳ ಮರ್ಯಾದಿ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಂತಾವರು ಮಾತಾಡಿದರ ಚಂದ ಕಾಣೂದಿಲ್ಲರಿ. ನಾವೇನದೀವಿ ಅನೂದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತೈತಿರಿ. ಸುಮಾಕ ಬಾಯಿ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ್ರಿ.

ಗೌಡ: ಯಾಕಲೇ ನಾಲಿಗಿ ಬಾಳ ಹರಿಬಿಡಾಕ ಹತ್ತಿದಿ? ಅಂದ ನನ್ನ ಮನ್ಯಾಗೂ ಹೀಗs ಇದರ ಹಚ್ಚಿದಿ. ಮೊದಲನೇ ಸರೆ ಬ್ಯಾಡಾ ಅಂತ ಸುಮಾಕ ಬಿಟ್ಟರ ಹೆಚ್ಚs ಆತೇನು?

ಶಂಕರ : ಮನ್ನೆ ಇದ್ದಾಕೀನs ಇಂದೂ ಅದಾಳ. ಇಂದೇನ ಆಕಿ ಗಂಡುಳ್ಳ ಗರತಿ ಆಗ್ಯಾಳೇನ್ರಿ? ಮನೀ ಹೆಂಡಂದರ್ನ ಮರಗಲಾಕ ಹಚ್ಚಿ...

ಗೌರಿ : (ನಡುವೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿ) ನನಗ ಮದಲs ಅನಿಸಿತ್ತ. ಆಕೀನs ಇವಗೂ ಹೇಳಿ

ಕಳಿಸಿದ್ದಾಳಾದೀತು. ಇವನೂ ಆಕೀ ಹೆಸರಽ ತೊಗೋಬೇಕಂದ್ರ ?

ಶಂಕರ : ಆ ಮಾತ್ರಾಯಿಽ ಹೆಸರು ನಾ ಒಬ್ಬನಽ ಯಾಕ, ಇಡೀ ಊರ ಮಂದೀನ ಹಾಡಿ ಹರಸತ್ತೈತಿ. ಆಕಿ ತಾಳಿ ಪುಣ್ಯೇದಿಂದನಽ ನಿಮ್ಮ ಗೌಡರು ಇನ್ನೂ ನಾಕೊಪ್ಪತ್ತು ಉರಿತಾರು.

ಗೌಡ : ಆಕಿ ಆದರ ಮಾತಾಯಿ. ಈಕೆಂದ್ರ ಏನ ಗಂಡಿಲ್ಲದ ಗಯ್ಯಾಳಿ ಅಂತ ತಿಳಿದೀ ಏನಲೆ, ಸಿಕ್ಕಸಿಕ್ಕಾಂಗ ಕೆಣಕಿ ಮಾತಾಡಾಕ ?

ಶಂಕರ : ಅದ್ಯಾಕರಿ ? ಆಕಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕ ಪೋಕಳೀಕ ಅದಾವಲ್ರಿ. ಅದನ್ನ ನಾ ಯಾಕ ಹೇಳಿ ಕೆಟ್ಟಸ್ತನ ಕಟಿಗೋಬೇಕ್ರಿ ? ಊರ ಮಂದಿನ್ನ ಕೇಳ್ರಿ, ಹೇಳ ತಾರು.

ಗೌರಿ : (ಅಳುತ್ತ) ಇಂತಾ ಘಾರಗೋಳ ಕಡಿಂದ ಕಂಡದ್ದ ಅನಸಲಾಕ ಅಂತ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಕರಕೊಂಡ ಬಂದರ್ಯಾನ ? ದೇವರಽ ಯಾನಾತು ನನ್ನ ಜಲಮ ! ದಾರೀನೂ ತಪ್ಪಿತು, ಗೌಡನೂ ಕೈ ಬಿಟ್ಟ ಅಂಥಾಂಗ ಆತು ನನ್ನ ಅವಸ್ತಿ.

ಗೌಡ : ಲೇ ಶಂಕರ್‍ಯಾ, ನಾಲಗಿ ತಾಬೇದಾಗ ಇಟಗೋ. ಇಲ್ಲಾಂದ್ರ ಗತಿ ನೆಟ್ಟಗಾ- ಗಾಕಿಲ್ಲ. ಗೌಡನ ಕೈ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಂತ ಕಾಣತಽತಿ ನಿನಗ. ಹ್ಯಾಂತ್ರ್ಯಾಂತಾವರಽ ಹಳ್ಳಾಕೂಡಿ ಹೋಗ್ಯಾರು. ನಿಂದೇನಲೆ ಹುಚಪ್ಯಾಲಿ ? (ಅವನ ಮೈಮೇಲೆ ಏರಿ ಹೋಗುವನು)

ಶಂಕರ : ಗೌಡ್ರ ಕೈಮುಟ್ಟ ಮೈಮುಟ್ಟ ಬಂದರ ಗತಿ ನೆಟ್ಟಗಾಗಾಕಿಲ್ಲರಿ. (ತೋಳೇರಿಸುವನು)

ಗೌರಿ : (ಹಾಹಾರಿ) ಬಿಡ್ರಿ ಅವರ್ನೇನ ಮಾಡಿತೀರಿ ? ಸಣ್ಣಹುಡುಗ. ನೀವು ದೊಡ್ಡಾವರ. ಏರಿ ಹೋಗಲಾಕ ತಿಳೀಬಾರದು ?

[ಗೌರಿ ನಡುವೆ ಬಂದು ಬಿಡಿಸಲು ಹೋದಾಗ ಗೌಡರು ಅವಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹವಳೆಪ್ಪ ನಡುವೆ ಬಂದು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಬಿಡಿಸುವನು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆ ಗೊಂಡಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮಣ್ಣ ಇನ್ನೂ ನಡಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ]

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಸಣ್ಣ ಸಾವಕಾರ, ನೀವು ನಡೀರಿ ಮನೀಗಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಾಅವರ ಬಂದರ ಅವರ ಜೋಡೀಗೆ ಬರಾಕಿರೆಂತ. ಇಲ್ಲೆ ಬಂದರ ಯಾರದೋ ಪಾಪ ಯಾರ ಸುತ್ತೋ ಬಡೀತೇತಿರಿ. ಸುಮಾಕ ನಡೀರಿ ನೀವು. (ಶಂಕರನನ್ನು ಜಗ್ಗಿಕೊಂಡೇ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.)

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಇದ್ಯಾನ ಗೌಡರಽ ಒಮಾಕಲೆ ಅವನ ಮೈಮ್ಯಾಗಽ ಹ್ವಾದರಿ ? ಅಽಟು ಮುಂಥರೀಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

ಗೌಡ : (ಇನ್ನೂ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ) ಇನಾ ಎಲ್ಲೆ ನನ್ನ ಕೈಯಾಗಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಾನು? ನೀವೇಲ್ಲಾ ಬಂದರಿ ಅಂತ ಉಳದ. ಇಲ್ಲಾಂದರ ತೋರಸತಿದ್ದೆ ಕೈನ.

ಬಸವಯ್ಯ : ಮುಂದಿಂದ ಏನಾರೆ ಆದೀತ. ಆದರ ಇಂದಿಂದ ಹಾಗs ಉಳೀತಲಾ !

ಗೌರಿ : ಇಂದಿಂದ ಯಾನ ಮತ್ತ ? ಹೀಂಗ ಹರಮಿ-ಗುರಮಿ ಮಾಡಿದರ ಕೆಲಸ ಆದಾವ್ಯಾನ ? ನಾ ಬಡಕೊಂಡೆ ಒಮಾಕಲೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಬರಬ್ಯಾಡ್ರಿ ಅಂತ. ನನ್ನ ಮಾತ ಕೇಳವರ್‍ಯಾರಾ ? ಒಳೀ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಬಂದು ಬಲ್ಯಾಗ ಬಿದ್ದ ಬ್ಯಾಟಿ ಕಳಕೊಂಡರ ಫಾಯದೆ ಆದೀತ್ಯಾನ ? ಸಮಜೂತೀಲೆ ಮಾಡಿದರ ಕೆಲಸ ಆದೀತ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ: ಹೌಂದ ನೋಡರಿ, ಗೌರಾ ಅನೂದು ಅಗದಿ ಬರಾಬರಿ ಐತಿ.

ಗೌಡ: ಏನ ಬರಾಬರಿ ಅsತಿ ? ರೊಕ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ ಕಡಿಂದ ಹೀಂಗ ಅನಸಗೋ ಅಂತಿರೇನ ? ಹಂಗ ಆದರ ಮಾರೀ ಮ್ಯಾಗ ಮೀಸಿ ಯಾಕಿರಬೇಕ ? ಅವನ ಚಂಡಮ್ಯಾಗ ಕೈಕೊಟ್ಟ ಇಕಿ ಕಾಲ ಹಿಡಿಸಿದರ ನಾ ಗೌಡ ಖರೆ ಅನ್ನು. ಸುಮಾಕ ಏನರೆ ಮಾತಾಡಿದರ ಆತೇನ ?

ಬಸವಯ್ಯ: ಅದ್ಯಾನ ನಿಮುಗ ಅಸಾಧ್ಯ ಯಾನರಿ ? ಈಗ ಪಾರಾದರ ಮುಂದ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗತಾನು ? ಆದರೂ ಯಾನಾತರಿ. ಕುತ್ತ ಮಲಕೋಬೇಕ ಅಂತ ಅಂತೀನರಿ.

ಗೌರಿ: ಬಸಣ್ಣನ ಮಾತೂ ರಾಸ್ತs ಅsತಿ. ದಿನಮಾನ ಮುಂಚಿನುವು ಇಲ್ಲ ಈಗ. ಅದಕ ಒಂತುಸಾ ಸಮಜೂತಿ ಮಾಡಿ ಹೆಜ್ಜಿ ಇಡಬೇಕ. ಮಾಡಿದ ಮ್ಯಾಗ ಮರಗಿಪರ ಬಂಧಾಂಗಾತ್ಯಾನ ?

ಗೌಡ: ಮುಂದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜಿ ಹಿಂದ ತುಗೊಂಡ ಈ ಗೌಡಗ ಎಂದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಡದಾನ ಬಸ್ತ್ಯಾನ ಆಗಬೇಕ. ಆದರೂ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳತೀರಿ ನೋಡೂಣು. ಏನ ಮಾಡೂದೆಲಾ , ಇಂದ ರಾತರ‍್ಯಾಗs ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿರಿ. ಖಿಮ್ಮದಾಗಲಿಲಾ, ಅಂದರ ಹೇಳರಿ. ಆಮ್ಯಾಗ ನಾ ಏನ ಮಾಡೂದು ಮಾಡತೀನ. ಏ ಬಸಯ್ಯಾ, ನೋಡ ಆ ಮುದೋಡ್ಯಾ ಇನಾ ಬರಲಿಲ್ಲ ! ಮುಕಾಟಲೆ ಬರತಾನೋ ಇಲ್ಲೋ ಕೇಳಿ ಬಾ.

[ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ವಯಸ್ಸಿರಬೇಕು. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಡಿಗೆರುಮಾಲು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಊರೆಗೋಲು, ಮುದುಕನಾದರೂ ನಡುಬಾಗಿಲ್ಲ, ಮುಪ್ಪಿನ ಸುಳಿವು ಬಿಳಿಯ ಜೊಂಡುಮೀಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ ಕಾಣಬೇಕು. ಶಂಕರನವೆ ನಿಲುವು, ನಡಿಗೆಯ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ. ಮಾಸಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿವೆ]

ಬಸವಯ್ಯ : (ಹಾಸಿದ್ದ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಸರಿಮಾಡುತ್ತ) ಬರ್‍ರಿ ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪಣ್ಣಾ, ಮ್ಯಾಗ ಬರ್‍ರಿ. ಒಳೀ ಹೊತ್ತಮಾಡಿ ಬಂದಿರೆಲ್ಲ ! ಛಂಜೀಮಾಡಿ ನೀವು ಹೊರಗ ಬೀಳವರಲ್ಲಾ, ಅದಕ ಕೇಳಿದ್ನಿ. ಆತು ಬಂದ್ರಿ, ಛಲೂ ಆತ. ಗೌಡರು ಈಟೊತ್ತನಾ ನಿಮ್ಮ ಹಾದೀನ ನೋಡತಿದ್ದರ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : (ಮುಖವನ್ನು ತೀರ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತ) ನೀ ಇಲ್ಲೆ ಯಾಕಲೆ ಹುಡುಗಾ? ನಮ್ಮ ಕಲ್ಲಗಸಿ ಬಸನಿಂಗನ ಮಗ ಅಲ್ಲಽ ನೀ. ಪಾಡಾತು ಬಿಡು. ಅಲ್ಲಲೇ, ಗೌಡ ಯಾಕ ಹಾದೀ ನೋಡತಾನು ನಂದು? ತ್ವಾಟದಿಂದ ಮನೀಗೆ ಬರೂದರಾಗ ನಮ್ಮ ಶಂಕರ್‍ಯಾ ಇಕಡೆ ಹೋಗ್ಯಾನ ಅಂದ್ರು ಅಂತ ನಾ ಬಂದೆ. ಎಲ್ಲ್ಯದಾನ ಶಂಕರ್‍ಯಾ?

ಗೌರಿ : (ಮುಂದೆ ಬಂದು) ಬರ್‍ರಿ ಸಾವಕಾರ್‍ರ ಖುಂಡರ್‍ರಿ. ನಾನಽ ನಿಮ್ಮ ಮನೀತಕ್ಕಾ ಬರಬೇಕೂ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ನಿ. ನೀವಽ ಇಲ್ಲೀಮಟಾ ಬಂದದ್ದು ಭಾಳ ಛಲೂ ಮಾಡಿದ್ರಿ. ಗೌಡರು ಮತ್ತ ಸರಪಂಚರು ನಿಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಸಾವಕಾರ ಮ್ಯಾಗ ಭಾಳ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಾರು. ನೀವು ಹಿರ್‍ಯಾರು, ನಿಮ್ಮ ಕಿವೀಗೇ ಮುಟ್ಯೋದು ಪಾಡ. ಅವರ್‍ಯಾನರಿ ಹರೇದವರಾ. ಭರ್‍ರನ ಬಂದರ, ಭರ್‍ರನ ಹ್ವಾದರ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಅಂದರ, ನಮ್ಮ ಶಂಕರ್‍ಯಾ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹ್ವಾದನೇನ? ಮನಿಗೇ ಹೋಗಿರಬೇಕು. ನಾ ಹೋಗತೀನ ಹಾಗಾರ.

ಗೌಡ : ಏ ಮುದಕಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗತೀ? ಹಳಬನ್ನ ಕೊಟ್ಟ ಕರಿಸಿದರ ತ್ವಾಟಕ್ಕ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಕುಂತೇನ? ಖುಂಡ್ರ ಇಲ್ಲಿ. ನಿಂದು ಉಂಡದ್ದು ತಿಂದದ್ದು ಇಲ್ಲೆ ಕಾರಿಸಿಬಿಡತೇನ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : (ಸಿಟ್ಟನ್ನೆಲ್ಲ ನುಂಗಿಕೊಂಡು) ನಾಲಿಗೀ ಬಿಗಿಹಿಡಿದು ಮಾತಾಡೋ ಗೌಡಪ್ಪಾ! ನಾ ಯಾನ ನಿನ್ನ ಗೌಡಿಕಿ ಹೊಲದಾಗ ಪಾಲಾ ಬೇಡಿಲ್ಲ, ಹೀಂಗ ಏರಿ ಬರಾಕ. ನೀ ಸಣ್ಣಾವಿದ್ದಾಗಿಂದ ನೋಡತೇನು, ಇದಽ ತುಂಟತನಾ. ದೊಡ್ಡಾವಾದಮ್ಯಾಗ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದೀತು ಅಂದರ ಮತ್ತ ಅದನಽ ನಡಿಸೀಯಲಾ. ಮೂಗ ಹ್ವಾದರೂ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳಿ ಅದಾವ ಅಂತ ಅನಾವ ನೀ. ನಾ ಏನ ನಿನ್ನ ಹಾಗ ಮಂದಿ ಮನೀಮ್ಯಾಗ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟು ಘಳಸಿಲ್ಲ ತಿಳೀತಽ? ರಟ್ಟೀಮುರದು ಘಳಿಸಿದ್ದಽತಿ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಸಾವಕಾರ್‍ರ, ಬಾಯಿ ತೊಳಕೊಂಡು ಮಾತಾಡ್ರಿ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾನಂತೀರಿ ಖಬರು ಅಽತ್ಯಾನ ನಿಮಗ? ರೊಕ್ಕದ ಧಿಮಾಕಿನ್ಯಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮಗಾ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹಿಂಗ ಮಾಡಿದರ ಬಿಕ್ಕಿ ನೀರ ಬೇಡಲಾಕಿಲ್ಲ ತಿಳೀತಽ?

ಗೌರಿ : ತಮ್ಮಣ್ಣಿ ಹೇಳೂದು ಖರೆ ಅಽತರಿ. ಇಂದಿಂದ ಇಷ್ಟಕ್ಕಽ ಮುಗಸರಿ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮಂದೀ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಹಂಗ ಮಾಡಬಾರದಂತ ಬುದ್ದಿ ಹೇಳರಿ ನಿಮ್ಮ ಸಣಸಾವಕಾರ್‍ರಿಗೆ. ಹೌಂದರಿ, ಮುಂದ ಆಗಾವರಾ, ಹೋಗಾವರಾ. ಒಮ್ಮೆ ಹೆಸರ ಕೆಟ್ಟಮ್ಯಾಗ ಮುಂದ ಯಾನ ಕೊಟ್ಟರ ಬಂದೀತ ಹೇಳರಿ? ನಿಮ್ಮಂತಾವರ ಮನೆತನಕ್ಕ ಆ ನಡತಿ ಛಲೂ ಅಲ್ಲರಿ.

ಗೌಡ : ಅವ ಯಾಕ ಹೇಳತಾನು? ಇವಾ ರೊಕ್ಕದ ಘಮೆಂಡ್ಯಾಗ ಅದಾನು.

ಅವಗ ಇವಂದ್ಞ ಘುಸಲತ್ತ ಇರಬೇಕೂ ಅಂತ ನಿನ್ನ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಮೈಮುಟ್ಟಿ ಬಂದ.

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ: ಅದಕ ಮದಲ ಈಗ ಅಬರೂ ತುಂಬಿಕೊಡ್ರಿ. ಆಮ್ಯಾಗ ಮುಂದಿಂದ ನೋಡೂನಂತ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ: ಲೇ ತಮ್ಮ್ಯಾ! ಯಾಕಲೆ, ಯಾರಿಗಿ ಯಾನ ಅನಬೇಕು ತಿಳಿಯಾಣಿಲ್ಲೇನಲೆ? ನನಗ್ಞ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳೋಹಂಗ ಆದ್ಯಾನಲೆ? ನೀ ಸರಪಂಚ ಆದರ ನಾಳೆ ನೋಡತೀನ.

ಗಾಡ: ಏ ಯಾರಿಗಿ ತಮ್ಮ್ಯಾ ಅಂತ ಅಂತೀ? ಅವಾ ಸರಪಂಚ ಆದಾನು. ಅಟ್ಞ ಅಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಎದಿಮ್ಯಾಗ ಕುತ್ತ ಆರಿಸಿ ಬಂದಾನು. ಸುಮಾಕ ಅಲ್ಲ, ತಿಳಿತೇನ?

ಮಲ್ಲೇಶಿ: ಹೆಂಗಸಿನ ಮುಂದ ಮಾಡಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಗಂಡಸಿಂದು ಗೊತ್ತೈತಿ ಬಿಡ. ಸರಪಂಚ ಆದರ ಯಾನ ಜೋಡ ಮಾಡಿದವ್ವ್ಯಾನ? ಯಾರ ಬೇಕಾದವರು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸರಪಂಚಕಿ ನಡಿಸಿದರ ಕೇಳಬೇಕ್ಯಾನ? ಬಂದ ನ್ಯಾಯಾ ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡಬೇಕೋ, ಯಾನ ಇಲ್ಲದ ನ್ಯಾಯಾ ಹುಡುಕಿ ತಗೀಬೇಕೊ ಹುಟ್ಟಿ ಅರವತ್ತು ವರಸ ಆದವ್ರೂ, ಹಿಂತಾ ಪರಸಂಗ ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಗೌರಿ: ಸಾವುಕಾರ್ರ, ನಾ ಹೇಳೂದರ ಅಟು ಕೇಳಿತೀರಿಲ್ಲೊ? ನಿಮ್ಮ ಮಗಾ ಸಾವು-ಕಾರ ಇದ್ದಿದ್ದಾರ. ಆದರ ಹೆಂಗಸೂರ ಮೈಕೈತನ ಬರೂದಂದ್ರ? ಅಟರಾಗ ನೀರಿಗಂತ ಮುಂದಿ ಬಂತು, ಛಲೂ ಆತ. ಇಲದಿರಕ ಏನಾದೀತು ಹೇಳರಿ? ಮನ್ನಿ ಗೌಡರ ಮನ್ಯಾಗೂ ಹಾಗ್ಞ ಮಾಡಿದರ. ಯಾನೋ ದೊಡ್ಡ ಮನೆ-ತನದ ಹುಡುಗಾ, ವಯಸ್ಸಿನ್ಯಾಗ ಅದಾರ ಬಿಡ, ಅಂತ ಸುಮ್ಮಗ್ಞ ಇದ್ದೆ. ಆದರ ಅದು ಹೆಚ್ಚ್ಯಾಗಬಾರದು ನೋಡರಿ. ಅದಕಂತ ಗೌಡರು ಆಗಳೇನ ಕರಸಿದ್ದರು. ಏನೋ ಹುಡುಗಾ ಅಂತ ಸಿಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದರ ಅವರಿಗೇ ಇದರ ಹಚ್ಚೂದ್ಯಾನ?

ಮಲ್ಲೇಶಿ: ಏ ಗೌರವ್ವಾ, ನೀನೂ ಈ ಮಸಲತ್ತಿನ್ಯಾಗ ಅದೀ ಯಾನ? ನಮ್ಮ ಹುಡುಗನ ಗುಣಾ ನನಗ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ್ಯಾನ? ಬೇಕಂದರ ಕಾಡಮಿಕಾ ಅಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋದಾನು, ಆದರ ಇಂತಾ ಮಾತಿನ್ಯಾಗ ತನ್ನ ನೆಳ್ಳಿಗೇ ತಾ ಹೆದರಿ ನಡ್ಯಾವಾ!

ಬಸವಯ್ಯ: ಮತ್ತ ನಮ್ಮ ಗೌರವ್ವ ಹಂತಾವರ ಅಂತ ತಿಳದೀರಿ ಯಾನರಿ? ಓಣ್ಯಾಗ ಹೊಂಟರ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ನೆದರ ಹಾಯಾಣಿಲ್ಲ ಅವರದು.

ಗೌಡ: ಏ ಮುದಕಾ, ಅದೆಲ್ಲ ಪಂಟಿ ಬಿಚ್ಚಿ ಏನ ಮಾಡೂದಾ? ಬಸಯ್ಯಾ, ಅವಗ ಏನ ಹೇಳೂದ ಹೇಳಲಾ!

ಮಲ್ಲೇಶಿ: ಎಲ್ಲಾರೂ ಕೂಡಿ ಯಾನ ಮಸಲತ್ತ ಮಾಡೀರೋ, ಯಾನ ಕರೇವಂದ್ರ ನನ್ನ ಮಗಾ ಹಾಗ ಮಾಡ್ಯಾನೋ ತಿಳೀವಲ್ತ ... ಏ ಬಶ್ಯಾ, ನೀವೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟ

ಮಂದಿ ಇಲ್ಲಿ ಅದೀರಿ, ಆಕೀಗೆ ಯಾನ ಆಗಬೇಕ? ಆಕಿ ಹತ್ತೂರ ಮುಗಿಸಿ ಹನ್ನೊಂದನೆ ಊರಿಗಿ ಬಂದಾಳ ... ಈಟ ಇದ್ದಾಗಿನಿಂದ ನನ್ನ ಮಗನ್ನ ನಾ ನೋಡಿಕೊಂತ ಬಂದೇನು ... ಮಗಾ ಅಂತ ಹೇಳಿಕೋಬಾರದ, ಆದರ ಬಂಗಾರ ಬ್ಯಾರೀ ಅಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಮಗನ ಗುಣಾ ಬ್ಯಾರಿ ಅಲ್ಲಾ. ಅದಕ ಈಟ ಹೇಳತೇನು. ನನ್ನ ಮಗಾ ಮಾಡಿದ್ದು ಇದ್ದರ ಅದು ಕರಿ ಖೊಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧ ಆಗಲಿ. ಅದು ಆತಂದರ ನೀವ್ಯಾಕ, ನಾನು ಕೊಡಲಿ ತೊಗೊಂಡು ಕಡದ ಹಾಕ್ಕೇನ ಅವನ್ನ.

ಗೌಡ : (ರಭಸದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದು ಅವನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೈಹಾಕಿ) ಇನ್ನ ಬಿಡೂದುಲ್ಲ ಬಿಡ. ನಾಳೆ ಆಗೂದ ಇಂತ 'ದಆಗಲಿ. ಗೌರಾ ಅಂದರ ಏನಂತ ತಿಳದಾನ ? ಆಕಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಸಾಲದೇನ ? ಮತ್ತೆ ಕರಿ ಖೊಟ್ಟಿ ಆಗಬೇಕ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಗೌಡ್ರ ....ಗೌಡ್ರ ....ಅಲ್ಲ ತಗೀರಿ. ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೋರಿ.

ಬಸವಯ್ಯ : (ನಡುವೆ ಬಂದು ಬಿಡಿಸುತ್ತ) ಗೌಡ್ರ, ಗೌರವ್ವಾ, ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಒಳ್ಯಾಕ ನಡೀರಿ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನ ನೋಡಿಕೋತೇವ. ನಾಕೂ ಯಾಳೇ ಸಮಾ ಇರೂದುಲ್ಲ. ಹೋಗರಿ.

[ಗೌಡರು ದುಃಮುಗುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಗೌರಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾಳೆ]

ಬಸವಯ್ಯ : ಖುಂಡರ್ರಿ ಸಾವಕಾರ. ಅವರ್ನ ತೊಗೊಂಡ ಯಾನ ಮಾಡತೀರಿ ? ಗೌಡರು ಸಿಟ್ಟಿನ್ಯಾವರದಾರಾ ಅನೂದು ಗೊತ್ತು ಅದತಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೋರಿ. ಇನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಮಗಾ ಅರೆ ಯಾನ, ಹುಡಗ-ಬುದ್ದಿ, ಯಾನಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾನಾದೀತ. ಸುಮ್ಮಾಕ ಸನಮಂತ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡೂದು ಪಾಡ. ಮತ್ತ ಫಿರ್ಯಾದಿ, ಅದು ಇದು ಅಂತ ಎದ್ದಲಗಾಟ ಹತ್ತೀತ. ಮುಪ್ಪಿನ್ಯಾಗ ಅದನ್ಯಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರ್ರಿ ? ಯಾಕರಿ ಸರಪಂಚರ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಹೌಂದ ! ಮತ್ತ ನಿಮ್ಮಂತಾ ಅಬರೂದಾರರು ಪಂಚಗಟ್ಟಿ ಏರಬಾರದರಿ. ಈಟ ದಿನಾ ಮಾನದಿಂದ ಬದಕ ಮಾಡಿ ಕೆಟ್ಟ ವಾಯನಿ ಹೊರೂದಂದ್ರ ನಿಮಗ ಆಗಾಣಿಲ್ಲರಿ. ಈಗs, ಇನಾ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಾಗ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡ್ರಿ. ನಾಳೆ ನಾಕ ಮಂದಿ ಬಾಯಾಗ ಈ ಸುದ್ದಿ ಬಿತ್ತು ಅಂದರ ಯಾನ ಉಳೀತರಿ ? ಅದಕ ಬಸಯ್ಯ ಹ್ಯಾಂಗ ಹೇಳತಾನ ಹಂಗ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡ್ರಿ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಅಂದ್ರ ಅಂತೀರ್ಯಾನ ನನಗ ಒಂದೂ ತಿಳೀವಲ್ತು. ನಾ ಯಾಕ ಕಚೇರಿಕಟ್ಟಿ ಏರಬೇಕ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಹಾಗಾದರ ನಾಳೆ ಗೌರವ್ವ ಅಬರೂಲುಕಸಾನಿ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಕೊಟ್ಟಳಂದರ ಆವ್ಯಾಗ ಯಾನ ಮಾಡವರಾ ? ಒಮ್ಮೆ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಕಚೇರಿಕಟ್ಟಿ ಕಂಡರ

ತೀರ್ತಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಕೆಲಸಾ ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಅದರ ಬೆನ್ನ ಹತ್ತೂದ. ಅದಕ ರಾಜೀಲೆ ಅಪಸಾತಿನ್ಯಾಗ ಮುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳೂದು ಪಾಡ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಅಂದರ ಅದಕ್ಕ ಪುರಾವೆ-ಅರಾವೆ ಯಾನ ಬ್ಯಾಡ್ಯಾನ? ಹಂಗs ಶಿಕ್ಷಾ ಕುಡಾವರ್‍ಯಾನ?

ಬಸವಯ್ಯ: ಸಾಕ್ಷಿ ಪುರಾವೇದ್ದ ತರಾಸ ಬ್ಯಾಡಂತ ಸರಕಾರ ಪಂಚಗಟ್ಟಿ ಮಾಡ್ಯಾ-ರಿಲ್ಯಾನ? ಮತ್ತ ನೀವೂ ಇಲೆಕ್ಶನಕ ನಿಂತಿದ್ದರೆಲ್ಲ? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾನ?

ತಮಣಿ : ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾಕ ಹೇಳತೀಯೋ ಬಸಯ್ಯಾ ಅವರಿಗಿ? ಇಲ್ನೋಡ್ರಿ ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪಣ್ಣ, ಅದೆಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟಿ ಕುಟ್ಟಿದರ ಯಾನ ಭಂಧಾಗಾತಾ? ನಮ್ಮ ಗೌರವ್ವ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳತಾಳ್ಯಾನ? ಒಂದ ಯಾಳೇ ಸುಳ್ಳ ಅಂತ ಕಬೂಲ ಮಾಡೂನು. ಮುಂದ ಆಕಿ ನಾಕ ಮಂದ್ಯಾಗ ನಿಮ್ಮ ಅಬರೂ ತಗದರ ಆಗ ಯಾನ ಮಾಡವರಾ? ಆವ್ಯಾಗ ಊರಾಗ ತಲಿಯೆತ್ತಿ ಬಾಳೇವ ಮಾಡೂದs ಬಿರಿಯಾದೀತು. ಮನೀಗೆ ಹೋಗರಿ, ಮತ್ತ ಮುಕಾಟಲೆ ತಂದ ಹಚ್ಚಿಬಿಡಿರಿ. ಬಸಯ್ಯಾ ಹೋಗ ಅವರ ಜೋಡೀಗಿ.

[ವಿವರ್ಣವಾದ ಮುಖದಿಂದ ಮಲ್ಲೇಶಿ ವಿಚಾರಮಗ್ನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ತಮ್ಮಣ್ಣಿ. ಬಸವಯ್ಯ ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಗುತ್ತಾರೆ]

ಬಸವಯ್ಯ : ಯಾಕಾ, ವಿಚಾರ ಯಾನ ಮಾಡಿತೀರಿ? ಇನಾ ಭರೋಸ ಆಗಿಲ್ಲ ಯಾನ? ನಿಮ್ಮ ಮಗಾ ಗೌಡರ ಮನೀಗಿ ಒಮ್ಮೆ, ಗೌರಾನ ಮನೀಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಇಷ್ಟs ಸಾಕಾಗಿಲ್ಲ್ಯಾನ? ಯಾನ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಹರಮಿ ಗುರಮಿ ಉತ್ತರಾ ಕೊಟ್ಟ. ಬೇಕಾರ ಕೇಳ ಹೋಗರಿ. ರೊಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಂದೋ, ಯಾನ ಅಬರೂ ಹೆಚ್ಚಿಂದೋ? ಪಾಚನೇ ಅಂದರ ನೀಮುಗ ಭಾಳ ಯಾನ? ಊರ ಮುಂದ ಹೋಲಾ ಐತ್ಯಲ್ಲ, ಅದರ ಒಂದ ಮೂಲ್ಯಾಗs ಅsಟ ಬೆಳದೀರಂತ!

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಪಾಚನೇ? ಬಸಯ್ಯಾ ಅವೇನ ಹುಣಸೀಕಪ್ಪ ಅಂತ ತಿಳದೀ ಯಾನ? ನನಗ ರೊಕ್ಕದ್ದ ಯಾನ ದದಾತಿ ಇಲ್ಲ ತಗಿ. ಆದರ ನನ್ನ ಮಗಾ ಯಾನ ಮಾಡಿ ಕುತ್ತಾ ಅಂತ ಹೊಟ್ಟಿಬ್ಯಾನಿ ಹತ್ತಿತ. ಎಂತಾ ಮರ್ಯಾದಸ್ತ ಮನೆತನ! (ಅವಡುಗಚ್ಚಿ) ನಿಮ್ಮಂತಾವರ ಇದರಿಗೆ ಸೂರಿ ಆಗಿ ಹೋತ. ನಿಮ್ಮ ಗೌಡಾ ಕಡೀಕೂ ಮಣ್ಣ ತಿನಿಸಿದ .... ಒಂದಕ್ಕೊಂದ ಹತ್ತಿ ಹೊಲಾ ಇದ್ದದ್ದs ತೆಪ್ಪಾತ .... ಯಾವ ದ್ವಾಪಾರದ ನ್ಯಾಯೋ, ಇಂದ ಮನೀ ಹೊಕ್ಕಿತ .... ಯಾನ ಹಂತಾದ ಪಾಲ ಬೇಡಿದ್ದೆ ನಾ? .... (ನೆನೆಯುತ್ತ) ಅರವತ್ತರ ಅರವುಮರವಿನ್ಯಾಗ ಒಂದೂ ನೆಪ್ಪ ಆಗಾಣೆಲ್ಲ .... ಯಾನ ಮಾಡೂದಾ! (ಒಮ್ಮೆಲೇ ಎಚ್ಚತ್ತವನಂತೆ) ಬಸಯ್ಯಾ ರೊಕ್ಕ ಅಂದರ

ಫುಕಟಿ ಬಂದಾವಂತ ತಿಳದೀ ಯಾನ? ಪಾಚಶೀ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಮತ್ತ ಗೌರಾನ ಅಬರೂ ಅಂದರ ಹಾದೀಮ್ಯಾಗ ಬಿದ್ದೈತಿ ಅಂತ ತಿಳ-ದೀರ್ಯಾನ? ಒಂದ ಸಾವಿರ ಹೇಳೂದ್ಯಾ, ಅದನ ಬಿಟ್ಟಿ ಪಾಚಸೇ ಕೇಳ್ಯಾನ. ಯಾನ ಕುಡಾವ್ರೋ, ಇಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಕಾಯಕಾ ನಡಸಂತೀರ್ರ್ಯೋ? ಲಗ್ಗ ಹೇಳರಿ. ಇಂದ ರಾತರ್ಯಾಗ ಎಲ್ಲಾ ನಿಕಾಲೆ ಆಗಾಕ್ಯಾ ಬೇಕ. ಲಗ್ಗ ಒಡ-ನುಡೀರಿ. ಹತ್ತ ಮಾತಾಡಾಕ ನಮಗೂ ಪುರಸೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : [ನಿಟ್ಟುಸಿರುಗರೆದು] ಹುಂ ! ಶಿವ ....ಶಿವ .... ಆತು ಮನೀಕಡೆ ಹೋಗಿ ಬರತೀನು. [ಮೆಲ್ಲಗೆ ಏಳುವನು]

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಛೆಂಜಿ ಯಾಳೇ, ಹೊತ್ತು ಮುಣಗಾಕ ಬಂದೈತಿ. ಮುದಕ ಮನಶ್ಯಾರಾ, ಕಣ್ಣ ಕಾಣಸತಿರಾಕಿಲ್ಲಾ. ಬಸಯ್ಯನೂ ಬರತಾನ ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಾಟ್ಲೆ. ಮತ್ತ ಹಗರಕ ನಡೀರಿ. ಬಸಯ್ಯಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೈಹಿಡಿ ಯಾನ ಮಾಡೂದಾ?... ಹೊತ್ತ ಬಂಧಾಂಗ ಹೋಗೂದ್ಯಾ ಅಲ್ಲಾ ?

— ತೆರೆ —

ಅಂಕ ೩

[ಗೌರಿಯ ಮನೆಯ ಪಡಸಾಲೆ. ಗೋಡೆಗಿರುವ ಲ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ದೀಪಹಚ್ಚಿದೆ. ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಾಗಿದೆ. ತೆರೆಯದ್ದಾಗ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಒಳಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಗೌರಿ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ತಲೆಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಣಿಕಿಹಾಕಿ ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಯಾರೋ ಬಂದ ಸುಳಿವು ಹತ್ತಿ ಕೂಡಲೆ ಒಳಗೆ ನುಸುಳುತ್ತಾಳೆ. ಬಸವಯ್ಯ ಕಾಲಮರಿ ಸದ್ದು ಮಾಡುತ್ತ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ.]

ಬಸವಯ್ಯ: ನನಗ ಅವರಗುಡಾ ಹೋಗಿ ಬಾ ಅಂದವ್ರ ತಾವಿಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಲಾ! ಒಳ್ಯಾಕರೆ ಅದಾರೋ ಯಾನ ಕಡದಾಡಿ ಎಲ್ಲಿಗರೆ ಹ್ವಾದರೋ! ಗೌರಾ, ಏ ಗೌರಾ... ಅದಾರೇನ ಒಳ್ಯಾಕ?

ಗೌರಿ: (ಒಳಗಿನಿಂದ) ಬರೇ ಹೊರಗs ಕುತ್ತರ ಹ್ಯಾಂಗ ನಡದೀತ? ಊಟಾ ಉಡಿಗಿ ಬ್ಯಾಡ್ಯಾನ? ನೀ ಒಬ್ಬಾವಾ ಚಾ-ಕಾರಾ ತಿಂದು ಹೊಟ್ಟಿ ತುಂಬಿಕೊಂತೀ ಅಂತ, ಉಳದವರು ಹಂಗs ಯಾನs? ನೀ ಒಬ್ಬನs ಬಂದಿದ್ಯೋ ಯಾನ ಅವರೂ ಬಂದರೋ?

ಬಸವಯ್ಯ: ಈ ಬಸವಣ್ಣಿ ಎಂದಾರ ಹಿಡದ ಕೆಲಸಾ ಬಿಡಾವ ಯಾನ? ಅವರನ ಮುಂದ ಹಕ್ಕೊಂಡs ಬಂದೀನ. ಒಳ್ಯಾಕ ನೋಡಿ ಬರತೀನಿ, ನಿಂದರ್‍ರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಂದೆ.

ಗೌರಿ: (ಒಳಗಿಂದ) ಕೈತೊಳಕೊಂಡ ಬರತೀನ, ಒಂದ ಜರಾ ಖುಂದ್ರ್ರಅಂತ ಹೇಳ ಅವರಿಗಿ. ಆಗಾಳೆ ಕಂಡಾಪಟ್ಟಿ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹೋಗಿದ್ದರ, ಬರ- ತಾರೋ ಇಲ್ಲೋ ಅಂತ ತಿಳದಿದ್ದೆ. ಬರದs ಎಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಾರು ಬಿಡ!

ಬಸವಯ್ಯ: ಸಂಗಾಟ ಯಾರ ಹೋಗಿದ್ದರು, ಬರದs ಯಾನ ಮಾಡತಾರ?

[ತಲೆಬಾಗಿಲ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲ್ಲೇಶಿಯನ್ನು ಕರೆತರುತ್ತಾನೆ.]

ಗೌರಿ: (ಒಳಗಿನಿಂದ ಬಂದು) ಅಂದರ ಇವರ ಬಂದರಂದ್ಯಾ? ನಾ ಅವರ ಬಂದ ರ್‍ಯಾನೋ ಅಂದೆ. ಬಸಣ್ಣಾ ಅವರನೂ ಕರಕೊಂಡ ಬರಬಾರದಿತ್ತs?

ಮಲ್ಲೇಶಿ: ಅವಂದ್ಯಾನ ದಗದ ಅತಿs? ನಾ ಒಬ್ಬ ಬಂದೀನ ಅಲ್ಲಾನ?

ಗೌರಿ: ಕತ್ತಲಿ ಹೊತ್ತಾ. ಮುದುಕ ಮನಶ್ಯಾರು. ಬರೂ ಮುಂದ ಬಸಯ್ಯ ಸಂಗಾಟ ಇದ್ದಾ. ಹೋಗೂ ಮುಂದ ಸಂಗಾಟ ಯಾರಾರೆ ಬೇಕಂತ ಅಂದ್ನಿ. ಉಂಡ ಬಂದಿರೋ, ಯಾನ ಹಂಗs ಕರಕೊಂಡು ಬಂದ್ಯೋ ಬಸಯ್ಯಾ? ಹೊತ್ತ ಭಾಳ ಆತ, ಮತ್ತ ತಿರುಗಿ ಯಾವಾಗ ಹೋಗೂದಾಕ್ಕೈತೋ ಏನೋ?

ಮಲ್ಲೇಶಿ: ಅವ ಯಾನ ಒಳೇ ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡತಿದ್ದ. ನಾ ಮನೀಗೆ ಹೋಗೂದರಾಗ

ಹುಡುಗನೂ ಉಣ್ಣಾಕ ಕೂತಿದ್ದ. ಊಟಾ ಮಾಡೇ ಹೋದರಾತ ಅಂತ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡೆ ಉಂಡವರ ಇಕಡೆ ಬಂದೀವು. ಅವ ಅಕಡೆ ತ್ವಾಟಕ್ಕ ಹ್ವಾದಾ, ನಾ ಇಕಡೆ ಬಂದ್ನಿ. ಈಗ್ಯಾನ ಅಂತಾ ಸರಿರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲ ಯಾನಲ್ಲ ! ಸುಮ್ಮಗ ಸೂಟಿಮ್ಯಾಗ ದಾರಿ ನೋಡಕೊಂತ ಹ್ವಾದರಾತು ! ಯಾಕೋ ಅವನ ಮ್ಯಾಗ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು ಭಾಳ ಕಾಣತತಿ.

ಗೌರಿ : ಹಂತಾದೇನಿಲ್ಲ ! ಇಲ್ಲೆ ಕರಕೊಂಡ ಬಂದಿದ್ರ ದೊಡ್ಡಾವ್ರ ಸಮಕ್ಷಮ ಮಕ್ಕಳ ಹಿಂಗ ಮಾಡಬಾರದಂತ ಯಾಡ್ನ ಭುದ್ದಿ ಮಾತಾ ಹೇಳಬೇಕಂತಿದ್ದೆ. ಅದಕ ಯಾಕ ಕರಕೊಂಡ ಬರಲಿಲ್ಲಾ ಅಂತ ಅಂದ್ನಿ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : (ನಿಟ್ಟುಸಿರುಗರೆಯುತ್ತ) ಹುಂ ! ನಿನ್ನ ಕಡಿಂದ ಬುದ್ದಿ ಕಲಿಸಿಗೊಳ್ಳೋದು ಒಂದು ಉಳದೈತಿ. ಇನಾ ಮುಂದ ಕಾಲ ಹ್ಯಾಂತ್ಯಾಂತಾವು ಬರತಾವೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತ ? ಈಟರಾಗs ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದ್ರ ಪಾರಾಗತಿದ್ದೆ ನಾ. ಹುಟ್ಟಿ-ದ್ಯಾಗಿಂದ ಈಟ ದಿನಾ, ಶೀಲಕ್ಕ ಕಪ್ಪುಕಲಿ ಹತ್ತಧಾಂಗ ಬಾಳೇವು ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾತಕ್ಕ ಬಂಧಾಂಗಾತು ? ತೆಲಿ ಬೆಳ್ಳಗಾದ ಮ್ಯಾಗ ಹಿಂತಾ ಜಾಗಾದಾಗ ಕೂಡು ಪರಸಂಗ ಬಂತ. ಜೀವಕ್ಕ ಅದೊಂದು ಹೊಟ್ಟಿಬ್ಯಾನೀನ ಆತ. ಊರಾಗ ಇದ್ದು ಗೌಡನ್ನ ಕೆಡಿಸಿಗೋಬಾರದಂತಾರೂ ಅದೇನೋ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ!.. ಅದು ಹೋಗಲಿ ನೋಡ, ಅವರಿನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹೋಗಿ ಕರದ ಬರತೀ ಯಾನ ?

ಗೌರಿ : ನಾ ಯಾಕ ಹೋಗಲಿರಿ ಅವರ ಮನೀಗಿ ? ಬಸಣ್ಣ, ಹೋಗ ! ಅವರನ ಲಗ್ಗ ಕರದ ಬಾ. ಇವರು ಬಾಳೊತ್ತಾತು ಬಂದ ಕುಂತಾರಂತ ಹೇಳ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : (ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ) ಇಲೆಕ್ಶನ್ ಸುರು ಆಗೇತಿ ಆಗೇತಿ, ಬರೇ ಇದs ನಡದsತಿ, ಕರದ ಬಾ, ಕರಕೊಂಡ ಬಾ ಅಂತ. ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ ಹರೀಲಿಲ್ಲ. ಸುಕದ ಜೀವಕ್ಕ ಒಣಾ ತರಲಿ. ಮುಂಜಾನಿಂದ ನೋಡತsನ ಹೊಟ್ಟಿಗಿ ಹಸುವಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ನಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಹ್ವಾದರೂ ಸುಕಾ ಇಲ್ಲ ! ಯಾರನ ಮುಗಸಕೊಂಡ ಹೋಗ-ಬೇಕಂತೈತೋ !.... ಇಂದ ರಾತರ್ಯಾಗ ನಿಕಾಲೆ ಆಗಬೇಕಂತಿದ್ದ ಗೌಡ !.... ಯಾವ ನಿಕಾಲಿ ಆಗೂದಾ ? ನಂದೇನಾರ ಆದೀತ, ಶಂಕರ್ಯಾನ ಬಾಳೇವು ಮೆಟ್ಟಿಗಿ ಬಂದರಾತ (ಹಲ್ಲಿ ಲೊಚಗುಡುವದು) ಶಿವಶಿವಾ! (ಆಕಳಿಸಿ ಚಿಟಿಕೆ ಹೊಡೆಯುವನು.)

[ಶಂಕರ ಮತ್ತು ಹವಳೆಪ್ಪ ಬರುವರು]

ಗೌರಿ : ಅಯ್ಯ, ಇವರs ಬಂದರಲಾ ! ನನಗ ಗೊತ್ತ. ಬರ್ರಿ ಕುಂಡರ್ರಿ, ಅಲ್ಲೆ ಕಂಬಳಿ ಮ್ಯಾಗ. ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಾವರು ನೀವ್ಯಾನ ಬರಾಕಿಲ್ಲಾ ಅಂತಿದ್ದರ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ನೀ ಯಾಕ ಮತ್ತ ಬಂದ್ಯೋ ಶಂಕರಾ. ನಾ ಬರತಿದ್ದೆನಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ

ಕೆಲಸ ಮುಗಸಕೊಂಡ.

ಶಂಕರ : ನೀ ಮುದುಕ ಮನಶ್ಯಾ. ಒಬ್ಬಾವನ ತಿರುಗಿ ಬಂದೀ ಹ್ಯಾಂಗs ಅಂತ ಬಂದ್ನಿ.

ಗೌರಿ : ಹೌಂದ. ಮತ್ತ ಮಗಾ ಅಂತ ಇರೂದ್ಯಾತಕ ? ಮುಪ್ಪಿನ್ಯಾಗ ಕಾಯಾ ಕಂತ್ಲ ಅಲ್ಲಾ ?

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಯಾನಾದರೂ ಬರಬಾರದಿತ್ತ ತಗಿ. ಮನ್ಯಾಗ ಆಕಿ ಬಬ್ಬಾಕೀನs ಬ್ಯಾರೆ. ನಾ ಯಾನ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಿದ್ದನೇನ? ನನಗೊಂದು ನಿರ್ವಾಕಿದ್ದಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಬರೂದ. ನೀ ಇಂತಲ್ಲೆ ಬರೂ ಹೊತ್ತರೆ ಯಾನ ? ಹವಳೆಪ್ಪಾ ನಿನಗೂ ತಿಳೀಬಾರದ್ಯಾನ ? ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕೆಡಿಸಿಟ್ಟಿರಿ.

[ಶಂಕರ ಅಪರಾಧಿಯಂತೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುವನು]

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಅದರಾಗೆಲ್ಲ ಯಾನೈತ್ರಿ ? ನೀವೂ ಬಲೆ ಹೆದರಾವರಾ ! ಮನಸೊಂದು ಸುದ್ದಿದ್ದರ ಆತ ನೋಡಿರಿ, ಇಂತಾ ಗೌರವ್ವಗೋಳು ಏಟ ಮಂದಿದ್ದು ಯಾನ ಆಗಬೇಕರಿ ?

ಗೌರಿ : ಇದ್ಯಾನ ಆಕಿ ಮನೀ ಅಂತ ತಿಳದೀ ಯಾನ ? ನನ್ನ ಮನೀಗಿ ಬಂದೀದಿ, ಧಾಂದಾಗ ಇರಲಿ ! ಈಗ ಅವರ ಬಂದರಂದ್ರ ನೋಡತೀನ ನಿನ್ನ.

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಅವರು ಬರೂತನಾ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣ ಹೋಗಿರತಾವೇನಬೇ ? ನಿನ್ನ ಮುಂದs ನಿಂತೀನು, ನೋಡಲಾ. ನಿನ್ನಂತಾ ನೋಡಾವರ ಈ ಊರಿಗಿ ಭಾಳ ಮಂದಿ ಬಂದಾರೇಳ !

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಇರಲಿ ಬಿಡ ಹವಳೆಪ್ಪಾ, ಹೆಂಗಸರ ಬಾಯಿಗಿ ಯಾಕ ಹತ್ತೀದಿ !

ಗೌರಿ : ನೋಡ್ರಿ ಸಾವಕಾರ, ನಾ ಯಾರಾ, ತಾ ಯಾರಾ ಖಬರ ಇರಬಾರದ್ಯಾನ ? ಗೌಡ್ರ ಬಾಕಲದಾಗ ಬಿದ್ದಿರೋ ಸೊಣಗ ತಾ....

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಹೋಗಲಿ ಬಿಡ, ನೋಡ ಇವಾ ಬರಲಿಲ್ಲಲ್ಲಾ. ನೀನs ಒಂದ ಜರಾ ಮುಂದ ಹೋಗಿ ನೋಡತೀ ಯಾನ ? ನಮ್ಮ ದಗದಾ ನಾವು ಮುಗಿಸಿಗೊಂಡ ಹೋಗತೇವು. ಊರಾಗಿನ ನಾಯೆಲ್ಲಾ ಬೊಗಳಾಕ ಹತ್ಯಾವು. ಕತ್ತಲ್ಯಾಗ ಹೋಗೂದ ಬ್ಯಾರಿ.

ಶಂಕರ : ಮುದಕ ಮನಶ್ಯಾರ ! ಅವರ ಸೋಬತಿಗಿ ಅಂತ ನಾ ಬಂದೀನ. ಅವರ ಒಬ್ಬರ ಹೋದರ ನಂದ್ಯಾನ ದಗದ ಇಲ್ಲೆ. ಏ ಹವಳೆಪ್ಪಾ ಹೊತ್ತಾಗತೇತಿ ಹೋಗ. ಲಗ್ಗ ಕರಕೊಂಡ ಬಾ ಅವರ್ನ. [ಏಳುವನು]

ಹವಳೆಪ್ಪ : ನಾ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗತೀನರಿ, ಮತ್ತ ಜ್ವಾಕಿರಿ. [ಹೋಗುವನು]

ಗೌರಿ : ನೀವ್ಯಾಕ ಎದ್ದ ನಿಂತೀರಿ. ಖುಂದರ್ರಿ ಸಾವಕಾರ. ಅವಾ ಈಗ ಹೋಗಿ ಬರತಾನು.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಶಂಕರ್ಯಾ ಖರೇ ಹೇಳ. ಗೌರವ್ವ ಈಗ ನಿನ್ನ ಮ್ಯಾಗ್ಯ ಏನ ತುಫಾನಿ ಹೊರಸ್ಯಾಳು, ಅದೇನು ಕರೇ ಐತ್ಯೋ, ಯಾನ ಸುಳ್ಳು ಐತ್ಯೋ ? ನನಗ ಯಾರನೂ ನಂಬಾಕ ಬರಧಾಂಗ ಆಗೇತಿ. ಪಂಚರ ಸಮಕ್ಷಮ ದಂಡಾ ತುಂಬೂ ಹೊತ್ತ ಬಂತಲ್ಲಲೇ !

[ಶಂಕರ ಸುಮ್ಮನಿರುವನು]

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಯಾಕಲೇ ಸುಮ್ಮನಾದ್ಯಲ್ಲ ! ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಽ ಕರೇನೋ ?

ಗೌರಿ : ಅದರಾಗ್ಯಾನ ಬಿಡಿರಿ. ಹುಡಗಾಟಿಗಿ ಅವರ ಮಾಡಿದಾರ ಅಂತ ನೀವೆ ಮಾಡಕ ಬರತೇತ್ಯಾನ? ಇಷ್ಟಾಗೀ ದಂಡಾ ನೀವ್ಯಾನಽ ಪಂಚಗಟ್ಯಾಗ ಹೋಗಿ ಹಗಲಾ-ಹಾಡೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ, ಯಾನಿಲ್ಲಾ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಗೌರವಾ ಇದು ನಿನಗ ಗೊತ್ತಾಗಾಣಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ್ಯಾನ ಮುಂದ ಅಬರೂ ಹ್ವಾದರ ಹ್ವಾದಂಗಾಲ್ಲ ಯಾನ? ಮಾನ ಮರ್ಯಾದಿ ಮಾತು ಭಾಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅದಾವ. ಮನಸ್ಸಿನ ಮುಂದಾದರೂ ಜಬಾನಿ ಕೊಡಬೇಕಾಕ್ಕೈತಿ ! ಗರತಿಗಿ ಶೀಲ, ಗಂಡಸಿಗಿ ಮಾನ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದಽ. ಅದು ನಾಕ ಮಂದ್ಯಾಗ ಹ್ವಾದರೂ ಅಽಟಽ, ಕತ್ತಲಿ ಕ್ವಾಣ್ಯಾಗ ಹೋದರೂ ಅಽಟಽ. ಅದಕ ಬಡಕೊಂತೀನೋ ಶಂಕರಾ ... ...

ಗೌರಿ : ಸಾವಕಾರಽ ಬಂದರೇನಽ ನೋಡಿರಿ, ಯಾರೋ ಬಂಧಾಂಗಾತ ?

[ಗೌಡರು, ತಮ್ಮಣ್ಣ, ಬಸವಯ್ಯ ಒಳಗೆ ಬರುವರು]

ಗೌಡ : ಬಂದ ಕುಂತಾರು ನೋಡ. ಹ್ಯಾಂಗೈತಿ ಈ ಗೌಡನ ಕೈ. ಈಗರೆ ಗೊತ್ತಾತಿಲ್ಲೊ ?

ಬಸವಯ್ಯ : ಅಜ್ಜ ಆರ ತೆಲಿ, ಮುತ್ತ್ಯಾ ಮೂರ ತೇಲಿ ಅದನ್ನಽ ಮಾಡಿದವರಾ. ನಿಮಗ ಹೇಳಬೇಕ್ಯಾನರಿ ? ಮೀನಿನ ಮರಿಗಿ ಈಸ ಕಲಿಸಿಧಾಂಗಾದೀತ.

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಏ ಬಸವಣ್ಣ, ಮುತ್ತ್ಯಾ ಮೂರತಲಿ ಅದನ್ನ ಮಾಡಿದರಂತಽ, ಮನ್ಯಾಗ ಮುರಕ ಒಲೀ ಒಡಕ ಗಡಿಗಿ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ತಿಳೀತ್ಯಾನ ? ಇಂದಿನ ತಕ್ಕಾ ಬಾಯಿ ಬಿಚ್ಚಿ ಆಡೂ ಪರಸಂಗ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲಾ ಅಂತ ಸುಮ್ಮಗಿದ್ದೆ. ಮಾನಾನಽ ತಗ್ಯಾಕ ನಿಂತೀರಿ ಅಂದಮ್ಯಾಗ ಯಾರದೂ ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಹೇಳತೇನ ನೋಡ. ಊರಾಗ ಒಂದ ದುಡ್ಡ ಉಳೀಲಿಲ್ಲ, ಒಂದ ಹೆಣ್ಣ ಉಳೀಲಿಲ್ಲಾ. ಎಲ್ಲಾದರಮ್ಯಾಗೂ ಇವಂದಽ ನೆದರು. ಆದರ ಅನ್ನೇವದ ಘಳಕಿ, ಓಡಿಸಿಗೊಂಡು ಬಂದ ಹೆಣ್ಣಾ, ಏಟ ಧಿನಾ ನಿಂತಾವು ?

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಇಲ್ಲ್ನೋಡ್ರಿ ಸಾವಕಾರ, ಇಲ್ಲದ ಪಂಚಿ ಉಚ್ಚಬ್ಯಾಡ್ರಿ. ಇದ್ಯಾನ ಬಸವಣ್ಣನ ಗುಡಿ ಅಂತ ತಿಳದೀರ್ಯಾನ, ಧರ್ಮ-ಕರ್ಮ ಹೇಳಾಕ? ತೆಪ್ಪ ಮಾಡಿ-

ದವರು ಹಲ್ಲಾಗ ನಾಲಿಗಿ ಇಟಗೊಂಡು ಸುಮಾಕ ಇರಬೇಕ. ಮುದಕಾದ್ರಿ, ನಮ್ಮಂತಾವರ ಕಡಿಂದ ಹೇಳಸಿಗೋಬಾರದ !

ಶಂಕರ : (ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಲೇ ತಮ್ಮ್ಯಾ ಯಾರಿಗಿ ಯಾನಂತೀ ನೋಡಿ ಮಾತಾಡು. ಸರಪಂಚಾಗಾಣಾ ಯಾರಿಗಿ ಯಾನ ಬೇಕಾದ್ದ ಅನ್ನೂದ್ಯಾನ ಗಽ ಅಂದೀದಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅಂದಿ ಅಂದ್ರ ಬಂತ ನೋಡ...

ಗೌಡ : ಲೇ ಹುಡುಗಾ, ಒಂದ ಜರಾ ಬಾಯಿ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿ. ಇಲ್ಲಾತು ಅಂದ್ರ ನಾಲಿಗಿ ಕಿತ್ತಿ ಕೈಯಾಗ ಕೊಟ್ಟೇನ ತಿಳೀತೇನ ?

ಶಂಕರ : ತಿಳದೈತಿ, ಎಲ್ಲಾ ತಿಳದೈತಿ. ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಹೆಸರ ತಗದರ ಯಾರನೂ ಉಳಸಾವಲ್ಲ, ಇದನ ನೀವೂ ತಿಳಕೋರಿ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ನೋಡ್ರಿ ಸಾವಕಾರ, ನಿಮ್ಮ ಮಗಾ ಹ್ಯಾಂಗ ಎಡವಟ್ಟತನಾ ಹಚ್ಚ್ಯಾನು. ಈಗ ದಂಡಾ ತುಂಬಿದ್ದು ಸಾಕಾಗಿಲ್ಲ್ಯಾನ ? ಮುಕಾಟಲೆ ಮುಗಸಗೊಂಡು ಹೋಗೂದು ಬಿಟ್ಟ ಮತ್ತ ನ್ಯಾಯ್ಯಾತಗೂದಂದ್ರ ?

ಶಂಕರ : ಯಪ್ಪಾ, ಇಂದ ಒಂದ ದಿನಾ ನೀ ನಡಕ ಬರಬ್ಯಾಡಾ. ನೋಡ್ಯೇಬಿಡತೀನು ಯಾರ್‍ಯಾರ ಯಾನಂತಾರು ಅನ್ನೂದ. ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದ ಲುಚ್ಚೇರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಮಾನುಳ್ಳವರ್‍ನ ಹಾದ್ಯಾಗ ಎಳೀಬೇಕೂ ಅಂತ ಹೊಂಚ ಹಾಕಿದಾರು. ಸುಮಾಕ ಕುಂತರ ಮೈಮ್ಯಾಗ ಆಟ ತಿರಗೂ ಹಾಂಗ ಕಾಣತೈತಿ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ ಸಾವಕಾರ, ಏನ ಹೇಳೂದ ಹೇಳಿ ಸುಮಾಕ ಕುಂದ್ರಂತ ಹೇಳ್ರಿ. ಗೌಡರು ಅಂದಾಕರ ಸಿಟ್ಟಿನ್ಯಾವರಾ ! ಒಂದ ಹೋಗಿ ಒಂದ ಆದೀತ. ಅವಾ ಬಾಯಿ ಭಾಳ ಹರಿಬಿಡಾಕ ಹತ್ಯಾನು.

ಗೌಡ (ಸಿಟ್ಟು ತಡೆಯದೆ ಎದ್ದು ಬಂದು ಶಂಕರನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೈಹಾಕಿ) ಆ ನಾಲಿಗೀನ ಕಿತ್ತಿ ಹಾಕತೇನು ತಡಿ. ಸರಿ ತಮ್ಮಣ್ಣಾ. ಏಟಂತರ ಹಾದೀ ನೋಡೂದು ಅದು!

ಗೌರಿ : (ಗಾಬರಿಯಾಗಿ) ಬಸಯ್ಯಾ, ಬಿಡಿಸೋ ಅವರನ....ಯಾನರೆ ಜೀವಕ ಭಾವಕ ಮಾಡ್ಯಾರು.

[ಹೊರಗಿನಿಂದ ಓಡುತ್ತ ಬಂದ ಹವಳೆಪ್ಪ ಗೌಡರನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿಯುವನು]

ಹವಳೆಪ್ಪ ಇದ್ಯಾನಿದ ಮತ್ತ ಸುರೂ ಆತಲಾ ? ಅಲ್ಲಿ ಮನ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಾಕಾಗಿಲ್ಲ ಯಾನ ? ನಮ್ಮ ಹಡದವ್ವ ನೆಳ್ಳಿಕೊಂತಽ ಮಲಗ್ಯಾಳು. ಯಾರ ಮ್ಯಾಗಿಂದೋ ಸಿಟ್ಟು ತಗದು ಅವಾಗೋಳನ ಜೀವ ಹೋಗು ಹಾಗ ಹೊಡದು,ಉಣ್ಣಾಕ ನೀಡಿದ ಎಡೀ ಚೆಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಬೀಳತೇನು ಇನ್ನಮ್ಯಾಗರ ಹಿಂತಾ ಕೆಲಸಕ್ಕ ಕೈಹಾಕಬ್ಯಾಡ್ರಿ ... ನೀವು ದೊಡ್ಡಾವರು ಅವರು ಸಣ್ಣಾವರ ಇದನ್ಯಾನ ಮಾಡತೀರಿ ಬಿಡಿರಿ.

ಗೌಡ (ಕೈ ಕೊಸರಿಕೊಂಡು) ನಿನಗೇನ ತಿಳೀತ್ತೈತಿ ಬಿಡಲೇ, ಊರ ಹಳಬನ್ನ ತಂದು. ಏಟುದ್ದಾ ನಾಲಿಗಿ ಹರವು ಬಿಡತೀದಿ, ಖಬರ ಐತೇನ? ಮನೀಗೆ ಹೋಗೂ ಮಟಾ ತಡಿ ಮುಂದೈತಿ ವಾಲಗಾ ನಿಂದು.

ಹವಳೆಪ್ಪ : ಯಾನ ಬೇಕಾದ್ದ ಮಾಡಿಕೋರಿ. ಆ ಆಕಳದಂತಾ ಹುಡುಗನ ಮೈಗೆ ಧಕ್ಕಿ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ್ರಿ ತೀರ್ಥ.

ಗೌಡ : ನೀ ಯಾರಲೇ ನನಗ ಬುದ್ದಿ ಹೇಳಾವಾ ? ಹಳಬಾಗಿ ಇರಬೇಕಂತಿಯೋ, ಏನ ಹೆಗಲ ಮ್ಯಾಗ ಗುದ್ದಲಿ ಹಾಕಬೇಕಂತೀಯೋ ?

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಏ ಹವಳೆಪ್ಪಾ, ಬಿಡ ತಮ್ಮಾ! ನಮ್ಮ ಶೆರಗ ನಿನಗ ಬಡದೀತ ಬಿಡ. ಬಡವನ ಸಿಟ್ಟಾ ದವಡಿಗಿ ಮೂಲ ಆದೀತ. ಏ ಬಸಯ್ಯಾ, ಜಗಳಕ್ಕಂತss ಕರಕೊಂಡ ಬಂದೀ ಯಾನ? ಯಾನ ಮುಗಸೂದು ಲಗ್ಗ ಮುಗಸರಿ. ನಮಗ ಹೊತ್ತಾಗತೇತಿ ಮನೀಗೆ ಹೋಗಲಾಕ.

ಬಸವಯ್ಯ : ಗೌಡ್ರ, ನೀವು ಏಳ್ಯಾಕ ನಡೀರಿ. ಜರಾ ಮಲಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೋರಿ. ನಾವು ಕೂಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸತೇವ.

ಗೌಡ : ಯಾನ ಮಾಡೂದು ಕುಂತ ಬೈಟಕ್ಕಿನ್ಯಾಗ ಮುಗಿಸಿಬಿಡ್ರಿ. ಲೇ ಹಳಬಾ, ನಡಕ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದೆಂದ್ರ ಹಲ್ಲು ಮುರಿಸಿಕೊಂಡೀ ಹಲ್ಲು. ಹೋಗ ಅಲ್ಲೆ ಹೊರಗ ಥೆಳೀಜದಾಗ ಖುಂದ್ರ. ಇಗಾ ಮಲ್ಲೇಶಿ, ಮುಗಸುದೇನ ತಂದಿದ್ರ ಮುಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹೋಗ. ಆದರ ನಿನ್ನ ಮಗನದು ಜ್ವಾಕಿ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದ-ರಂತ ಉಳದಾನು. ಇಲ್ಲಾತು ಅಂದ್ರ....

ಬಸವಯ್ಯ : ಅದನೆಲ್ಲಾ ತೊಗೊಂಡು ಯಾನ ಮಾಡತೀರಿ ನಡೀರಿ. (ಅವನನ್ನು ಒಳಗೆ ಕಳಿಸಿ ಬರುವನು)

ತಮ್ಮಣ್ಣ : (ಗೌಡರು ಕುಳಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು) ಹಂ ಸಾವಕಾರ, ಲಗ್ಗ ಲಗ್ಗ ರುಪಾಯಿ ತಗೀರಿ. ಏಟ ತಂದೀರಿ ?

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಹಾಂ ಕುಡತೀನ. ಗೌರವ್ವಾ, ಮ್ಯಾಗಿನ ದೀಪಾ ಒಂದೀಟು ತೆಳಗ ತರ-ಬಾರದ ?

[ಗೌರಿ ಗೋಡೆಗಿರುವ ಲ್ಯಾಂಪನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತಂದಿಡುವಳು. ಮಲ್ಲೇಶಿ ಬಗಲಬಂಡಿಯ ಕಿಸೆಯೊಳಗಿಂದ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಂದು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಣಿಸುವನು. ಯಾಕೋ ಗಾಬರಿಯಾದಂತಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎಣಿಸುವನು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಆತುರದಿಂದ ಅವನ ಕಡೆಗೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ]

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಎಲಾ ಇವನ ! ಇದೇನಾಗೇತಿ ? ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕಮ್ಮ ಅದಾವಲಾ! ಇರಲಿ ತಗೋರಿ. ಇದ್ಯಾನ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ಅಲ್ಲಾ ಯಾನಲ್ಲಾ.

ತಮ್ಮಣ್ಣ : (ಗೌರಿಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತ) ಅದೇನ ಆಗಾಣೆಲ್ಲ ಸಾವಕಾರ. ನಿಮ್ಮ

ಮಾತ್ಽ ನಿಮಗ ಹೇಳೂದಾದ್ರ, ಬಿಟ್ಟಿ ತೀರಿಸಿಗೊಣ್ಣಾಕ ಇದ್ಯಾನ ಸಾಲ ಅಲ್ಲ ತಿಳೀತ್ಯಾನ? ಪೈ ಪಾವ ಲಣಿ ಎಲ್ಲಾ ಚುಕ್ತಾ ಆಗಾಕಬೇಕ. ತಗೀರಿ ತಗೀರಿ ಎಲ್ಲೆರ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿರಬೇಕ. ಆ ಹೆಣ್ಣ ಬಾಲಿ ಅಬ್ರೂ ತೊಗೊಳ್ಳುಮುಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಗ್ಗ ಯಾನ ಅನಿಸಿರಲಿಲ್ಲೇನ? ಆಗ ಹೀಗಽ ಹೈಗೈ ಮಾಡಿದನೇನ ಕೇಳರಿ? ಈಗ ರೊಕ್ಕಾ ಕೊಡಬೇಕಾದರ ನೆಳ್ಳತೀರಿ.

ಶಂಕರ: ಆಗೂದುಲ್ಲಂತ ಹೇಳ ಯಪ್ಪಾ. ತೆಪ್ಪ ಮಾಡದ ಸುಮಾಕ ಹರ್ಲಿ ಹೊರೂ ದಂದ್ರ? ನಮಗೂ ಯಾನ ಕಿಮ್ಮತ್ತ ಐತ್ಯೋ ಇಲ್ಲೋ?

ಮಲ್ಲೇಶಿ: ಶಂಕರ್ಯಾ ಸುಮ್ಮನಿರು. ಇಲ್ಲಿ ಬರೂದ್ಽ ಮೊದಲ ತೆಪ್ಪ. ಬಂದಮ್ಯಾಗ ಅನುಭೋಗಸೂದ ಬ್ಯಾಡಾ ಅಂದರ? ನಡಿ, ತುಗೊಂಡ ಬಂದ ಇವರ ಮಾರೀಮ್ಯಾಗ ಒಗದ ಬಿಡೂಣು.

ತಮ್ಮಣ್ಣ: ಗೌಡ್ರ, ಇವರ ಮನೀಗಿ ಹೋಗಿ ತಂದ ಕುಡಾವರಂತ್ರಿ.

ಗೌಡ: (ಒಳಗಿಂದಲೇ) ಕೈಯಾಗಿನ ಬ್ಯಾಟಿ ಖಾಲಿ ಬಿಡಾವ ಗೌಡ ಅಲ್ಲಾ ಅಂತ ಹೇಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಓಡಿಹೋಗಲಾಕ ಮಸಲತ್ತ ಮಾಡ್ಯಾರೇನ ಕೇಳ?

ಮಲ್ಲೇಶಿ: ಓಡಿ ಹೋಗಲಾಕ ನಾವು ಯಾನ ದರೋಡೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ, ಖೂನ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ. ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತೆಪ್ಪಿ ನಡದ ನನಗ್ಯಾನ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ. ಬೇಕಾರ ಒಬ್ಬರ ಇದ್ದು ಒಬ್ಬರ ಹೋಗಿ ಬರತೇವಿ.

ಗೌರಿ: (ಆಶೆ ಕೆರಳಿ) ಹಾಗಽ ಮಾಡರಿ. ಬೇಕಾರ ನೀವೊಬ್ಬರು, ಹವಳ್ಯಾನ ಸಂಗಾಟ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗ್ರಿ. ನೀವು ಬರೂತನಾ ಸಣ್ಣ ಸಾವಕಾರರು ಇಲ್ಲೇ ಕುಂದರತಾರು.

ತಮ್ಮಣ್ಣ: ಗೌರಾ ಅನ್ನೂದು ಬರಾಬರಿ ಐತಿ. ಮಗನ ಜೀವಕ್ಕಂಜಿ ನೀವಽ ಬರತೀರಿ. ಏ ಹವಳೆಪ್ಪ, (ಹವಳೆಪ್ಪ ಬರುವನು) ಮಲ್ಲೇಶಪ್ಪಣ್ಣ ಅವರ ಜೋಡಿ ಅವರ ಮನೀತನಾ ಹೋಗಿ ಬಾ.

[ಹವಳೆಪ್ಪ ಮಲ್ಲೇಶಿ ಹೋಗುವರು. ಶಂಕರನ ತಂದೆ ಹೋಗುವಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡಿ ಮತ್ತೆ ಮುಖ ಕೆಳಗೆ ಹಾಗಿ ವಿಚಾರಮಗ್ನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ತಮ್ಮಣ್ಣ ಕಿಸೆಯಿಂದ ಒಂದು ಬೀಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಅದನು ಹೊತ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಸವಯ್ಯ ಕಡಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಗೌರಿ ಶಂಕರನನ್ನು ಹದ್ದಿನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ]

ಗೌರಿ: (ಮೈಮುರಿದು ಆಕಳಿಸುತ) ರಾತ್ರಿ ಏಟಾಗಿರಬೇಕ ಬಸಣ್ಣಾ? ಗಸ್ತಿಯುವರು ಬರೂ ಹೊತ್ತಾತೇನ? ಯಾನ ನಿದ್ದಿ ಬಂದೈತೋ, ಬ್ಯಾಸರ ಆಗೇತೋ ತಿಳೀವಲ್ತು. ಮಬ್ಬ ಹಾಕಿದ್ಹಂಗ ಆಗೇತಿ. ತೆಲಿ ಒಂದ್ಽಸವನ ಚಿಟಿಚಿಟಿ ಅನ್ನಾಕ ಹತ್ತೇತಿ.

ಬಸವಯ್ಯ : ಈಟೋತ್ತನಾ ಆದ ಗದ್ದಲ ಯಾನ ಥ್ವಾಡೇ ಯಾನ ? ಅದಕ್ಕs ಆಗಿದ್ದೀತೇಳ. ಕುಂತಲ್ಲೇ ಹಾಗs ಅಡ್ಡಾಗು. ಕುಂತ ಯಾನ ಮಾಡೂದ ತಮ್ಮಣ್ಣಪ್ಪಾ ? ಆ ಮುದುಕ ಕುಂಟಿಗೋತ ಬರೂದು ಏಟೊತ್ತು ಆಕ್ಕೈತೋ ಏನೋ ! (ಕಿಸೆಯೊಳಗಿಂದ ಇಸ್ಪೇಟಿನ ಪ್ಯಾಕು ತೆಗೆದು) ಒಂದ ಯಾಡ್ಡ ಆಟಾ ಹಾಕೂನಲಾ !

ತಮ್ಮಣ್ಣ : ಇಬ್ಬರೇ ಯಾನ ಆಟ ಆಡೂದೊ ? ಮೂರೆಲಿ ಹಾಕಬೇಕಂದರ ರೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲ.

ಬಸವಯ್ಯ : ಹೊಡದದ ಕೊಡೂದು ಆಡೂನು ತೊಗೋರಿ. (ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹಂಚತೊಡಗುವನು)

ಗೌರಿ : (ಅಡ್ಡಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ನೆಟ್ಟದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಂಕರನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ) ಏ ಬಸಯ್ಯ ಆ ಆಟಾ ಯಾನ ತಗದಿ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಹೊತ್ತಿನ್ಯಾಗ ? ಒಳಗ ಚಾ ಇರಬೇಕ ನೋಡ. ಅದನ್ನಷ್ಟು ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ, ಗೌಡರಿಗಿ ಸರಪಂಚರಿಗಿ ಕೊಡ ಹೋಗ. ನನಗ ತೆಲೀ ಎತ್ತಗೊಡವೊಲ್ಲದು, ನೀನs ಹೋಗ.

ಬಸವಯ್ಯ : ಈಗ ಯಾರಿಗಿ ಚಾ ಬೇಕಾಗೇತಿ ? ನಿಂದೂ ಇಲ್ಲದ್ದೊಂದ.

ಗೌಡ : ಗೌಡರು ಆಗಾಳೇನ ಕೇಳಿದ್ದರ. ಮತ್ತ ನೋಡ ಸರಪಂಚರೂ ತೂಕಡಸಾಕ ಹತ್ಯಾರು. ಹೋಗರಿ ಒಳಗ, ಚಾ ಕುಡದ ಅಲ್ಲೇ ಬೇಕಾರ ಆಡಿಕೊಂತ ಖುಂಡರ್ರಿ. ಗೌಡರು ಮನ್ಯಾಗೂ ಊಟಾ ಮಾಡಿಲ್ಲಂತ.

ಬಸವಯ್ಯ : ಏಳರಿ ತಮ್ಮಣ್ಣಪ್ಪಾ, ಒಳಗs ಹೋಗೂನು. ಗೌಡರು ಯಾನ ಮಾಡತಾರ ನೋಡಾಕ ಬ್ಯಾಡಾ ? ನಡೀರಿ. ಲೇ ಶಂಕರ್‍ಯಾ, ನಾವು ಬರೂತನಾ ಇಲ್ಲೇ ಇರೂ ಮತ್ತ.

[ಬಸವಯ್ಯ ತಮ್ಮಣ್ಣ ಇಬ್ಬರೂ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವರು. ಬತ್ತಿ ಹೊತ್ತಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಲ್ಯಾಂಪಿನ ಬೆಳಕು ಮಬ್ಬಾಗಿದೆ. ಗೌರಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವ ನೆವದಿಂದ ಎದ್ದು ಕೂಡುತ್ತಾಳೆ. ಬೆಳಕನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿ, ಸೆರಗನ್ನು ಸಾವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ]

ಗೌರಿ : ಸಾವಕಾರ, ಸಾವಕಾರ ! (ಶಂಕರ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮುಖ ತಿರುವುವನು) ನನ್ನ ಮ್ಯಾಗ ಸಿಟ್ಟಾದರ್‍ಯಾನ ? ನಿಮ್ಮನ್ನ ಯಾಕ ಚಾಕ್ಕ ಕರೀಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಸಿಟ್ಟ ಬಂತ್ಯಾನ ? ಆದರ ಇಂತಾವರ ಸಂಗಾಟ ನೀವು ಕುಡಿತೀರಿಲ್ಲೋ ಅಂತ ಕರೀಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಂತಾವರಿಗಿ ಆ ಚಾ ಕೊಡಾಕ ನನಗs ಹೇಸಿಗಿ ಬರತೈತಿ.

ಶಂಕರ : ನಾ ಚಾ ಕುಡೂದs ಇಲ್ಲೇಳರಿ. ನೀವು ಕರದಿದ್ದರೂ ನಾ ಯಾನ ಬರತಿದ್ದಿಲ್ಲಾ.

ಗೌರಿ : ಪುಣ್ಯಾವಂತರ ಮಕ್ಕಳು ನೀವ್ಯಾಕ ಕುಡದೀರಿ ? ಆದರ ಸಾವಕಾರ, ನನ್ನ ಮ್ಯಾಗ ಸಿಟ್ಟ ಯಾಕಾ ? ನಾ ಯಾನ ಹಂತಾದ ಮಾಡಿದ್ದ ? ಹ್ಯಾಂತಿಂತಾವ್ರ

ನನ್ನ ಗುಡಾ ಮಾತಾಡಬೇಕಂದ್ರ ನನ್ನ ಉಗರ ಕಣ್ಣ ಅವರಿಗಿ ಕಾಣಸಾಣೆಲ್ಲ. ಹಂತಾದು ನಾನಷ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಮಾತಾಡಸಾಕ ಬಂದ್ರ ಹೀಗ ಮಾರೀ ತಿರವೂದ ?

ಶಂಕರ: ನನಗ ಯಾನ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲರಿ ಅದು. ಅವರ ಯಾನ ತಿಳದಾರೋ ಯಾನೋ ? ಆದರ ಇಂತಾ ಕೆಲಸದಾಗ ಕೈ ಹಾಕಬಾರದು ಅಟ್ಟ ಗೊತ್ತೈತಿ ನನಗ. ಯಾನೂ ಮಾಡದ ಹರ್ಲಿ ಬಂತ ಮೈಮ್ಯಾಗ; ಇನ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರನಕಾ ಯಾನಾಗತಿತ್ತೊ ? ನಿಮ್ಮ ಹಂತಾವರ ನೆಳ್ಳಿಗೆ ಸುದ್ದೆ ಹಾಯಬಾರದ ! ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲಾರ ಮಸಲತ್ತು ತಿಳೀಲಿಲ್ಲ ನಮಗ. ಯಾನ ಮಾಡೂದಾ, ಕಲ್ಲ ಬುಡಕ ಕೈ ಕೊಟ್ಟೇನು ಅಂತ ಸುಮ್ಮನದೀನು. ಇಲದಿರಕ ಒಂದ ಕೈ ನೋಡೇ ಬಿಡತಿದ್ದೆ.

ಗೌರಿ: ಸಾವಕಾರ, ನೀವು ಎಷ್ಟ ಸಿಟ್ಟಿಗಿ ಬಂದರೂ ನನಗ ಸಿಟ್ಟ ಬರಾಣೆಲ್ಲ. ನನಗ ಮಾತಾಡದ ಮತ್ತ್ಯಾರಿಗಿ ಮಾತಾಡಬೇಕ ನೀವರ ? ಆ ಸಥಿ ಎಂದೋ ಕೊಟ್ಟಬಿಟ್ಟೇನ. ಆದರ ಒಂದ ಮಾತ ನಿಮಗ ಹೇಳಿಕೋಬೇಕಾಗಿತ್ತ. ಆ ಗೌಡನ ಗುಣಾ ನೋಡಿ ನಾ ಹಾಂಗ ಮಾತಾಡಬೇಕಾತರಿ. ನಿಮಗ ಪೇಚು ತರಬೇಕಂತ ಯಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಹ್ಯಾಂಗ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳೂದ್ಯತಿರಿ ? ಗಂಡನ್ನ ಬಿಟ್ಟ ಬಂದರೂ ಯಾನಾತು, ಊರೂರು ತಿರಗಿದರೂ ಯಾನಾತು, ಹೆಣ್ಣ ಬಾಲಿ ಅಲ್ಲ ಯಾನರಿ ನಾ ? ಮಣ್ಣ ಹೆಂಟಿರಿ ನಾ, ಒದ್ದರ ಒದಿಸಿಗೋ ಬೇಕ, ಬಿತ್ತಿದರ ಫಲಾ ಕೊಡಬೇಕ. ಉಡ್ಯಾಗ ತೊಗೊಂಡಾವರಂಗ ಇರಾಕಿ ನಾ. ನನಗ ಯಾನ ತಿಳಿಬೇಕರಿ ? ಅದರ ಹೊಣೀನೂ ಗೌಡರಷ ಹೊತ್ತಾರ್ರಿ. ಅದಕ್ಕ ಮನಸಿನ್ಯಾಗ ಒಂದಷ ಸವನ ಕಟೀತೈತಿ. ಬಾಳೇವು ಮಾಡಿದರ ನಿಮ್ಮ ಹಂತಾವರ ಜೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕ. ಇಲ್ಲಿದ್ದರ ಯಾನರಿ, ಸುಡಬೇಕ ನಮ್ಮ ಜಲಮ.

ಶಂಕರ: ನನಗ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣಂದರ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಒಂದ್ಯರಿ. ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಗಂಡನ ಬಿಟ್ಟಾಳು ತನ್ನ ಖರೆ ಗುಣಾ ಬಿಡಾಣೆಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಂತಾವರು ಮೊದಲ ಮೆತ್ತಗ ಮಾತಾಡಿ ಗಂಡಸಿನ್ನ ಮಳ್ಳ ಮಾಡತೀರಿ. ಒಮ್ಮೆ ಅವಾ ಕೈಯಾಗ ಬಂದಾ ಅಂದರ ಮುಗೀತ. ಈಗ ನನ್ನ ಮನೀ ತೊಳದಿರಿ, ಇನ್ನ ಜೀವಾ ತೊಗೋಬೇಕಂತ ಮಾಡೀರ್ಯಾನ ?

ಗೌರಿ: ಸಣ್ಣಾವರದೀರಿ ಇನಾ, ನಿಮಗ್ಯಾನ ತಿಳೀಬೇಕರಿ ? ಅಪ್ಪಾ ಅವ್ವಾ ಪಿರೂತಿ ಯಿಂದ ಬೆಳಿಸ್ಯಾರು. ಹೀಗಾಗಿ ಖರ್ರಗ ಬೆಳ್ಳಗ ಎರಡಷ ಗೊತ್ತ ನಿಮಗ ಆದರ ಹೊರಗಿನ ಬಾಳೇವು ಗನಾ ತೊಡಕ ಐತಿರಿ. ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಅದನ್ನ ಅನುಭೋಗಸಗೋತ ಬಂದೇನು.

ಶಂಕರ: ಅಂದರ ಯಾನಾತರಿ ? ಯಾನ ನಿಮ್ಮ ಹಾದಿಗೇ ಬಾ ಅಂದರ್ಯಾನ ?

ಗೌರಿ: ಅದು ಹ್ಯಾಂಗಾದೀತ ? ನಾವಷ ನಿಮ್ಮ ಹಾದಿಗೆ ಬರಾವರು. ನಿಮ್ಮನ್ನ

ನೋಡಿದಾಗಿಂದ ಮನಸಿಗೆ ಬ್ಯಾರೇ ಧ್ಯಾಸನ ಇಲ್ಲಧಾಂಗ ಆಗೇತಿ. ಅಂದ ಹೋಳೀ ದಂಡಿಮ್ಯಾಗ ನೀವ ಝಳಕಾ ಮಾಡಿಕೊಂತ ನಿಂತಾಗ ನೋಡಿದ್ನಿ; ಜೀವಾ ಹಿರಿದ ತಗದ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕಂತ ಮನಸಾತ. ಅದಕ್ಕ ಹೊಲದ ಏರೀಮ್ಯಾಗಿಂದ ಕೈ ಮಾಡೇ ಮಾಡಿದ್ನಿ, ನೀವೇನ ಹೊಳ್ಳಿ ಸೈತ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಶಂಕರ : ಮತ್ತ ಮತ್ತ ಅದನ್ನ ಹೇಳೂದರಾಗ ಯಾನೈತಿ? ಅದೆಲ್ಲಾ ಬಗೀಹರೀದ ಮಾತ ತಗೀಬ್ಯಾಡ್ರಿ. ನಮಗದೆಲ್ಲಾ ಮನಸಿಗೇ ಹಿಡಿಸಾಣಿಲ್ಲರಿ.

ಗೌರಿ : ಮಳ್ಳ ಅದೀರಿ ಆತು! ಒಲ್ಲಿ ಅನಬ್ಯಾಡ್ರಿ. ನಿಮಗ ಸಿಟ್ಟ ಬಂದರೂ ನನಗ್ಯಾನ ಸಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸುಮಾಕ ನಾ ಹೇಳೂ ಮಾತ ಕೇಳರಿ. ಆ ಸರಪಂಚ ನಿಮ್ಮ ಚಪ್ಪಲೀ ಎತ್ತಾಂಗ ಮಾಡತೀನ. ಆಯಿಂಪ ಆ ಗೌಡನ್ನ ಒಂದ ಕೈ ನೋಡೀರಂತ.

ಶಂಕರ : (ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ) ಎಲ್ಲಾ ದಾರಿ ಮುಗದವೂ ಅಂತ ಈ ದಾರಿ ತಗದ್ರ್ಯಾನರಿ? ಯಾವಾಗ ಯಾನಾಗೂದ ಅದಾದೀತಲಾ! ಹಣಿಯಾಗ ಬರದಿದ್ದ್ಕ ಇದ್ದರ ಅನಭೋಗಸಾಕ ಬ್ಯಾಡಾ? ಗಂಡಸತನಾ ಕಳಕೊಂಡ ಬಾಳೇ ಮಾಡೂದು ನನ್ನ ಕಡಿಂದ ಆಗಾಣಿಲ್ಲ. ಅದಾರಲಾ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹಂತಾ ಮಂದಿ! ಹೆಣ್ಣಿನ ಮುಂದ ಮಾಡಿ ಇಲೆಕ್ಶನ್ ಗೆದ್ದರು ಅಂದ ಮ್ಯಾಗ ಗಂಡಸತನಾ ಯಾನ ಉಳಧಾಂಗಾತ?

ಗೌರಿ : ಹಂತಾವರ್ನ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಹೇಸಿಗಿ ಬಂದೈತಂತ ನಿಮಗೆ ಹಾತೊರೀತೈತಿ ಜೀವ! ಅವರ ಜೋಡಿ ಬಾಳೇ ಮಾಡೂದು, ಬೆದರ ಜೋಡೀ ಬಾಳೇ ಮಾಡೂದು ಒಂದ್ಕರಿ. ಅದಕ್ಕ ಈಟ ನಾಚಿಕಿ ಬಿಟ್ಟು ನಿಮಗ ಕೇಳಾಕ ಹತ್ತೀನರಿ. (ಹತ್ತಿರ ಸರಿಯುವಳು)

ಶಂಕರ : ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾನ ಮಾತಾಡತೀರಿ ತಗೀರಿ. ಅವರಿನಾ ಬರಲಿಲ್ಲ ನೋಡರಿ. ಯಾನ ಮತ್ತ ಎಲ್ಲರೆ ಹ್ವಾದರೋ? ಆತು ನಮ್ಮಪ್ಪ ಬರೂತನಾ ನಾ ಇಲ್ಲೆ ಧೆಲೀಜದಾಗ ಖುಂಡರತೇನ. ಅವರಿಗೆ ಹೇಳ್ರಿ. (ಏಳುವನು)

ಗೌರಿ : ಇನೊಂದ ಜರಾ ಖುಂಡರ್ರಿ. ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳತೇನು. ಪಾನಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕುಡತೇನ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಾಗ ಬಿದ್ದರೂ ಜೀವಕ್ಕ ತಂಪಾದೀತ. ಖುಂಡರ್ರಿ, ಮಾತಾಡ್ರಿ. ಬರೇ ನಿಮ್ಮ ಮಾತ್ಕ ಕೇಳಬೇಕನಸತ್ಕತಿ. ಇನ್ನ ಹ್ವಾದರ ಮತ್ತ ಎಂದ ಬರತೀರಿ ಮಾತಕೊಟ್ಟ ಹೋಗರಿ. ನಾ ಬಿಡಾಕೆಲ್ಲ. (ಅವನ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಳು)

ಶಂಕರ : ಸರೀರಿ, ಸುಮಾಕ ಹಾದೀ ಬಿಡರಿ. ಒಮ್ಮೆ ಬಂದದ್ದ್ಕ ಸಾಕಾತಲ್ಲ, ಇನ ಇನ್ನೊಮ್ಮಿ ಈ ಮನೀ ಕಟ್ಟೀ ಕಲ್ಲ ಏರಾಕಿಲ್ಲ.

ಗೌರಿ : ಮನಸಿನ್ಯಾಗ ಆಸೇವು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಹಾಗ್ಕ ಹೋಗಬ್ಯಾಡ್ರಿ. ಹೊಟ್ಟೀಕಿಚ್ಚು

ಹೆಚ್ಚ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ್ರಿ. ನೀವು ಹೋಗೂದಽ ಆಗಿತ್ತಂದರ ನನ್ನ ತುಳದು ಜೀವಾ ತೊಗೊಂಡ ಹೊರಗ ಹೋಗ್ರಿ.

ಶಂಕರ : ಸರಿ ಸರಿ, ಎಲ್ಲೀ ಪೀಡಾ ಗಂಟ ಬಿತ್ತಲೇ ! ಎಲ್ಲೋ ಹೆಣ್ಣದೆವ್ವ ಹೀಗ ಕಾಡಿ, ಜೀವಾ ತೊಗೋತಾವು ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಇದೆಲ್ಲೋ ಜೀವಂತ ದೆವ್ವ ಕಾಣತಽತಿ. ಹತ್ತ ಗಂಡಸರನ ಮುರಕೊಂಡ ತಿಂದೀದಿ, ಇನ್ನೂ ಸಾಕಾಗಿ ಲ್ಲ್ಯಾನ ? ಸರೀ ದಾರಿ ಬಿಡ.

[ಅಡ್ಡವಾಗಿದ್ದ ಗೌರಿಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ನೂಕಿ ಹೊರಡುವನು. ಗೌರಿ ಚಿಟ್ಟನೆ ಚೀರಿ ದಾಗ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವನು]

ಗೌರಿ : ಅಯ್ಯೊ, ಯಪ್ಪಾ ... ! ಯಾರರೆ ಉಳಸಬರ್ರಿ !

[ಒಳಗಿನಿಂದ ತಮ್ಮಣ್ಣಿ, ಗೌಡರು, ಬಸವಯ್ಯ ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ]

ಗೌಡ : ಏನಾತು, ಯಾಕ ಒದರಿದಿ ? ಇವ ಏನರೆ ಮಾಡಿದ ಏನ ?

ತಮ್ಮಣ್ಣಿ : ಏ ಬಸಯ್ಯಾ ಮದಲ ಹೋಗಿ ಆ ಬಾಕಲದಾಗ ನಿಂದ್ರ, ಮತ್ತೆಲ್ಲ್ಯರ ಓಡಿ ಗೀಡಿ ಹ್ವಾದಾನ.

ಶಂಕರ : (ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು) ನಾ ಯಾನ ಓಡಿ ಹೋಗೂದುಲ್ಲಾ. ಮದಲ ಈಕಿನ್ನ ಸಂಬಾಳಸರಿ. ಹಿಂತಾ ಸೂಳ್ಯಾರಿದ್ದರ ನಿಮ್ಮ ಪಂಚಗಟ್ಟಿಗಿ ಇನಾ ರೊಕ್ಕ ಬಂದೀತ. ಎಲ್ಲಾ ಗಂಡಸತನಾ ಮುಗದಮ್ಯಾಗ ಹಿಂತಾವರ ಬೇಕಲಾ ನಿಮ್ಮ ಕಟ್ಟಿಗಿ.

ಗೌರಿ : ನಾ ಯಾರ ತಾ ಯಾರ, ಮತ್ತ ಹಿಂತಾ ಮಾತಾಡಾಕ ಬರತಾನ.

ಗೌಡ : ಅಂದರ ನಿನಗ ಒದರಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾಗಿತ್ತ ?

ಶಂಕರ : ನನ್ನ ಹಂತಾವರ್ನ ನೋಡೂಣ ಖಬರ ಹಾರಿರಬೇಕ್ರಿ. ಇಲ್ಲದ ಒನಪಾ ತಗೀಬ್ಯಾಡ. ಯಾನಾತ ಹೇಳ.

ಗೌರಿ : (ಬಿಕ್ಕಿಸುತ್ತ) ಇನ್ಯಾನ ನಾ ಜೀವಾ ಇಡಾಣೆಲ್ಲ. ಅಬರೂ ಕಳಕೊಂಡ ಮ್ಯಾಗ ಯಾತಕ ಇರೂದ ? ಗೌಡರ, ನನ್ನ ಮುಗಸೇ ಬಿಡ್ರಿ. ಆಮ್ಯಾಗ ಯಾನ ಮಾಡೂದ ಮಾಡಿಕೋರಿ.

ಗೌಡ : (ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗಿ) ಅಂದ್ರ ನಾವು ಒಳಗ ಇದ್ದಾಗ ಏನರೆ ಮಾಡಿದನೇನ ? ಹೇಳಲಾ ಅಳತೀ ಏನ ? ಇಂದ ಯಾರದ ಹೋಗತಽತಿ ಹೋಗೇಬಿಡಲಿ.

ಶಂಕರ : ಆಕಿನ್ನ ಯಾನ ಕೇಳತೀರಿ ? ನಾ ಹೇಳತಽನ ಕೇಳರಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನ ಬಿಟ್ಟ ನನ್ನ ಮನೀ ತೊಳೀಬೇಕಂತಾಳ್ರಿ. ಅದಕ ಬ್ಯಾಸರಾಗಿ ನಾ ಹೊರಗ ಹೊಂಟರ ಬಾಕಲದಾಗಽ ತರಬಿದಳ. ನಾ ಸರಿಸಿ ಮುಂದ ಹೊಂಟರ ಈ ಪರೀ ಚೀರತಾಳು.

ಗೌರಿ : (ಇನ್ನೂ ಬಿಕ್ಕಿಸುತ್ತ) ಗೌಡ್ರ್ರ, ಹ್ಯಾಂಗ ಹೇಳೂದಾ ? ಒಡದ ಹೇಳಿದರ ನನ್ನ ಜೀವಾನ ತೊಗೊಂತೀರಿ. ಅವಂದೇನ ನೀವ ಮಾಡಾವರ ?

ಗೌಡ : ಏ, ಯಾಕ ನನ್ನ ಸಿಟ್ಟಿಗಿ ತರಸತೀ ? ಹೇಳೆರ ಹೇಳಲಾ. ಇಂದ ಏನಾಗೂದ ಇಲ್ಲೇ ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡತೀನ. ನಿನ್ನ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಮೈಮುಟ್ಟಿ ಬಂದನೇನ ?

ಗೌರಿ : (ಅದೇ ದನಿಯಲ್ಲಿ) ನೀವು ಒಳಗ ಇದ್ದಿರಿ. ಅದರದೂ ಅಂಜಿಕಿಲ್ಲರಿ ಅವಗ. ಎಲಿ ಹಾಕ್ಕೋರಿ ಅಂದರ ಪಾನಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕುಡಂದಾ ! ಹಂತ್ಯಾಕ ಬಂದು ಕೈ ಹಿಡದಾ ! ಬ್ಯಾಡ್ರಿ ... ... ಮುಂದೇನಾತು ನನ್ನ ಕಡಿಂದ ಹೇಳೂದ ಆಗಾಣೆಲ್ಲರಿ. ತಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಲಗ್ನ ಆಗೂದ ಬಿಡೂದ, ಹೀಂಗ ಮಾಡಬೇಕ ಯಾನರಿ ?

ಗೌಡ : ಸಾಕ ಬಿಡ. ಮುಂದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತಿಳದಾಂಗ ಆತ. ನೀ ಏನೂ ಹೇಳಬ್ಯಾಡ. ತಮ್ಮಾ್ಯ ಹೋಗ ಒಳಗ. ನೋಡತೀ ಏನ ? ತಿಳೂದುಲ್ಲ ಏನ ನಿನಗ. ಒಳಗ ಹೋಗಿ ಅದನ ತಾ. ಯಾವ ಉಳಸಗೋತಾನೋ ನೋಡತೀನ.

ಶಂಕರ : ಆದಿಬುನಾದಿಯಿಂದ ಅದನ ಮಾಡತನ ಗೌಡಕಿ ಮಾಡತೀರಿ ! ಕಟಗರ ಗಿಣಿ ಬೆಳಧಾಂಗ ಬೆಳದಾವರಿಗೆ ಬ್ಯಾರೆ ಯಾನ ಗೊತ್ತಾ ? ಆದರ ಮದಲನ ನೋಡಿಕೋರಿ. ಆ ಸರಪಂಚ ತಂದಾ, ಅದು ಯಾರ ಮ್ಯಾಲ ಬೀಳತ್ಯೆತಿ ಅನೂದು ನೋಡರಿ.

ಗೌರಿ : (ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವಾಗಿ) ಇದನ ಯಾನ ನಡಿಸಿದಿರಿ ನನ್ನ ಮನ್ಯಾಗ ? ತೆಲಿ ಕಾಯಿಯೂದಂದ್ರ ಈ ಪರಿ ಯಾನ ? ಗೌಡ್ರ್ರ, ಹಂತಾ ಸಣ್ಣ ಹುಡಗನ ಮ್ಯಾಗ ಕೈ ಮಾಡಿದರ ಯಾನ ಬಂತ ? ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹಿಂತಾ ಕೆಲಸಾ ಮಾಡಾಣೆಲ್ಲಾ ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಹಿಡೀತಾರಲಾ, ಅಲ್ಲಿಂದ್ಯಾನ ?

ಗೌಡ : ನನ್ನ ಕಾಲ ಹಿಡದರ ನಿನ್ನ ಅಬರೂ ಬರತ್ಯೆತೇನ ? ನಿನ್ನ ಕಾಲ ಹಿಡದು ತೆಪ್ಪಾತು ಅನ್ನಲಿ ಬೇಕಾರ, ಬಿಡತೀನ.

ಶಂಕರ : ಹಿಂತಾ ಸೂಳ್ಯಾರ ಕಾಲ ಹಿಡದು ಬದಕೂ ಹಾಂಗ ಕಾಣತೀನೇನರಿ ನಾ? ಇದನ ಅಂದೀರಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅಂದ ನೋಡರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ! ಕಾಲಾಗಿನ ಮೆಟ್ಟು ಕೈಯಾಗ ಬಂದೂ ಅಂತನ ತಿಳೀರಿ. ಏನ ಆಗೂದ ಆಗೇ ಹೋಗಲಿ. ಹುಟ್ಟಿದ ಹುಳಾ ಒಮ್ಮೆ ಸಾಯೂಕಬೇಕಲಾ !

ಗೌಡ : ಏ ತಮ್ಮಾ್ಯ ತಂದ್ಯೋ ಇಲ್ಲೋ ... ... ನಾನನ ಬರತೀನ ನಿಂದರ ... ... (ರಭಸದಿಂದ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವರು).

ಗೌರಿ : ಬಸಯ್ಯಾ, ಅವರ್ನ ಒಂದ ಜರಾ ಹಿಡಿ ಹೋಗ. (ಬಸವಯ್ಯ ಗೌಡರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವನು) ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಹೋಗತಿ ? ಜೀವಾ ಉಳಿಸಿಗೋಬೇಕಾರ, ನಾ ಅಂದದ್ದಕ್ಕ ಹೂಂ ಅನ್ನ. ಇನಾ ನಿನ್ನ ಉಳಸತೀನ. ಶಂಕರಾ, ಈಗನ ಹೇಳತೀನು. ಹೆಂಗಸ ಕರದರ ಬಿಟ್ಟ ಹೋಗಬಾರದ.

ಶಂಕರ : ಥೂ ನಿನ, ಯಾರ ಇಟ್ಟಿರ ಈ ಹೆಸರ ನಿನಗ. ದೂರ ಸರಿ ಹೋಗ.

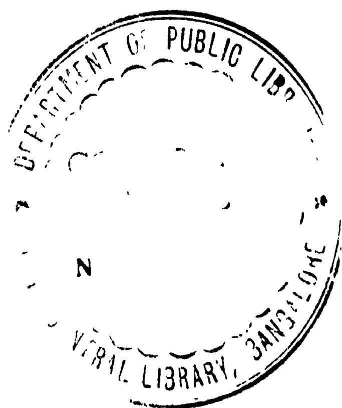
[ಗೌರಿ ಉನ್ಮಾದದಿಂದ ಶಂಕರನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ಶಂಕರ ಅವಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜೋರಿನಿಂದ ನೂಕುವನು. ಗೌರಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ತಳಕು ಹಾಕಿದ ಹಾವುಗಳಂತೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒದ್ದಾಡುವರು. ಕೊನೆಗೆ ಸೋತು ಗೌರಿ ಹೈರಾಣಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಾಳೆ. ಒಳಗಿನಿಂದ ಗೌಡರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಪಕೊಡಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.]

ಗೌರಿ : (ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹೊರಳುತ್ತ) ಗೌಡ್ರ, ಉಳಸರಿ ನನ್ನ ... ಇಲ್ಲಾತು ಅಂದ್ರ ನನ್ನೂರಿಗೆ ನನ್ನ ಕಳಿಸಿಬಿಡ್ರಿ ... ಅಯ್ಯೋ ಯಪ್ಪಾ ... !

ಗೌಡ : ನಿಂದ್ರ ನಿನ ... ಇಂದ ಇದರ ನಿಕಾಲಿ ಮಾಡೇಬಿಡತೀನು ... ಯಾರ ಬರತಾರ ಬರಲಿ ...

[ಹೊರಗಿನಿಂದ ಇದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಲ್ಲೇಶಿ, ಹವಳೆಪ್ಪ ಬರುತ್ತಾರೆ. " ಶಂಕರಾ ನಡೀಲೆ ... ರುಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗೂನು ... ಮತ್ತೇನೋ ಗದ್ದಲ ನಡದೈತಲ್ಲಲೆ ! ಎನ್ನುತ್ತ ಒಳಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೂ, ಗೌಡರು ಬೀಸಿದ ಚಪಕೊಡಲಿ ಅವನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವದಕ್ಕೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.]

ಮಲ್ಲೇಶಿ : ಕೊಂದ್ಯಲ್ಲೋ ಶಂಕರಾ ... ಅವರು ಹೊರಗ ಬಂದಾರು. ನಿನ್ನ ಮಾನಾ ಉಳಸಬೇಕಂತ ಮಾಡಿದ್ದೆ ... (ಶಂಕರ "ಯಪ್ಪಾ !" ಎಂದು ಚೀರುತ್ತ ಅವನ. ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ಹವಳೆಪ್ಪ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಫೌಜದಾರನನ್ನು ಕರೆತರುತ್ತಾನೆ" ಗೌಡರು, ತಮ್ಮಣ್ಣ, ಬಸವಯ್ಯ, ಗೌರಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ನಡುಗುತ್ತಿರುವಾಗ —).

PUBLIC
LIBRARY,

ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ,
ಹದಿನ್ನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ.

[redacted]